לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום א', י"ח בתשרי תשמ"ח, 11 באוקטובר 1987 / שנה מ"ח מס' 13466 / המחיר — 1.— ש"ח כולל מע"מ

אידה נודל תגיע לישראל במוצאי שמחת תורה

מאת יוסף גלילי, כתב "על המשמר"

אסירת ציון לשעבר ותיקת הסירובניקים אידה נודל, תגיע ב־15 באוקטובר, במוצאי שמחת תורה לישראל, בטיסה מיוחדת מבריה"מ — על כך מסר ביום ו' מנכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ חיים צ'סלר, בהסתמך על שיחה טלפונית, שקיים עם מוסקווה. המועצה הציבורית נערכה לקראת קבלת פנים לאידה נודל כיאה לגיבורה שעמדה מול לחצים אין־ספור מצד הק.ג.ב. ושלטונות ההגירה בבריה"מ.

המלך חוסיין מאשים את הימין בישראל בחסימת מאמצי השלום

בנאום בפרלמנט טען שהסיבה לקפאון המדיני היא סרוב ישראל לקבל החלטה 242

מאת מנחם ענברי
כתב "על המשמר"

חוסיין מלך ירדן האשים אתמול את הימין הישראלי בחסימת מאמצי השלום. בנאום פתיחת המושב החדש של הפרלמנט הירדני נקט מלך ירדן לשון חריפה נגד ישראל, ונגד "הכיבוש הציוני התוקפני של האדמות הכבושות", וקבע כי הסיבות לקפאון המדיני הן סירובה של ישראל לקבל את החלטת מועצת הבטחון 242.

זאת פעם ראשונה שהמלך חוסיין מפנה כלפי ישראל האשמה מסוג זה. חוסיין האשים את ישראל כי מדיניותה היא להשאר לנצח בשטחים, ולפיכך חובה לסייע לתושבי השטחים להחזיק מעמד, ולא לנטוש את אדמתם.

את מדיניות התומש הירדנית לשטחים הסביר המלך חוסיין בצורך לתת לתושבי השטחים את האפשרות שלא לעקור מאדמתם בלחץ הכיבוש. לפיכך, הדגיש, מושיטה ירדן סיוע ישיר למוסדות (המשך בעמוד 4)

הפרות סדר קשות ברצועה; תושבים וסטודנטים נפצעו

מאת סוכנות עתי"ם ואי.פ.

מתח שרר ביום שבת בעזה, לאחר שבוע של תקריות שבשיאן היה התקרית בה נהרג בשבוע שעבר איש שירות הבטחון הכללי ויקטור ארזואן. באותו אירוע נהרגו ארבעת המחבלים, חברי ארגון "הג'יהאד האיסלאמי" ברצועת עזה.

במהלך התפרעויות שהיו בשבת במקומות שונים בעזה, נפצעו תושבים מקומיים.

סוכנות איי.פי. מסרה מפי דובר צבאי כי 7 פלשתינאים נורו ונפצעו בהתפרעויות שארעו בעיר וסביבותיה. מקורות פלשתינים טוענים כי נפצעו 24 איש.

בערב־שבת היו מספר מקרים של (המשך בעמוד 4)

מקור בכיר בירושלים:

שולץ יבדוק את המכנה המשותף למערך וללכוד במו"מ לשלום

מאמין שניתן לקשור ישראל לוועידה בי"ל ● 4 פגישות עם שמיר ו־5 עם פרס

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של "על המשמר"

מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ ינסה בשיחותיו בירושלים לבדוק את המכנה המשותף לעמדות המערך והליכוד כלפי המו"מ לשלום וזאת מתוך אמונתו, כי ניתן לקשור את ישראל לוועידה הבין־לאומית. הערכה זו השמיע ביום ו' מקור בכיר בירושלים.

המקור הוסיף, כי ביקור שולץ באזור עשוי להוביל לכך, שבפגישתו החודש עם עמיתו שווארנאדזה במוסקווה, הוא יבהיר לו, כי המפתח לוועידה הבין־לאומית הוא בידי בריה"מ (אם תחדש את היחסים עם ישראל ותתיר עליית יהודים), וכי יש מקום לכלול את המזרח־התיכון בין הנושאים שיעלו בפיסגת רייגן־גורבצ'וב.

שולץ ייפגש בביקורו הקצר כאן ארבע פעמים עם ראש הממשלה יצחק שמיר, וחמש פעמים עם שר החוץ שמעון פרס. על פי תוכנית הביקור, שעדיין עוברת שינויים, יתגורר שולץ במלון "הילטון" בירושלים, שם הועמדו לרשות פמלייתו 80 חדר (לעומת 90, שהאמריקנים ביקשו). שולץ עדיין (המשך בעמוד 2)

גם היום לא יהיו שידורי רדיו וטלוויזיה — נמשך הקפאון במו"מ

מאת אתי רונאל
כתבת "על המשמר"

הקיפאון במו"מ בין הנהלת רשות השידור והעתונאים השובתים נימשך. בסוף השבוע לא התקיימו שום מגעים, ומהנהלת הרשות נימסר, כי מגעים באלה גם לא יתקיימו כל עוד תימשך השביתה.

יחד עם זאת, מצפים היום, לשובו של מנכ"ל הרשות, אורי פורת, (המשך בעמוד 2)

מטוסי חיל האוויר תקפו בשבת יעדי מחבלים בבקעת הלבנון

במרחק 500 מ' התקיימה הפגנת ענק של מחבלים פלשתינאים מארגונו של חבש

מאת אבי בניהו,
כתבנו הצבאי

מטוסי קרב של חיל האוויר תקפו אתמול לפנה"צ יעדי מחבלים בבקעת הלבנון. כל המטוסים שבו לבסיסם, והטייסים דיווחו על פגיעות טובות במטרה.

כתבנו הצבאי מוסר, כי תקיפת חיל האוויר אתמול היתה בתוך אזור המוגן על ידי טילי קרקע־אוויר סוריים מסוג סי.אי.2 וסי.אי.6, המוצבים בשטח הסורי בצפון בקעת הלבנון. תקיפה מסוג זו מחייבת היערכות מיוחדת להגנת מטוסינו. (המשך בעמוד 4)

אוהל וכסאות שניטשו על ידי קצינים של החזית העממית לשחרור פלשתין, המרקסיסטית של ג'ורג' חבש, שעות מספר לאחר שמטוסי־סילון ישראליים הפציצו עמדות פלשתינאיות בעיר יאנטה, במערב הבקעה

מחבלים בלבנון: הפלנו מסוק ישראלי

חצבית. — מחבלים לבנתים טענו בשבת, כי הפילו בשעות אחר הצהריים מסוק ישראלי, שעה שעסק בסריקות באיזור הדרומי־מזרחי של עמק הבקעה.

כתבנו הצבאי מוסר, כי גורמים צבאיים בישראל הכחישו את טענת המחבלים לפיה הצליחו להפיל מסוק ישראלי במהלך התקיפה. (עי"צ)

מצבו של הצעיר שנורה בראשו ליד שער שכם — קשה

מאת כתב "על המשמר"

יגאל שחף תושב ירושלים בן 25 נורה במוצאי־שבת בראשו ליד שער שכם בירושלים. המקרה אירע כאשר שחף ורעייתו חזרו מביקור בכותל יחד עם זוג חברים מנתניה, שהתארחו בביתם בשבת. סמוך לשער שכם נורה לפתע יגאל שחף בראשו, והועבר חסר הכרה לבית־החולים "הדסה" עין־כרם בירושלים. חבריו של שחף הזעיקו מייד כוחות משטרה, אשר הזמינו אמבולנס שהעביר את הפצוע לבית־החולים.

מצבו של הפצוע קשה ביותר לאחר שנפגע מכדור שחדר בין הצוואר לראשו. יגאל שחף הוכנס אמש לחדר הניתוחים.

בני משפחתו של הפצוע וקרובים הגיעו לבית־החולים מייד עם היוודע האסון.

בני קרן: לפתע שמעתי פיצוץ

כתב עתי"ם מוסר כי בני קרן, חברו של הפצוע שהיה עימו בעיר העתיקה סיפר: "לפתע שמעתי פיצוץ וראיתי את יגאל נופל על הרצפה שותת דם. פתחתי בריצה. אך רונית אשתי צעקה לעברי להזהר וחזרתי.

"מספר דקות לפני הירי — הוסיף קרן — אשתי חשבה כי מישהו הולך אחרינו עם סכין, אך הסתובבנו לאחור, ולא ראינו דבר. רונית, אשתו של יגאל הפצוע, שהיתה חובשת בצה"ל, השגיחה שלא יטלטלו את יגאל.

"עם הישמע הפיצוץ הוגפו מייד תריסי כל החנויות, הסוחרים נמלטו, הרחוב התרוקן ואנחנו נשארנו לבד. אשתי נכנסה לחנות תכשיטים, שהיתה סמוך למקום והזעיקה את המשטרה. ראשונים הגיעו משמר הגבול, לאחר מכן כוחות משטרה ולבסוף מגן דוד אדום, שפינו את הפצוע לבית החולים".

קולק: התשובה לטירור — להמשיך בחיים כהרגלם

בכינוס של אלפי צליינים, שנערך בשבת בערב בבנייני האומה בירושלים אמר ראש עיריית ירושלים טדי קולק, כי נסיון הרצח הזה הינו אחד מהנסיונות החוזרים והנישנים של הטרור לבטל את איחוד העיר. התשובה לטרור, הוסיף, היא להמשיך בחיים כהרגלם.

בתגובה אמרו משתתפי הכינוס, כי היום ייצאו לשוטט בחוצות ירושלים — כמחאה על הירי, זאת בנוסף להשתתפותם בצעדת ירושלים.

בשיחה עם עתונאים קרא ראש עיריית ירושלים להמשך הפעילות המתוכננת בחג הסוכות, באומרו כי התשובה היחידה לטרור היא המשך החיים כסידרם.

(עתי"ם)

להפן ובריוניו השתוללו באסיפה הלאומית ● עמוד 3
המרכז המורמוני בי־ם ייפתח בשבוע הבא ● עמוד 2
פרקליט נקש ינקוט בצעד משפטי חדש ● עמוד 19
נפתחו הפסטיבלים בחיפה ובעכו ● עמוד 19
שר החוץ הצרפתי ייפגש עם אסד ● עמוד 2

דממה אלקטרונית

הדממה הרדיופונית בקול ישראל, והמסך האפל בטלוויזיה, כאילו הוסיפו רוגע לימי החג של סוף השבוע. לכאורה הציבור לא יצא מגדרו בגלל השביתה של רשות השידור, שכן מצא לו תחליפים בשידורי גלי צה"ל, בתחנות הטלוויזיה של ירדן ולבנון, בסרטי הווידיאו, או אפילו בקריאת ספרים. ייתכן כי גם גורמים ממשלתיים אינם מתרגשים יותר על המידה מהדממה הזאת, מאחר שאין הם אוהבים את המדיה — "המשחירה את המציאות". אילו נסגרה גם העתונות הכתובה אפשר היה לטעון, כי ישראל הפכה לגן עדן, חסר בעיות, משברים וכו'. רק בחוסר אהדה למדיה אפשר להסביר את התנהגותם של הגורמים הממשלתיים, שהביאו לשביתה זו. העתונאים העובדים ברדיו ובטלוויזיה אינם מבקשים שום תביעת חריגה פרט לכך שינהגו בהם כמו בעמיתיהם העתונאים בעתונות הכתובה, אשר חתמו לא מזמן על הסכם השכר החדש למשך שנתיים, וקיבלו תוספת של 17 וחצי אחוזים, שנפרסו לאורך השנתיים.

הנהלת רשות השידור אינה מסוגלת להגיע להסכם משום שעל פי החוק עליה לקבל רשות ממשרד האוצר לכל תוספת תקציבית, שכמובן תידרש עם חתימת הסכם השכר. רשות השידור הוקמה בזמנו כרשות ממלכתית כדי לבטא את אי־תלותה בגורמים ממשלתיים. אך התלות התקציבית מרוקנת את מגמת העצמאות של רשות השידור מכל תוכן.

אין שום סיבה אשר תצדיק שתי רמות שכר בעתונות הכתובה ובזו האלקטרונית. בעיות פורמאליות היו קיימות גם בעבר, אך בסופו של דבר כל הסכסוכים נסתיימו בהשוואות שכרם של עתונאי הרדיו והטלוויזיה לזה שבעתונות הכתובה. אם לציבור משלמי האגרה יש טענות על העדר שידורים בימי החג, עליו להפנותם נגד הממשלה, ובעיקר נגד האוצר.

מתוך שאנו תומכים במאבקם של עובדי רשות השידור מותר לנו להעיר לאיאלה מן העתונאים, שאולי כדאי להם ללמוד משביתתם, שמן הראוי כי יחדלו בעת השביתות של ציבורי עובדים אחרים להטיף להם מוסר שהם "מתגרים בשביתות", או שהם "שובתים על גב הציבור". עובדי רשות השידור למדו כעת, כי לעתים אין גם מנוס משביתה, שהציבור הוא הקורבן שלה.

ייתכן, כי מאחורי הנוקשות הממלכתית מסתתרות מגמות מרחיקות־לכת, כמו פירוק הטלוויזיה והרגנה מחדש, תוך טיהורה מעובדים הנחשבים כמציקים לשלטון, אם לא "שמאלנים" ר"ל. הדיבורים החוזרים על זירוז הקמת הרשת השניה אכן מבשרים על המגמה של אי שביעות־הרצון של הממסד מרשות השידור העצמאית.

מבקר ההסתדרות מפריך האשמות ח"כ שמאי:

שיקוליו של מנכ"ל "כור" נקיים לחלוטין מאינטרסים אישיים

פעולת הרכישה של חברת "הורנט" ושילובה ב"כור־סחר" היתה עניינית ועל בסיס עסקי בלבד — ציין המבקר

מאת כתבנו לענייני עבודה

מבקר ההסתדרות נפתלי בלומנטל, שבדק את טענותיו של יו"ר סיעת הליכוד בהסתדרות, ח"כ יעקב שמאי, נגד מנכ"ל "כור" ישעיהו גביש, קובע, כי שיקוליו של גביש ברכישת חלק מחברת "הורנט" היו נקיים לחלוטין מאינטרסים אישיים.

"השתכנעתי מהממצאים ש־בדקתי שפעולת הרכישה של חברת "הורנט" ושילובה ב"כור־סחר" היתה עניינית ועל בסיס עסקי בלבד. הרכישה בוצעה בדרך העסקית המסודרת ביותר והיתה מתועדת בכל פרטיה", מציין המבקר.

נפתלי בלומנטל, שהיה בעבר מנכ"ל "כור", קובע, כי לפני שרכשה "כור־סחר" חלק מחברת "הורנט" נערכה בדיקה כלכלית לשם קבלת החלטת הרכישה.

ח"כ שמאי האשים את מנכ"ל "כור", כי על־פי הוראתו רכשה "כור" את חלקו של בנו של חברו בחברת "הורנט" ועבור חלק זה שילמה "כור" כ־200 אלף דולר, למרות שידעה שהחברה צוברת הפסדים.

"השתלשלות האירועים מעידה על כך שלמנכ"ל "כור" לא היתה כל מעורבות אישית וכי רכישת החברה היתה ללא כל אינטרס אישי מצידו", מציין המבקר.

דוברת סיעת הליכוד בהסתדרות אמר בתגובה: "המבקר גילה במקרה זה זהירות יתר. אי־אפשר להתייחס ברצינות לבדיקה חפוזה כל־כך של נושא כה מורכב".

הנשיא: אשקול מתן חנינה למספר מוגבל של אסירים

מאת כתב "על המשמר" לענייני משפט

נשיא המדינה, חיים הרצוג, אמר שלשום, כי ישקול מתן חנינות והקלות בדין לרגל שנת ה־40 למדינה למספר מוגבל של אסירים ועל בסיס אינדיבידואלי בלבד.

הנשיא אמר זאת במהלך דיון שהתקיים שלשום בלשכתו בנושא החנינות לרגל שנת ה־40 למדינה. בדיון השתתפו שרי המשפטים והמשטרה, היועץ המשפטי לממשלה, מפכ"ל המשטרה, נציב שירות בתי־הסוהר ומנכ"ל משרד־המשפטים.

הנשיא יזם את הדיון בעקבות הפרסומים על החלטת השר שריר למנות ועדה מיוחדת אשר נתבקשה להגיש לו המלצות למתן חנינות לאסירים לרגל שנת ה־40. בעקבות העירעורים של גורמים משפטיים, כי הנשיא עשוי לחון או להקל בעונשם של כ־700 עד 1000 אסירים, ביקש הנשיא לכנס את כל הגורמים הנוגעים בדבר כדי למנוע ציפיות מוגזמות מהאסירים עצמם ומבני משפחותיהם.

בדיון שלשום השמיעו נציגי משרד המשפטים, המשטרה ושירות בתי־הסוהר את עמדותיהם העקרוניות לגבי החנינה. הנשיא הבהיר להם, כי לוועדה המיוחדת שמונתה על־ידי השר שריר ישנה סמכות רק להגיש המלצות לשר־המשפטים, אולם על־פי החוק רק בידיו נתונה הסמכות המכריעה להחליט מי מהאסירים יזכה בחנינה או בהקלה בדין.

ההסת': מיסוי קרנות ההשתלמות יגרום להשבתת המגזר הציבורי

מאת כתב "על המשמר"

מיסוי קרנות ההשתלמות וביטול פטורים נוספים על־ידי ועדת ששינסקי יגרמו להשבתה מיידית של המגזר הציבורי — מזהירים ראשי ההסתדרות בעקבות הידיעות שדלפו מוועדת ששינסקי על כוונה לבטל את הפטורים.

"קרן ההשתלמות היא זכות מעוגנת של העובד על־פי הסכם העבודה. לא נרשה פגיעה כלשהי בקרן ההשתלמות", אומרת ההסתדרות.

לטענת ההסתדרות, ההדלפות מדיוני הוועדה נועדו לבחון את תגובת הציבור.

ההסתדרות הגישה לפני מספר חודשים לוועדת ששינסקי נייר עמדה שבו כלולה תביעה להטיל מס על רווחי הון בבורסה. ההסתדרות ממליצה לוועדה להפחית את הנטל על השכבות הנמוכות והמעמד ולבחון מקורות הכנסה למיסוי, כמו למשל מס על רכוש ועל הון.

ההסתדרות הודיעה, כי תתנגד נמרצות לביטול הפטור משארים ונכים.

שיראק לא ישתתף בקבלת פנים בעיריית ירושלים בביקורו בנובמבר

מאת דליה שחורי,

ראש ממשלת צרפת ז'ק שיראק, המגיע לישראל ב־1 בנובמבר לביקור רשמי בן שלושה ימים — יבקר בי־ירושלים, אך לא ישתתף בקבלת פנים שביקש לערוך לכבודו ראש עיריית ירושלים טדי קולק בבניין העירייה.

קבלת הפנים לא תתקיים על רקע סירובו של יועצו המדיני של שיראק לקיימה בבניין העירייה. היועץ המדיני פרנסוא ביז'ון דה לאסטנג נימק את עמדתו בחשש, כי קבלת הפנים בבית העירייה עלולה להתפרש כהכרה צרפתית בסיפוח מזרח־ירושלים על־ידי ישראל. דה לאסטנג שהה בישראל בשבוע שעבר בראש משלחת חלוץ שבאה להכין את ביקור שיראק. המשלחת יצאה את הארץ שלשום מלווה בהדי הוויכוח בעניין קבלת הפנים.

יצויין, כי רעיון קבלת הפנים צמח על רקע משאלה מפורשת שהביע שיראק באוזני שר־החוץ שמעון פרס לפגוש את טדי קולק בביקורו בירושלים. במקור היה אמור קולק להיות באותה תקופה בארה"ב, אולם בעקבות פניות ראש הממשלה יצחק שמיר ושמעון פרס, ביטל את מסעו והחליט לערוך לכבוד שיראק קבלת פנים בעיריית ירושלים.

בעת הדיון שנערך בשבוע שעבר במשרד־החוץ על תוכנית הביקור, הציעו הצרפתים כי קבלת הפנים תיערך בתיאטרון ירושלים או ב"טיילת" בשכונת תלפיות. אולם קולק טען, כי דווקא הצרפתים משווים נימה פוליטית לקבלת הפנים בסרבם לקיימה בבניין העירייה, בו ביקרו בעבר ראשי מדינות רבים מבלי שהדבר פורש כהכרה בסיפוח מזרח־ירושלים. נוכח עמדת המשלחת הצרפתית הודיע קולק, כי אינו יכול עתה אלא לקיים את קבלת הפנים בעירייה — או לא לקיימה כלל — שכן כל אפשרות אחרת תיראה כמובן גושפנקא לפרשנות המדינית הצרפתית.

קולק מתכונן לכתוב לשיראק ולהסביר לו מדוע נאלץ לעמוד על קיום קבלת הפנים לכבודו בבניין עיריית ירושלים.

יצויין, כי בניין עיריית ירושלים ניצב במערב העיר, סמוך מאוד לגבול לשעבר בין שני חלקי העיר, ועיריית ירושלים שכנה בו גם לפני 1967.

חוגים במשרד־החוץ ציינו אמש בדיפלומטיות, כי יועצו המדיני של שיראק לא היה לעזר רב בהכנת הביקור. על־פי התוכנית יבלה ראש ממשלת צרפת חלק ניכר מזמנו באירועים ממלכתיים בירושלים.

קציר הדמים בכבישים בחג: ארבעה הרוגים ו־23 פצועים

מאת בצלאל רוזבין, כתב "על המשמר" וסוכנות עתי"ם

ארבעה אנשים נהרגו ו־28 אחרים נפצעו בתאונות שאירעו בחג בכבישי הארץ.

גבר בן 46 ממרכז הארץ, ששמו טרם נמסר לפרסום, נהרג ביום רביעי בלילה בתאונת דרכים בערבה. בתאונה נפצעו גם אשה ו־6 ילדים נוספים באורח קשה וקל.

התאונה אירעה סמוך לשעה 10 בלילה בק"מ ה־34 מאילת. רכב מסחרי סטה באורח פתאומי אל שולי הדרך ועבר אל מעבר לשוליים. כתוצאה מהתאונה נהרג נהג הרכב. אשה בת 34 ושתי ילדות בנות 9 ו־13 נפצעו קשה, ארבעה ילדים נוספים נפצעו באורח קל.

בתאונה אחרת בכביש הערבה, שאירעה ביום שלישי בלילה בק"מ ה־28 מאילת, נפצע קשה רוני ששון בן 28, בנו של שגריר ישראל במצרים, משה ששון. התאונה אירעה ליד קיבוץ אליפז כאשר רוני ששון, שנהג במכונית שכורה, איבד את השליטה על הגה מכוניתו שטרם הוכרו והתהפך. הוא נפצע קשה בראשו ובבטנו וצעירה שישבה לידו נפצעה קל.

נהרגה ליד נמל אילת

בתאונה שאירעה אתמול בשעה 6.00 בערב ליד נמל אילת נהרגה בת מיעוטים כבת 60. התאונה אירעה כאשר בנה, אשר נהג במכונית "פג'ו 204", התנגש חזיתית בקומנדקר צבאי שהיה בדרכו לטאבה. נהג ה"פג'ו" נפצע קשה ושני ילדיו שישבו מאחור נפצעו קל.

הרוגה ו־3 פצועים בכביש ירושלים

אשה נהרגה ו־3 נפצעו קשה בתאונת דרכים שאירעה ביום ו' סמוך לשעה 1 לפנות בוקר בכביש ירושלים — תל־אביב, כ־4 ק"מ לפני הכניסה לירושלים.

מכונית מסוג "אודי", שעשתה דרכה במעלה הכביש לירושלים, סטתה לפתע באחד מפיתולי הדרך ופגעה חזיתית במכונית סובארו שנסעה בנתיב הנגדי.

פעוטה קפצה מטנדר ונהרגה

פעוטה בת שלוש מטירה במשולש נהרגה בחג, לאחר שקפצה מטנדר נוסע. הילדה פונתה לבית החולים "מאיר" בכפר־סבא, שם נקבע מותה.

5 נפצעו בת"א

חמישה אנשים נפצעו בליל סוכות בהתנגשות של מונית פרטית בעמוד ליד סמינר לוינסקי בדרך חיפה בתל־אביב.

למקום הוחשו שני אמבולנסים ונט"ן של מד"א שפינו שני פצועים שמצבם הוגדר בינוני לביה"ח איכילוב ושלושה פצועים קל לביה"ח רוקח.

3 נפצעו ליד קריית־שמונה

אדם אחד נפצע קשה ושניים אחרים נפצעו באורח בינוני בהתהפכות מכונית פרטית אתמול לפנות בוקר במדרון ליד קריית־שמונה. הרכב התהפך מסיבות בלתי ברורות, וכתוצאה מכך נפגעו שלושה מיושביו.

אושר המעצר המינהלי של פייסל חוסייני

נשיא בית־המשפט המחוזי בירושלים השאיר על כנו את תוקף צו המעצר המינהלי למשך חצי שנה שהוטל על ראש המכון ללימודים ערביים במזרח־ירושלים, פייסל חוסייני.

על חוסייני הוטל צו מעצר מינהלי לפני כחודש ימים ע"י שר־הביטחון יצחק רבין, בטענה כי האיש משמש מפקד בכיר של אש"ף באיזור יהודה שומרון ומזרח־ירושלים.

על־פי תקנות שעת חירום, מעצרים מינהליים, יש להביא אדם שהוטל עליו מעצר מינהלי בתוך 48 שעות לפני נשיא בית־משפט מחוזי. פייסל חוסייני הובא בפני השופט יהודה וייס, והתקיימו 3 דיונים ממושכים, בהם הציגו נציגי שירותי הביטחון חומר חסוי וחומר גלוי, המבהיר את עמדת שר־הביטחון, לפיה פייסל חוסייני משמש מפקד בכיר באש"ף ועוסק בפעילות הסתה.

ביום ו' ניתן פסק־הדין, בו קבע השופט כי שר־הביטחון פעל בסמכות ושיקוליו היו כדין כאשר הוציא את צו המעצר המינהלי.

פסק־הדין עצמו חסוי, אך עם זאת נודע לכתב עתי"ם, כי יש בו התייחסות למפגשים שקיים פייסל חוסייני עם משה עמירב, דוד איש־שלום וד"ר סרי נוסייבה.

(עתי"ם)

עכו מצפה לחצי מיליון מבקרים בפסטיבל

כחצי מיליון מבקרים מרחבי הארץ צפויים לבוא לעכו בארבעת ימי הפסטיבל לתיאטרון ישראלי אחר שייפתח בעיר במוצאי שבת.

ההכנות לפסטיבל הושלמו והעיר ערוכה ומקושטת לקבל את רבבות שוחרי האמנות שיפקדו אותה.

לפי המתוכנן, יתקיימו בארבעת ימי הפסטיבל 500 אירועי רחוב ו־150 הצגות שיבוצעו על־ידי מיטב התיאטרונים בישראל.

תקציב הפסטיבל הוא 378 אלף שקל, ומארגניו מקווים כי יעלה בידם לכסות את ההוצאה ממכירת הכרטיסים.

המשטרה מצידה נערכה לשמירה על הסדר הציבורי בעיר, וכן תפעל במידה שתהיינה הפגנות בעת הצגת שלושת ההצגות שנגדן התריעה סיעת הליכוד כפוגעות ברגשות העם היהודי.

במסגרת הפסטיבל ייחנכו ביום א' בעיר העתיקה מדרחוב חדש ברחוב אל־ג'אזר ומאגר המים התת קרקעי הנמצא מתחת למסגד. (עתי"ם)

בעל שבועון בנצרת התלונן על איומים

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

לוטפי משאור, מבעלי השבועון "אל־סנארה" היוצא לאור בנצרת, התלונן על איומים לרצוח אותו ולחטוף את בנותיו.

משאור הגיש אתמול תלונה במשטרת נצרת נגד ראשד עומרי, עיתונאי בעיתונה של רק"ח "אל־אתיחאד", כה הוא טוען כי עומרי איים עליו ברצח משום שפרסם כי בעתון רק"ח התפרסמה מודעה המוכנה לסייע לכל ערבי המעוניין להגר לקנדה וכי מאחורי המודעה הנ"ל עומד ח"כ כהנא.

משאור טען עוד, כי אלמונים איימו לרצוח אותו ולחטוף את בנותיו בשל פרסום בעתונו בשבוע שעבר על מאבק כוח בכנסיה היוונית־קאתולית בו יוחסו נטיות הומוסקסואליות לאחד הכמרים.

בתקופה האחרונה התחממו מאוד היחסים בין העיתון "אל־סנארה" לעיתונה של רק"ח "אל־אתיחאד", על רקע פירסומים על תשלומים שקיבלו כביכול חברי המשלחת לז'נבה שנפגשו עם גורמים פלשתינאים חברי אש"ף.

בוגרי פנימיה צבאית יגיעו לקצונה תוך שנה בשריון

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

בוגרי מחזורים של הפנימיה הצבאית שיתגייסו לחיל השריון יוסמכו כקצינים בתוך שנה אחת מיום גיוסם לצה"ל. על כך מסר קצין שריון ראשי, תת־אלוף יוסי בן־חנן, בשיחה עם בוגרי מחזור של הפנימיה הצבאית המתגייסים החודש לצה"ל.

כתבנו מציין, כי בוגרי הפנימיה הצבאית רשאים להחליט בעצמם על החיל בו ישרתו, ולפיכך מתחרים חילות צה"ל על כוח־אדם איכותי זה.

בצעדו זה מבקש תת־אלוף בן־חנן להכשיר את החיל תוך שנה כקצין ולמצות ממנו חמש שנות שירות מלאות כמפקד, משום שבוגרי פנימיה צבאית חתומים לשלוש שנות שירות בקבע.

יצויין, כי בחילות אחרים מגיעים בוגרי הפנימיה הצבאית לקצונה רק אחרי שנתיים.

פרופ' יורם לס — מועמד למנכ"ל משרד־הבריאות

מאת יוסף שמי, כתב "על המשמר"

ד"ר דב גולן, מנכ"ל משרד הבריאות, החליט לשוב לעבודתו במחקר וברפואה. שרת הבריאות נענתה לבקשתו והוא יסיים את תפקידו בסוף אוקטובר.

בישיבת הממשלה בשבוע הבא תביא שרת־הבריאות את הצעתה למנות את פרופסור יורם לס לתפקיד מנכ"ל משרד הבריאות.

פרופ' לס, תושב תל־אביב בן 42, שימש עד עתה בתפקיד סגן דיקן בית־הספר לרפואה באוניברסיטת תל־אביב ופרופסור מן המניין לפיסיולוגיה.

לכתבנו נודע, כי בין המועמדים האחרים שנלקחו לחשבון לתפקיד היו ד"ר משה ריווח וד"ר אפרים סטין.

לסטודנט/ית חבר קיבוץ

האם חשבת
לתת יד ולהיצטרף לפעילות צוותאות
סטודנטים בסמינרים ובאוניברסיטאות?
אנחנו מקיימים מגוון רחב של פעילויות —
תוכל לבחור ע"פ נטיותיך ורצונך.
לתרומה יש תמורה בימי פעילות
אתם מוזמנים לסמינר סטודנטים שיערך
בגבעת חביבה שישי שבת 23/24 אוקטובר.
פרטים אצל שמואל בן נפתלי טל. 06-367688.

שר החוץ הצרפתי ייפגש היום עם הנשיא הסורי

מקווה להשיג סיוע לפתרון משבר השגרירויות בין פריס לטהרן ושחרור בני הערובה

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פריס. — ביקור שר החוץ הצרפתי ז'אן ברנרד רימונד, שהגיע אתמול לדמשק, מתואר בפריס כ"איזון" לביקור ראש הממשלה ז'אק שירק בי"ז בנובמבר בישראל. אך חוגים פרו־ערביים פה קבלו, כי הסורים "לא יבינו איזה מין איזון זה, משום ששירק ביקר בקאהיר ובא לישראל, בשעה שהוא משגר את שר־החוץ לסוריה". הם תובעים סיצוי אחר.

הסורים שותקים בנושא זה. הם מרוצים שעלה בידם להביא את רימונד לדמשק. זאת מעין התנצלות צרפתית על האשמות, כי סוריה ניהלה בפריס את גל הטרור בחנויות. רדיו דמשק דווקא שיבח את צרפת, כממלאת תפקיד חשוב באיזור.

ריימונד כבר נועד עם שר־החוץ הסורי. הוא מקווה להשיג מן הסורים סיוע לפתרון משבר השגרירויות בין פריס לטהרן, ושחרור בני ערובה צרפתים. דיפלומטים צרפתיים עדיין תקועים בטהרן, והמצור על שגרירות אירן בפריס נמשך.

התשובה תלויה במה שהוא יתן לסורים. ריימונד יוועד היום עם הנשיא אסאד. בין השאר ידון אתו על כינוס ועידה בינלאומית. עצם הביקור תורם לשבירת הבידוד של הנשיא אסד.

חוגים פרו־סורים אמרו כאן, כי צרפת אחרה את הרכבת, משום שוושינגטון הקדימה אותה בפיוס עם אסד, והיא תיקטוף את הפירות.

הסורים מעוניינים בעיקר בסיוע כלכלי ובהכרה צרפתית בשליטתם בלבנון. הצרפתים מוכנים להכיר בשליטה זו, אך בתנאי שהסורים יפעילו יד קשה כלפי ה"חיזבאללה", ויבלמו את התעצמות ההשפעה האיראנית בלבנון.

יו"ר ועדת הבנייה בקריית־אתא:

המשטרה מתנכלת ליבשל סירובי לבטל תלונתי נגד ראש העיריה

מאת קובי מנדל, כתב "על המשמר" בחיפה

יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובנייה בעיריית קריית־אתא וחבר מועצת העיר מטעם מפ"ם, שלמה איזנברג, טוען, כי מפקד משטרת זבולון, סנ"ץ יעקב בורובסקי, מתנכל לו בשל סירובו לבטל את תלונתו נגד ראש עיריית קריית־אתא.

איזנברג התלונן לפני כארבעה חודשים נגד ראש עיריית קריית־אתא, יעקב בן־דניאל, על תקיפה. המקרה אירע לאחר שאיזנברג גילה, לטענתו, כי ראש העיר ניסה לסחוט מקבלן בניין להעביר גן ילדים על שם העיריה ובתמורה ביקש להעניק לו היתר לבנות קבוצת בתים בקריה. איזנברג אמר לבן־דניאל כי הדבר אינו בסמכותו ובמהלך חילופי הדברים קרא לעברו שקרן. בתגובה זרק לעברו בן־דניאל כסא וירק על פניו.

איזנברג הגיש תלונה במשטרה נגד ראש העיר ובמקביל החלו, לדבריו, להופיע שליחים בביתו מטעם מפקד משטרת זבולון להשפיע עליו לבטל תלונתו. בין הבאים חבר מועצת העיר צבי צימט ומזכיר מועצת הפועלים בקריית־אתא שמואל סורדי.

ביום ד' האחרון קיבל איזנברג צו הבאה למשטרת זבולון לאחר שכבנו הגיש תלונה על הפרת צו מניעה שאסר על ביצוע עבודות בנייה.

"התקשרתי לסנ"ץ בורובסקי וזה אמר לי: הזמנתי אותך כבר 8 פעמים לשיחה אישית וסירבת לבוא. בהקשר להזמנתך הנוכחית איני יודע כלל מדוע זומנת", אמר איזנברג. לדבריו, הגיע לתחנת זבולון סמוך לשעה 1.30 בצהרים והתקבל לחקירה לאחר שהמתין כשלוש שעות. חקירתו נסתיימה סמוך לשעה 7.30 בערב. לטענתו, קיים קשר בין תלונתו נגד ראש עיריית קרית־אתא לבין זימונו לחקירה והוא רואה בכך התנכלות מכוונת של מפקד משטרת זבולון, סנ"ץ יעקב בורבסקי, כלפיו.

מפקד משטרת זבולון סירב להגיב על טענות אלה ואמר, כי "בפני האיש הדרכים המקובלות להתלונן".

משטרת מרחב חיפה אמורה להחליט בימים אלה אם להעביר את תיק החקירה בפרשת תקיפת שלמה איזנברג על ידי ראש עיריית קרית־אתא לפרקליטות לצורך הגשת כתב־אישום.

המרכז המורמוני ייפתח בשבוע הבא בירושלים

מאת אלי הכהן

המרכז המורמוני בהר הצופים בירושלים מצוי בשלבים אחרונים של הקמתו. במרכז שוהים כבר כמאה סטודנטיות וסטודנטים מארה"ב שהגיעו לאחרונה. נודע, כי בשבוע הבא יגיע ארצה נשיא אוניברסיטת "בריגהם יאנג" מסאלטלייק סי־טי, בירת המורמונים בארה"ב, כדי לעמוד מקרוב על התקדמות ההקמה. בזמן שהותו צפוי גם טקס הפתיחה הרשמי של המקום.

המרכז המורמוני בן 8 קומות, נבנה בתוך כשנה וחצי בלבד. הוא משתרע על שטח ענק, שניתן לקהיליה המורמונית ע"י ראש העיר טדי קולק. בין היתר הוקמו ב"קריה ללימודי המזרח", כפי שהיא קרויה רשמית, מעונות סטודנטים, אולמות הרצאה גדולים, אולמות ספורט, סיפריות וכנסיה.

התחייבו לא לעסוק במיסיון

בעתיד הקרוב צפוייה השלמת הקמתו של אורגן ענק, יחיד מסוגו בארץ. על־פי התוכנית יתקיימו במרכז עם השלמתו, מגוון אירועי תרבות ומוסיקה לקהל הרחב.

הקהיליה המורמונית שנוסדה לפני כ־250 שנה, פעילה בארץ באינטנסיביות בעיקר מ־1979 עת נתקבלה בסאלט־לייק סיטי, החלטה השאית עקרונית, לטפח את פעילותם בישראל.

משרד החוץ האמריקני: איננו רשאים לסגור את משרדי אש"ף במרכז האו"ם

וואשינגטון. — דובר משרד־החוץ האמריקני צ'רלס רדמן הודיע שלשום, כי "סגירת משרד המשקיף של אש"ף במרכז האו"ם בניו־יורק, לא תעלה בקנה אחד עם ההתחייבויות המשפטיות הבינלאומיות הנובעות מההסכם להקמת מטה האו"ם".

רדמן הגיב על החלטה של הסנאט, שאישר תיקון לסגירת נציגות אש"ף באו"ם, יחד עם סגירת משרד־ההסברה של אש"ף בוואשינגטון.

"המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3‏-43360-4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St Tel-Aviv 67771 Phone. 378833 Telex. 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין מגסור חדרים 102–121. טל' 233161-3. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזור 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

המשכים

שולץ יבדוק המכנה המשותף

(סוף מעמוד ראשון)

לא החליט אם יטוס בשבת הבאה לריאד, או יישאר בירושלים.

שולץ יגיע לישראל ביום ו' הבא וייצא מיד לירושלים לפגישת עבודה ולאחר מכן עם פרס.

מילגה ע"ש שולץ ותואר ד"ר כבוד

ביום א' ייפגש מזכיר המדינה האמריקני ב־8 בבוקר עם שר הבטחון יצחק רבין. לאחר מכן ישתתף בטקס הענקת מילגה על שמו באוניברסיטת תל־אביב, וייצא למכון וייצמן כדי לקבל שם תואר דוקטור של כבוד. שמעון פרס יישא ברכה בטקס, ולאחר מכן ישוב בחברת שולץ לירושלים. השניים יוועדו לפגישת עבודה. במקביל תיערך במשרד החוץ ישיבת עבודה של צוות ישראלי־אמריקני, אליה יצטרפו פרס ושולץ מאוחר יותר.

בתום ישיבות העבודה, לה הוקצתה שעה ורבע, ייצא שולץ לפגישה עם ראש עיריית ירושלים טדי קולק. הוא יקיים פגישת עבודה מסכמת עם ראש הממשלה שמיר, ייפגש עם נציגי מסורבי עליה, ויערוך מסיבת עתונאים.

בערב יסעד שולץ על שולחן פרס ארוחת־ערב פרטית, ולאחר מכן יערוך לכבודו יצחק שמיר קבלת פנים.

שולץ יעזוב את הארץ ביום ב' בבוקר.

גם היום אין שידורים

(סוף מעמוד ראשון)

שיידתם לניסיון לפתור את הסיכסוך.

בינתיים נערכים העתונאים השובתים לשביתה ממושכת. ביום שישי התקיימה פגישה בין וועד העיתונאים בטלוויזיה הלימודית ובין נציגי האיגוד הארצי של העתונאים ועתונאי הטלוויזיה, וסוכם על קשר קבוע בין שני הצדדים והעברת מידע מלא על תנאי העבודה בשתי הרשתות.

עתונאי "הלימודית" הבהירו, כי שידורי הטלוויזיה הלימודית לא יורחבו על חשבון שעות השידור של הטלוויזיה הכללית בגלל השביתה, גם אם הנהלתם תבקש לעשות כן. עמדה זו ננקטת מתוך הזדהות עם מאבק העתונאים ברשות השידור.

עובדי הטלוויזיה הלימודית צמודים בתנאי עבודתם והשכר לאלה של עמיתיהם ברשות השידור. אך בשנים האחרונות מערימה הנהלת הטלוויזיה הלימודית קשיים על ביצוע ההשוואה הזאת, מה שהביא להשבתתה לאחרונה של הטלוויזיה הלימודית.

דובר מטה השביתה, צבי גורן, מסר אתמול כי מטה השביתה ישוב ויתכנס היום להמשך הדיון בסיכויים ובסיכונים, הנוגעים מן המצב שהתהווה, ולהמשך ההערכות לניצול המשאבים הכספיים העומדים לרשות השובתים, כשיהיה צורך לסייע להם במתן משכורת. כמו כן ניבדקת גם האפשרות לארגונן של עבודות נוספות מחוץ לרשות השידור על מנת להקל על קרן השביתה, האמורה לסייע לעתונאים השובתים.

גם מפקד גל"צ, נחמן שי, מסר אתמול, כי אין בגל"צ שום כוונה לנקוט בצעד, העשוי להתפרש כניסיון להשפיע על סיכסוך העבודה ברשות השידור, ולשנות את מתכונתם הנוכחית של שידורי החדשות בגל"צ. זאת, על אף הפניות הרבות של אזרחים, החשים בחסרונן של החדשות בעיקר ברדיו. אלא אם כן יקרו אירועים יוצאי דופן בתחום הבטחוני, כפי שאירע הבוקר, בשמטוסי חיל האוויר הפציצו את ריכוזי המחבלים בצפון.

במיקרים אלה ישדרו גל"צ מבזקי חדשות מיוחדים, כפי שהם נוהגים בדרך כלל.

צעיר מנצרת נורה מרובה צייד

מאת שלמה גלזר
כתב "על המשמר"

נער בן 17 מנצרת נורה אתמול בשעה 14.30 מרובה צייד. לגופו של הנער חדרו ארבעה קליעים של כדור צייד, שהוצאו מגופו בבית־החולים האנגלי בעיר.

לדברי הנער הגיע רכב אלמוני לביתו, והוא נקרא לצאת החוצה. כשהגיע לרכב נורה לעברו. הרכב נמלט. המשטרה שהוזעקה למקום פתחה בחקירה.

טרם נעצרו חשודים וזהות היורים אינה ברורה.

קיבוץ רוחמה משתתף בצערה של חברתנו
אהובה ברעם ומשפחתה
במות האב
אברהם גרוס
ההלווייה תיערך היום, יום ראשון, 11.10.87,
בשעה 15.00 בקיבוץ
בית רוחמה

אנו מודיעים בצער רב
על מותה של חברתנו
כרמלה תיבון ז"ל
ההלוויה תתקיים מחר, יום שני, 12.10.87, בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ דליה

אנו מודיעים בצער רב
על פטירתו של חברנו היקר
גיורא סימונס
ההלוויה תתקיים היום, יום ראשון, י"ח תשרי תשמ"ח,
11.10.87, בשעה 15.00 בקיבוץ מזרע
משפחת סימונס
וקיבוץ מזרע

אנו משתתפים בצערה של חברתנו
אריקה לביא ובני משפחתה
במות האב
מרדכי מילר
ההלווייה תתקיים היום, יום ראשון, 11.10.87
בשעה 16.00 בקיבוץ מגן
אבלים
חברי קיבוץ מגן

בשלושים לפטירתו של
אריה רביץ ז"ל
נעלה לקיברו ונתייחד עם זכרו
ביום שני, 12.10.87, בשעה 16.00
נפגשים בשער בית הקברות
המשפחה
וקיבוץ בית זרע

עם אסתר פורת ומשפחתה
משתתפים בצער במות
האם
קיבוץ בית זרע

לה פן ו־40 מבריוניו השתוללו במושב האסיפה הלאומית הצרפתית

דחפו צירים, השתלטו על ההצבעה, וגידפו בכל פה

מאת ארנון יפה, כתב "על המשמר" בצרפת

פאריס. — השתוללות של אלימות פשיסטית באסיפה הלאומית זיעזע את פאריס. ראש המפלגה הפשיסטית "החזית הלאומית", ז'אן מרי לה פן ו־40 משומרי ראשו, השתלטו ביום שישי בכוח על אולם המליאה, גנבו מפתחות הצבעה, דחפו צירים, והשמיעו גידופים.

הצרפתים הנדהמים גילו פתאום מפלגה פשיסטית בפעולה. מספר פניים בבית, סטריבויה, ושומרו הפרטי של לה פן, הולנדר, פרצו אל דוכן הנאומים המכונה "השובך", שבו יושב נשיא האסיפה, הצמידו אותו לכיסאו וניהלו משם את המערכה. סטריבויה גירש מהדוכן צירה גוליסטית. היו"ר איבד את השליטה. אנשי לה פן גנבו את מפתחות מכשירי ההצבעה, והצביעו בעד הצעות התיקון שלהם במקום הנעדרים מכל המפלגות.

פרץ האלימות היה מתוכנן מראש. לה פן ניהל את ההתקפה בתנועות ידיים. לה פן יודע, כי הוא ייעלם מן האסיפה הלאומית אחרי הבחירות בשל חזרה לשיטת בחירות אזוריות. שומרי ראשו באסיפה הלאומית לא הותירו ספק, כי הם מתכוונים להפעיל אלימות וברוטאליות בזמן שעוד נותר להם.

מולם עמדו כמאה צירים ומפלגות השלטון הימני, חדלי אונים. מנהיגים מן הימין תבעו להטיל עונש על הצירים המשתוללים. השר לזכויות האדם קלוד מלורה כינה את מפלגת לה פן "אנטישמית וסכנה לדמוקרטיה".

כמה ימים קודם, על מנת להמלט ממחווה הערכה לזכר קורבנות השואה בעמידת דום במושב הפתיחה של הבית, הורה ראש הפשיסטים ל־40 ציריו להחרים את מושב הפתיחה. נשיא האסיפה הלאומית, ז'אן שאבן־דלמאס, פתח את מושב הסתיו בדקת דומייה לזכר היהודים קורבנות פשעי הנאצים כתגובה על דברי לה פן. לה פן גם הודיע, כי יתבע למשפט את שר הפנים פסקאווה, שהורה לראשי ערים גוליסטים לנתק או לסרב לקואליציות מקומיות עם אנשיו. הימין הכריז מלחמה על לה פן. עיתון מקומי של ציר ימני יהודי ז'אן פייר בלוך, כתב בכותרת ראשית: "לה פן נאצי, גזעני, אנטישמי."

סין מתגברת כוחותיה בטיבט, ולא תרשה לעיתונאים זרים לחזור לשם

שנגחו. — מקורות טיבים אמרו אתמול, שעיתונאים זרים לא יורשו להיכנס לטיבט, אשר ממנה מונו בשבוע שעבר.

תיירים שהגיעו אתמול מלהאסה, בירת טיבט, סיפרו על תגבור המשטרה במקומות ציבוריים, לאחר הפגנות של דורשי עצמאות, שנערכו בעיר מ־27 בספטמבר בהנהגת נזירים.

קבוצות של תיירים, מקור הכנסה חשוב, יורשו להמשיך ולהיכנס, אבל על טיולים של אנשים בודדים ייתקלו בקשיים.

ביום רביעי הורו השלטונות ל־14 עיתונאים מערביים שהגיעו ללהאסה אחרי מהומות שבהן נהרגו 14 איש, לעזוב את טיבט תוך 48 שעות. נאמר לעיתונאים, כי הם הפרו תקנה — בלתי מוכרת עד אז — לפיה היה עליהן לבקש רשות עשרה ימים לפני "שהם באים לעיר סינית, כדי לכסות" חדשות.

סין טוענת, שטיבט היא חלק בלתי נפרד ממנה מאז המאה הי"ג. ואולם במאה הנוכחית לא היתה לממשלה המרכזית שליטה הדוקה על התיאוקרטיה הבודהיסטית ההררית, עד שהצבא הקומוניסטי נכנס לטיבט, באוקטובר 1950.

משרד־החוץ האמריקני הביע שלשום צער על פעולותיה של סין "להגבלת הזרם החופשי של מידע". סין הזדרזה להשיב "אין זאת בשום אופן הגבלה של חירוש המידע. ואף מדינה זרה אינה רשאית להשמיע הערות בלתי־אחראיות." (אי.פי.)

המתיחות בטיבט נמשכת. לסינים לא חסרים חיילים לשלוח ללהאסה, הבירה (צילום: אי.פי.)

ביילין: בנורווגיה מייחסים חשיבות רבה לשימוש הישראלי במים הכבדים

מאת דליה שחורי

תביעת נורווגיה לפקח על המים הכבדים שסיפקה לישראל בסוף שנות ה־50, כדי לוודא שנעשה בהם שימוש לצרכי מחקר בלבד, היא נושא הנמצא עתה בכותרות הראשיות בעיתוני נורווגיה ובשידורי הרדיו והטלוויזיה. על כך מסר המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין, ששב בשבוע שעבר ממסע בן 8 ימים בדנמרק, שוודיה ונורווגיה.

בשיחותיו באוסלו הבטיח ד"ר ביילין, כי ישראל תנסה לפתור את הבעיה באופן שיענה על הדרישות הנורווגיות ועל הצרכים הישראליים כאחד. הוא אמר, כי הנורווגים דורשים להעביר את הפיקוח על המים הכבדים לידי הסוכנות הבינ־לאומית לאנרגיה אטומית — דבר שישראל מתנגדת לו, עקב עוינות הארגון לישראל, או לאפשר פיקוח נורווגי.

משלחת נורווגית ביקרה לא מכבר בישראל וקיימה דיונים בסוגיה זו.

בוער מאהבה לבעלי־חיים

אלמוני שביקש למחות נגד ניסויים בבעלי חיים הצית את עצמו אתמול בברלין, וקפץ מגשר בגובה 10 מטרים לתוך הנהר שם הסיר את מעילו הכבד, ושחה לחוף בשלום (צילום: אי.פי.)

קרב כיסאות במערת המכפלה

מאת פנחס ענברי, עתי"ם

מהומה פרצה בשבת בבוקר במערת המכפלה, כשלווייה מוסלמית נכנסה לאולם "אוהל יצחק" בעת תפילת שחרית.

בלווייה המוסלמית נטלו חלק 30 איש. קבוצה של מתפללים ובתוכם אנשי "כך" הפילה את המחיצות ועלתה על שטיחי המסגד. המתפללים פנו אל המשתתפים בלוויה וביקשו לפנות את המקום. משסירבו המוסלמים לפנות את המקום, פרצו מהלומות וכיסאות הועפו בין הניצים.

כוח צה"ל שהיה במקום התגבר על המתפרעים ופינה את הלוויה אל מחוץ למערה.

שר הביטחון יצחק רבין אישר למתפללים היהודים להיכנס בלילות שישי לתוך הבנין על פי תקדים מלפני שנה אז היה חורף קשה וקר במיוחד.

בחום הקיץ, שוב הוציא אותם רבין אל הרחבה הפתוחה. לפני כחודש וחצי, כאשר ביקר השר בחברון, הזכירו לו המתפללים היהודים את התקדים מלפני שנה, והוא הבטיח להם שיוכלו לחזור פנימה.

ח"כ אלעזר גרנות (מפ"ם) חבר ועדת חוץ וביטחון, פנה אל שר הביטחון יצחק רבין בתביעה לקיים חקירה מהירה במה שאירע בשבת במערת המכפלה.

לדברי ח"כ גרנות, המסתמך על עדויות של חיילים שהיו במקום, פרעו אנשי "כך" ובראשם ברוך מרזל במתפללים ערבים בתוך המערה בלא שכוחות הביטחון מיחו בידם, ובסופו של דבר הוצאו הערבים מן המערה ונגד המתפרעים לא הוגשה כל תלונה.

ח"כ גרנות תובע חקירה מיידית והסקת המסקנות כלפי הנוגעים בדבר.

נציג השוק האירופי המשותף, קלוד שסון, הגיע לביקור בן שלושה ימים

ידון בבעיית היצוא הישיר מהגדה לאירופה ובהסכם ליצוא חקלאי מישראל

מאת פנחס ענברי, יוסף גלילי, דליה שחורי, עתי"ם

"ההסכם ליצוא תוצרת חקלאות מישראל למדינות השוק האירופי ייחתם סופית בדצמבר השנה. העיכוב בחתימתו היה טכני בלבד, שכן אנו בשוק מדברים ב־9 שפות, וההדחייה באה בגלל התרגום המסובך" — אמר אתמול קלוד שסון, נציג השוק האירופי המשותף ליחסים עם מדינות הים התיכון, שהגיע לביקור של שלושה ימים.

קלוד שסון ידון בישראל בשני נושאים עיקריים: יישום הפרוטוקול המשלים, הקובע את תנאי היצוא של ישראל לשוק המשותף בעקבות הצטרפות ספרד ופורטוגל, ויישום החלטת הקהיליה לגבי היצוא מהגדה המערבית.

החלטת הקהיליה מעניקה ליצוא מהגדה המערבית אותם תנאים שהוענקו ליצוא מישראל, מצרים וירדן. כוונת הדבר היא, כי היצוא מהשטחים ייעשה באורח נפרד ולא באמצעות "אגרקסקו", כפי שהדבר נעשה עד כה.

היום יסעד שסון צהריים על שולחנו של פרס במלון "פלאזה" בירושלים. לאחר מכן ייפגש עמו בלשכתו. שסון ייפגש גם עם שר החקלאות, אריק נחמקין, ועם ראש הממשלה יצחק שמיר. הוא יסיים את ביקורו מחרתיים בבוקר.

בנמל התעופה נתקבל האורח על ידי שר החקלאות אריה נחמקין, שגריר צרפת בישראל אלן פיירה ופקידים בכירים של משרד החקלאות ומשרד החוץ.

שר החקלאות ציין באוזני כתבים כי אחת הבעיות שהאורח התבקש למצוא להן פתרון יחד עם מארחיו היא ההחלטה של מדינות השוק לאפשר יצוא ישיר של מוצרים חקלאיים מהגדה המערבית. "אין לנו התנגדות שהחקלאים בגדה ייצאו את התוצרת החקלאית דרך ירדן באמצעות חברה שלהם, אולם אם מייצאים דרך נמלי ישראל, רק משרד החקלאות הוא שייצא תוצרת חקלאית טרייה לאירופה".

לשאלת כתבנו אם יש קשר בין תביעת השוק לאפשר יצוא עצמי מהגדה לעובדה שהקהיליה האירופית לא חתמה על ההסכם עם ישראל, השיב שסון, כי אין קשר בין השניים למרות שזו בעיה הטעונה פתרון.

שר החקלאות, מתנגד ליצוא עצמאי מהגדה, אך מסכים להקמת חברה משותפת של יצואני הגדה עם אגרקסקו, כה יבואו לידי ביטוי היצוא המיוחד של הגדה כגון: "ענבי חברון" או "חצילי יריחו" כפי שיש "ענבי לכיש".

האורח הזכיר, כי מדינות השוק הן הקונות הגדולות ביותר של תוצרת ישראלית, וישראל היא אחת הקונות הגדולות של סחורות המיוצרות במדינות השוק. האורח הדגיש, כי ידוע לו שהאיזון בסחר הזה הוא לרעת ישראל, אך, לדבריו, ניתן לצמצם את הפער.

מקורות ישראלים פקפקו באוזני כתבנו אם יצליח שסון במשימתו, שכן ישראל עומדת על כך שהיצוא החקלאי מהגדה לאירופה יעבור דרך ירדן. מתאם פעולות השטחים, שמואל גורן, הציע למשלחת של פלשתינים שישראל תקים מתקני קירור על גשרי הירדן עבור היצוא לאירופה. השוק המשותף מסרב לקבל את הפתרון הזה.

בראש המשלחת עומד חבר הפרלמנט הירדני תחסין אל־מפארס, שהוא ראש האגודה השיתופית לשיווק חקלאי שהוקמה בגדה בשיתוף פעולה בין ישראל לירדן. צפוי שסון יסתייג מן המאמץ להעביר את השיווק החקלאי דרך ירדן ויביע את הסתייגותו בכך שיוועד בגדה עם אישים תומכי אש"ף, ויתעלם מאנשי האגודה לשיווק חקלאי, התומכים בירדן.

לכתבנו נודע כי במגעים בין ישראל לירדן כדי לאפשר את שיווק התוצרת החקלאית דרך ירדן, ביקשה ישראל שירדן תבטל את תקנות החרם הערבי בכל מה שקשור באריזות מוצרי החקלאות מן הגדה. עד היום מונעת ירדן תוצרת חקלאית שארוזה באריזות ישראליות מודרניות, ומחייבת את החקלאים להשתמש בארגזים ישנים, שאין בהם מרכיבים ישראליים.

למועצת הפירות (ייצור ושיווק)
מספרי טלפון חדשים
החל מה־22 באוקטובר 1987, כדלקמן:
מרכזיה.......... 5610811
הנהלה.......... 5610451
כספים.......... 5612543
שיווק.......... 5612359
פיקוח.......... 5610672
סניף ת"א.......... 5610486
מועדים לשמחה

הודעה לצרכני החשמל

חברת החשמל מבקשת להודיע לציבור צרכניה כי לרגל חופשה מרוכזת בחג הסוכות

לא תתקיים קבלת קהל במשרדי החברה מיום ד', י"ד בתשרי תשמ"ח (7.10.87) עד יום ו', כ"ג בתשרי, תשמ"ח (16.10.87) ועד בכלל.

כל השירותים להבטחת אספקת חשמל סדירה ואמינה לצרכנים ולטיפול בתקלות יפעלו כרגיל.

צרכנים החייבים לפרוע חשבונותיהם בקופות החברה (ולא בבנקים), יוכלו לשלם במשרדי החברה בימים:
א' 11.10.87, ב' 12.10.87, ג' 13.10.87, ו־ו' 16 10.87.

לא תתקבלנה הזמנות לחיבורים למערכת אספקת החשמל בכל תקופת החופשה.

אנו מבקשים מהצרכנים להקפיד על תשלום חשבונות החשמל במועדם.

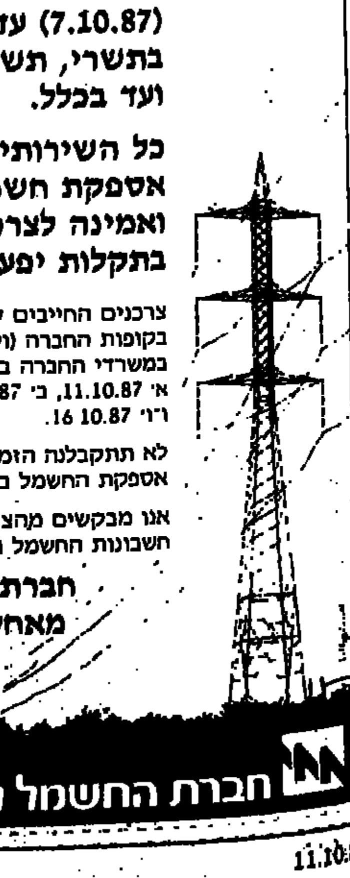

חברת החשמל ועובדיה מאחלים חג שמח לכל בית ישראל

חברת החשמל לישראל בע"מ

המשכים

המלך חוסיין מאשים

(סוף מעמוד ראשון)

בשטחים. המלך אמר כי לעומת מדיניותה של ישראל, אשר ממשלתה איננה מקבלת החלטה להצטרף לוועידה בינלאומית, ירדן עושה כדי להרחיב את המגעים הבינלאומיים לקראת כינוסה של הוועידה הזאת. הוועידה אמורה להתכנס בחסות האו"ם בהשתתפות כל הצדדים לסכסוך במזה"ת, וחמשת חברות מועצת הבטחון על יסוד ההחלטות 242 ו־338 כדי לישב את הבעייה הפלשתינאית על כל היבטיה.

באותה הזדמנות הודיע המלך חוסיין, כי החליט להאריך את כהונת הפרלמנט הנוכחי בשנתיים נוספות.

על המצב במלחמת המפרץ הביע המלך חוסיין דאגה מן האיום על סעודיה וכוויית, ומהתגברות המעורבות של המעצמות בנעשה במפרץ.

לא הזכיר את אש"ף

הוא אימץ את ידי עיראק, והדגיש את חלקה של ירדן בגיבוש העולם הערבי מאחורי עיראק. לדבריו כינוס החירום של הליגה הערבית ברבת־עמון הוא כבוד לירדן, ומדגיש את חלקה באיחוד העולם הערבי מחדש.

כתבנו מציין, כי מנאומו של המלך חוסיין עולה, כי ירדן תמשיך במדיניותה הנוכחית בשטחים, מכיוון שאין היא רואה סיכוי לוועידה בינלאומית בקרוב. בלטה בנאומו ההתעלמות מאש"ף, וההדגשה על הסיוע הירדני הישיר לשטחים.

הנימה התוקפנית כלפי ישראל איננה חדשה, ונשמעה גם בנאומו לפני הפרלמנט הירדני בשנה שעברה. ראוי לציין כי המלך חוסיין מבחין בין הליכוד לבין מפלגת העבודה, בכך שהזכיר את הימין הישראלי, כסיבת הקפאון.

הפרות סדר קשות

(סוף מעמוד ראשון)

הפרת־סדר. סמוך לשעה 4 אחר־הצהריים השליכו אבנים לעבר רכב ישראלי, שנסע באחד מרחובות העיר עזה. הנהג נפצע קלות וקיבל טיפול במקום, שמשת הרכב נופצה.

גם בשבת בבוקר היו בעזה הפרות־סדר. במכללה האיסלאמית אל־אזהר, התאספו מאות סטודנטים במהלך ההתפרעות הם יידו אבנים לעבר חיילי־צה"ל. בתקרית נפצעו 3 צעירים שהועברו לבית החולים "שיפא" בעזה.

. איי.פי. מדווח מפי עדים שהיו באוניברסיטה ומשירות הידיעות הפלשתיני כי 13 סטודנטים נפצעו. הם קיבלו טיפול במקום לאחר שצה"ל חסם בפני אמבולנסים את הכניסה לאוניברסיטה.

בקבוק תבערה הושלך בשבת בצהריים לעבר בית־החולים "שיפא". הבקבוק התנפץ אך לא התלקח ולא היו נפגעים.

שלושה תושבי הרצועה נפצעו בשבת בבוקר ליד מחסום של צה"ל ברצועה, בשעה שרכב מסחרי מסוג פולקסוואגן ניסה לפרוץ את המחסום. נסיבות התקרית טרם הובררו.

צעיר נוסף נפצע בשבת בצהריים בתקרית עם חיילים, לאחר שנראה מהלך כשבקבוק בידו. בתקרית, שנסיבותיה טרם ברורות נפצע הצעיר, ככל־הנראה מירייות חיילי צה"ל.

בעיירה חן־יונס נסגרו 3 בתי־ספר למשך שבוע ימים, ככל הנראה כדי למנוע אפשרות שתלמידים יפגינו.

מטוסי חיל האוויר

(סוף מעמוד ראשון)

לעבר המטוסים התוקפים נורתה מן הקרקע אש נ"מ דלילה ובלתי יעילה.

היעדים שהותקפו שימשו בסיסים של ארגוני מחבלים שונים. ביעדים היו מבנים ואוהלים בסרות המחבלים, וכמו כן נמצאו במקום גם אמצעי לחימה שונים.

אזור התקיפה נמצא מזרחית לאגם קרעון בשטח לבנון, ומחוץ לריכוזי אוכלוסיה. התקיפה בוצעה על ידי מספר מטוסים, סמוך לשעה 10 בבוקר. תקיפת חיל האוויר נמשכה מספר דקות. ככל הנראה לא ציפו המחבלים לתקיפה ישראלית בשבת, ולפיכך הושג אפקט ההפתעה.

יצויין, כי בבקעת הלבנון נמצאים בסיסי אימונים והדרכה של ארגוני המחבלים השיעים, ושל ארגוני הסרוב ביניהם ארגונו של ג'ורג' חבש. מספר המחבלים במקום נאמד בכ־1500, ובנוסף לאלה מצויים שם גם מדריכים איראניים "ממשמרות המהפכה האיראנית". גורמים צבאיים בישראל הכחישו את טענת המחבלים לפיה הצליחו להפיל מטוס ישראלי במהלך התקיפה.

500 מ' מהפגנת ענק של מחבלים

הפצצות שהטילו מטוסי חיל האוויר נפלו במרחק של 500 מטר בלבד ממצעד ענק של מחבלים — אמרו מקורות פלשתינים.

המקורות ציינו, כי ארבעה מטוסים הטילו יותר מ־20 פצצות על בסיס של החזית העממית לשיחרור פלשתין — הפיקוד הכללי, ארגון פרו־סורי, באזור ההררי של יאנטה, במרחק כמה קילומטרים בלבד מגבול סוריה בעמק הבקעה. "הם כמעט ופגעו בטכס הענקת תארים ליותר מ־300 לוחמים. במקום היו גם פקידים רבים של החזית העממית לשיחרור פלשתין — הפיקוד הכללי" אמר מקור לכתב רויטר. המקור הוסיף ואמר, כי מחבל אחד נפצע בהפצצה. "לו פגעו במיפגן, היינו עדים לטבח". עדי ראיה הוסיפו כי המטוסים הרסו בית בן קומה אחת, שהיה בשימוש החזית העממית לשיחרור פלשתין — הפיקוד הכללי ומחסן תחמושת. היתה זו, לדבריהם, התקפה ה־22 במספר על לבנון במהלך שנה זו. רוב ההתקפות נערכו על מטרות פלשתיניות בדרום. מדרום־לבנון נמסר, כי מחבלים פלשתינים בקרבת נמל צידון פינו עמדות אותם כבשו, מזרחית מהעיר, בקרבות עם ארגון "אמל". בעיר טריפולי בצפון לבנון הנתונה לפיקוח סורי, התפוצצה פצצה במכונית שחנתה בחניון, בכניסה לבית־חולים וגרמה למותם של שני אנשים שישבו במכונית ואשה עוברת־אורח. נשרפו ארבע מכוניות נוספות. (עיר ע"צ)

התקיפה מחוץ לריכוזי אוכלוסיה

מאת: אבי בניהו

במסגרת הודעתו הרשמית על תקיפת חיל האוויר אתמול ציין דובר צה"ל בפעם הראשונה, כי התקיפה בוצעה "מחוץ לריכוזי אוכלוסיה".

כזכור תקפו מטוסי חיל האוויר לפני כחודש יעדי מחבלים בפאתי העיירה עין אל חילווה באזור חוף בלבנון, ולטענת המחבלים נהרגו בהתקפה זו 15 נשים וילדים לפחות. טענה זו של המחבלים, שהוכחשה או כתוקף על ידי צה"ל, זכתה או בפרסום רב בארץ ובעולם. זאת עד שחיל האוויר הוכיח בעזרת תצלומי אויר, כי התקיפה שביצע לא היתה באזור מאוכלס. כלקח מארוע זה מדגיש הפעם דובר צה"ל בהודעתו הרשמית את העובדה, שיעדי המחבלים שהותקפו היו מחוץ לריכוזי אוכלוסיה.

מועדון תעופה ע"ש טל מוזס באלפי מנשה

ביישוב אלפי־מנשה נחנך בסוף השבוע מועדון תעופה לטיסני רדיו, על־שם טל מוזס בן ה־5, שמצא את מותו בפיגוע החבלני לפני שבעה חודשים. בפיגוע נהרגה אמו, עופרה, ונפצעו כל בני המשפחה.

ביום שישי התקיים מפגן תעופה של טיסני־רדיו, על הכביש שבין צומת חבלה, מקום הפיגוע.

מפ"ם קוראת מסוכתה לבצר את מעמדה של ירושלים כבירה ציונית וחילונית

סוכת הסובלנות בגן סאקר (צילום: רחמים ישראלי)

מאת יצחק שור, כתב "על המשמר"

מפ"ם הכינה תכנית לביצור מעמדה של ירושלים כבירה ציונית וחילונית ונציגיה יעלו את התכנית בכנסת ובקונגרס הציוני — אמר אתמול מזכיר מרכז מפ"ם חנן ארז, מעל במת "סוכת הסובלנות", שהקימה מפ"ם בגן סאקר בירושלים.

התכנית קוראת לגורמים ציבוריים ופרטיים בארץ וליהודי התפוצות לחזק את התשתית הכלכלית של העיר, כדי למשוך אליה כוחות ציוניים חילוניים. כן קוראת התכנית ליהודי התפוצות לרכוש דירות ולהשכירן לחילונים ציוניים. לאמנים קוראת מפ"ם לעלות לבירה כדי להעשיר את חיי התרבות שלה.

המשטרה והעירייה דאגו אתמול למנוחת הצהריים של חסידי בעלז שישיבתם ממוקמת בצומת אגריפס־שדרות בן צבי, במרחק של כמה מאות מטרים מגן סאקר. המשטרה הגבילה את רשיון אסיפת מפ"ם ולא התירה לה להפעיל רמקולים ולהזמין אמנים ידועי שם. זה לא הפריע לצביקה (אקורדיון) ולייסי וגדי (גיטרות) להנעים בשירתם ובנגינתם לקהל בן כמה מאות, שבאו מן העיר, הקיבוץ ומנצרת.

יו"ר מפ"ם בבירה, נחום סולן, הנחה את האירוע, והודיע שירושלים לא תהיה בירת אגודת־ישראל, אלא בירת ישראל. ד"ר גדי יציב אמר, שמבחן המאבק ייקבע על פי יכולת הקבוצות המובילות לגייס ציבור לשם עיצוב דמותה של ירושלים. שלמה אלבז מתנועת המזרח אל השלום ציין, כי יהדות המזרח לא היתה מעולם קנאית וכסייתית, ולכן היא תתנגד לקנאות החרדית. רכז הדור הצעיר של מפ"ם בירושלים, עידן הייט, האשים את סיעתו של טדי קולק בכניעה לחרדים, המונעת מהם לטפל בבעיות הבוערות האמיתיות, שהן שיכון, תעסוקה ותרבות.

עורך הדין אורי הופרט, מן הליגה נגד כפייה דתית אמר, שהשאלה איננה מה תהיה דמות ירושלים אלא אם מדינת ישראל תתקיים. אם לא תהיה זו מדינה דמוקרטית, פלורליסטית, שומרת חוק ומודרנית, היא לא תתקיים כלל. מורל"ה בראון עמד על העדר סימטריות ביחסי חילוניים ודתיים. "אנחנו מוכנים לא לנסוע במאה שערים בשבת, ואך הם אינם מוכנים שאנחנו ניסע בשכונותינו בשבת. אנחנו מוכנים שהם יחיו לפי חוקיהם, אך הם רוצים שגם אנחנו נחיה על פי חוקיהם. לכך אי אפשר להסכים," אמר. כן דיברו הרב טוביה בן חורין מהתנועה ליהדות מתקדמת, ויחזקאל כהן מן האגודה ההומניסטית החילונית.

גרמניה הסכימה לחיקור עדי משפט דמיאניוק

שלטונות המשפט בגרמניה הסכימו, עפ"י בקשת הסנגוריה ובאישור בית המשפט הדן במשפט דמיאניוק, לאפשר גביית עדותם של שני אזרחים גרמנים, אשר שירתו במחנה האימונים טראווניקי ויוכלו להתייחס לתעודות טראווניקי של הנאשם, שהיא מוצג במשפט.

חקירתו של העד רייס תתקיים בהמבורג, ב־18.10.87, במנוזיים.

את ההגנה ייצגו עו"ד גיל ועו"ד שומאק. את התביעה ייצגו עו"ד מיכאל הורביץ ורב־פקד אסתר חז.

דיוני בית המשפט הגרמני יהיו בדלתיים סגורות וכהתאם לחוק ולנוהל הגרמני. בית המשפט בירושלים ישוב ויתכנס לחידוש הדיונים ב־26.10.87.

(עתים)

גם גורל נפגש עם האפיפיור

מאת קובי מגנל, כתב "על המשמר"

"נדמה לי שבישראל, כל ראשי השלטון הם ממוצא פולני", אמר האפיפיור יוחנן פאולוס לראש עיריית חיפה, אריה גוראל, בפגישתו עם ראשי הנהלת הארגון הבינלאומי של ראשי רשויות בותיקאן, לאחר שנודע לו כי מוצאו מפולין. גוראל ענה, "בשנים האחרונות חל שינוי בישראל גם בעניין זה".

ראש עיריית חיפה המכהן כסגן הנשיא העולמי של הארגון, הרצה בכינוס על "הרשויות המקומיות בעידן הפוסט־תעשייתי".

ראש העיר שב בסוף השבוע מהכינוס, בו נבחר כחבר הוועדה האירופית של יול"א, כנציג ישראל. אשתו מרים סרבה להצטרף למשלחת שיצאה להיפגש עם האפיפיור, במחאה על שזה נפגש עם נשיא אוסטריה, ולדהיים.

מסקנות ועדת חקירת השב"כ בסוף נובמבר

ועדת החקירה הממלכתית לענייני שיטות ונוהלי החקירה של השב"כ, תגיש את מסקנותיה לממשלה עד סוף נובמבר.

בימים אלה עוסקים חברי הוועדה בגיבוש ובניסוח המסקנות הסופיות, שמקצתן יפורסמו ומקצתן תישארנה חסויות. (עתים)

● טייסים מרוקאניים טסו זו הפעם הראשונה במטוסי קרב סעודיים, במרחק מה משדה־הקרב בין עיראק ואיראן.

צה"ל מסר ליוניפי"ל דו"ח חקירת הריגתו של חייל מנפאל בידי צד"ל

החייל שירה באמבולנס עצור בבית סוהר של צד"ל

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, נפגש ביום שישי בלשכתו עם מפקד יוניפי"ל, הגנרל השוודי הגלונד, ומסר לידיו דו"ח תחקיר של צה"ל על נסיבות הריגתו של חייל יוניפי"ל לפני שבוע.

האלוף הודיע ליוניפי"ל, כי חייל צד"ל שהרג את הנפאלי הפצוע, עצור עתה בבית סוהר של צד"ל. החייל הנפאלי מכח האו"ם נהרג בידי חיילי צד"ל. צד"ל טען שהחייל נהרג בטעות, אבל יוניפי"ל דבק עד היום בעמדתו שחיילי צד"ל ירו במכוון על האמבולנס של יוניפי"ל, שבו הובל החייל הפצוע, והרגו אותו.

בפגישה, שנמשכה כשעתיים, נידונו סדרי עבודה משותפים של יוניפי"ל וצד"ל. אלוף פיקוד הצפון הגיש גם דו"ח תחקיר שערך קצין צה"ל על נסיבות המקרה. מפקדי צד"ל הוזהרו מפני הישנות מקרים שכאלה.

גורמים בדרום לבנון מסרו, שספק אם מקרים כאלה אכן לא יתרחשו בעתיד, כי המצב הבסיסי נותר בעינו. לדבריהם כוחות יוניפי"ל אינם מכירים בצד"ל על־פי אמנת מועצת הביטחון, שאינה מכירה בשום מיליציה או כוח מזויין שאינו כפוף לממשלת לבנון. יוניפי"ל מתייחס לצד"ל כאילו מדובר במחבלים חמושים, ולעיתים קרובות כאשר נעצרים כוחות צד"ל במחסום של יוניפי"ל, חיילי צד"ל רואים בכך התגרות, ומגיבים.

הכנה מאוחרת למלחמת העצמאות — בגלל בן גוריון

דוד בן־גוריון לא חזה במועד את מלחמת העצמאות הקרבה, לא הכין את ה"הגנה", ונכנע לאיום התפטרות של מטה ה"הגנה" כאשר ניסה לארגן את השורות — טען אתמול יחזקאל סהר, שהיה בעבר מפכ"ל משטרת ישראל.

"בהיסטוריה של תש"ח רשומים שני איומי התפטרות שהכניעו את בן־גוריון ואילו האיום השלישי, שאני מספר כאן לראשונה, אילץ את ב"ג לנטרל אותי ממשימה שהוא עצמו הטיל עלי — להקים את הצבא ולהכינו למלחמה" — טען סהר, בראיון עם דוד רייזן, ששודר אמש בתכנית "עושים מדינה" בגלי צה"ל.

סהר היה קצין בכיר בצבא הבריטי, ולפני 40 שנה היה ממונה על נושאי ביטחון במחלקה המדינית של הסוכנות, והיה איש־קשר עם צמרת השלטון הבריטי בא"י. מאוחר יותר הוא מונה למפכ"ל המשטרה.

סהר סיפר, כי בשיחה עם קולונל נורמן, אמר לו הבריטי: "אנחנו נפנה את הארץ, הערבים יפלשו ויזרקו אתכם לים". מיהרתי לבן־גוריון והוא הטיל עלי לבדוק מה יש ומה צריך. בדקתי אצל מפקדי ה"הגנה", חזרתי אל ב"ג ואמרתי: הם אינם מבינים שום דבר במלחמה מודרנית, והם מסרבים לשמוע. ב"ג הטיל עלי להקים את הצבא. הזמנתי קצינים משוחררי הצבא הבריטי והתחלנו לבדוק כוח־אדם, דלק מזון. לכל מקום שהלכנו נתקלנו בשתיקה. אמרו לנו, 'אנשי ההגנה כבר היו וקיבלו מידע'. חזרתי לב"ג והוא התחמק. אז גילה לי זאב שרף: גלילי בא אל ב"ג ואמר לו, שאם לא יפסיק את עבודתי — כולם יתפטרו. על האיום הזה ועל כניעתו של ב"ג לא תמצא בשום ספר".

יחזקאל סהר טען עוד, כי באוקטובר 47', חודש וחצי לפני המלחמה, הגיע ב"ג למסקנה שצריך לערוך את ה"הגנה" למלחמה — "אבל זה היה כבר מאוחר. הוא לא הבין דבר במלחמה מודרנית והם בלבלו לו את המוח שהם מוכנים. בסופו של דבר עמדנו במלחמה, אבל באיזה מחיר? מחצית מאנשי הפלמ"ח נפצעו או נהרגו בה".

אמנים מכל העולם יתארחו וייצרו במרכז לחינוך ותרבות שיוקם ביפו

מאת ירון זליג, כתב "על המשמר"

הקרן לפיתוח תל־אביב וקרן קונראד אדנאואר יקימו ביפו מרכז לחינוך ותרבות על שם דוד בן־גוריון וקונראד אדנאואר, ראש ממשלתה הראשון של הרפובליקה הפדראלית הגרמנית. על כך מסרו יו"ר הקרן הגרמנית, פרופ' ברונו הק, וראש העיר, שלמה להט.

במרכז ייערכו מפגשים בין צעירים, מחנכים ואמנים מישראל, גרמניה והעולם כולו. חלק מהמבנה ישמש לארוח אמנים ויוצרים מרחבי העולם לפרקי זמן שונים. לרשותם יועמדו חדרי סטודיו, חדרי לינה ושירותי אירוח.

מנכ"ל קרן תל־אביב לפיתוח, חנן בן־יהודה, מסר כי המרכז יוקם ליד בית־החולים לשעבר דונולו, מצפון לבית־הקברות המוסלמי.

הפרויקט, שהקמתו תעלה כ־7 מיליון מארק, יתחלק לארבעה חלקים: אולם הרצאות שבו 150 מקומות, מסעדה וכן יחידות אירוח, מגורים ויצירה, טיילת־ים וגן. מהבניין יובל מסלול מיוחד באורך 150 מטר אל הים. הטיילת תעמוד לרשות הציבור. בניית המרכז תחל תוך שנה.

80 שנה לייסוד "השומר"

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

בקיבוץ כפר גלעדי יצויין ביום א' הקרוב 80 שנה לייסוד ארגון "השומר". במרכז האירוע יעמדו זקן אנשי השומר שעדיין בחיים, נחום הורוביץ (92) ואשתו יהודית.

נציג איראן באו"ם: אנו חושבים שאנו במצב מלחמה עם ארצות־הברית

בתשובה לשאלה אמר חוראסאני, שדבריו אלה אינם הכרזת מלחמה רשמית, אך הבטיח "פעולת תגמול הולמת"

בחריין. — מנהיגי איראן הודיעו, שמנוי וגמור עימם לנקוט פעולות תגמול נגד ארה"ב, שכוחותיה הטביעו ביום ה' ספינת תותחים איראנית וגרמו נזק לשתיים נוספות.

שניים מבין ששת המלחים האיראניים, שנמשו מן המים על ידי הצי האמריקני, מתו לאחר שהועברו לאונייה האמפיבית "ראלי" ושלישי במצב קריטי. נמשכים החיפושים לגילוי ניצולים נוספים.

האיראנים האשימו את האמריקנים בביצוע התקפה ללא פרובוקציה ואמרו, כי מעשה זה מהווה מעין הכרזת מלחמה.

בוושינגטון הזהיר שר ההגנה האמריקני, קספאר וויינברגר, את איראן, כי היא תישא בתוצאות כל פעולה שתנקוט נגד כוחות צבא ארה"ב במפרץ. וויינברגר אמר, כי ארה"ב אינה מעוניינת במלחמה עם איראן אך היא תפעיל את עוצמתה הצבאית כדי להמשיך וללמד לקח את הכוחות האיראניים, שפותחים באש על אנשי צבא אמריקניים ומנסים לשבש את השיט החופשי באיזור.

נציג איראן באו"ם, ראג'אי חוראסאני, אמר שלשום, כי "אנו חושבים שאנו במצב מלחמה עם ארה"ב. והוסיף: האמריקנים הורגים אותנו."

כשנשאל אם יש לפרש דברים אלה כהצהרת מלחמה רשמית על ארה"ב, השיב חוראסאני: "לא. מוטב שאהיה הגיוני. לא נשכח את התקפה וננקוט בצעדים הולמים נגד ארה"ב. יש לבצע פעולת תגמול הולמת." (עיר, ע"צ)

ארגנטינה מספקת נשק לשני הצדדים במפרץ

מאת יהודה צור כתב "על המשמר"

ארגנטינה בודקת את האפשרויות להגביר את שיתוף הפעולה בינה לבין איראן, בכל הקשור לאנרגיה גרעינית, נמסר בגליון האחרון של השבועון הארגנטינאי רב־התפוצה "אל פריודיסטה".

במאי השנה חתמה ארגנטינה על הסכם עם איראן, בו התחייבה לספק למשטר חומייני כור למחקר גרעיני. ארגנטיניה טוענת, שהכור מהווה המשך של שיתוף פעולה שהחל בתקופתו של השאה וכי אין ביכולתו להפיק אורניום מועשר, לצורך ייצור נשק גרעיני.

השבועון אומר, כי ארה"ב, עיראק והליגה הערבית כבר מחו בפני ממשלת ארגנטינה על ההסכם.

ארגנטינה מספקת בשנים האחרונות אמצעי לחימה לשני הצדדים המעורבים בסכסוך במפרץ הפרסי. לעיראק מכרה מטוסים קלים ולאיראן, — כלי שיט מצויידים בטילים. כן מספקת ארגנטינה לאיראן מכ"ם, אמצעי קשר, וציוד אלקטרוני אחר.

מקורות רשמיים בארגנטינה טוענים, כי חברות בינלאומיות, בעיקר צרפתיות ואיטלקיות, מוכרות באמצעות חברות־ארגנטיניות ציוד מלחמתי נוסף לצדדים המעורבים בסכסוך. ארגנטינה רואה במכירת נשק אמצעי מימון לחידוש ציודה הצבאי. על פי השבועון הארגנטינאי מדובר במכירות המסתכמות בעשרות מיליוני דולרים.

ירידה תלולה של שערי המניות בארצות הברית

ניו־יורק. — שערי המניות בוול סטריט ירדו שלשום ירידה תלולה. משקיפים מציינים, שבשבוע האחרון ירד מדד המניות התעשייתיות של דאו ג'ונס, ירידת שיא בתולדות הבורסה.

המדד ירד ב־34.43 נקודות והגיע ל־2,482.21 נקודות שלשום. במהלך השבוע הסתכמה הירידה של מדד דאו ג'ונס ב־158.78 נקודות.

בשבוע שעבר נרשמה גם ירידת שיא בתולדות מדד מניות התעשייתיות ביום אחד — היה זה ביום ג', כאשר המדד ירד ב־91.5 נקודות.

בארה"ב הובע חשש לשפל כלכלי. שמועות בנושא זה קיבלו חיזוק נוסף לאחר שהתברר, שהבנק הממלכתי האמריקני הגביל הגבלה נוספת את האשראי. סבורים כי בקרוב יעלה הבנק הממלכתי שוב את שער הניכיון שלו, זו הפעם השנייה תוך חודשיים. (רייט)

תור ל"העל" בפנמה סיטי

בפנמה צפו אתמול לחוק חדש, שנועד להסדיר את הופעת העיתונים. הופעתם של עיתוני האופוזיציה נאסרה בסוף יולי, ואזרחי פנמה סיטי עומדים בתור לקבל את גליון החדשות המתחדש האחרון (צילום: אי. פי.)

ח"כ אלוני — לביקור רשמי בשבדיה

ח"כ שולמית אלוני, יו"ר תנועת ר"צ, יוצאת היום לביקור רשמי בשבדיה כאורחת הממשלה השבדית.

ח"כ אלוני תיפגש עם שרים, נציגי מפלגות, ארגוני נשים והאומבודסמנים השבדים.

ח"כ אלוני תרצה בפני צמרת משרד־החוץ השבדי במוסד הממלכתי ליחסים בינלאומיים על המצב המזרח התיכון והתייחסות ממשלת ישראל על שני פלגיה לשלום. (שע"ח)

ממשלת פולין הודיעה על רפורמה כלכלית נרחבת

ורשה. — הממשלה הקומוניסטית בפולין הודיעה אתמול על רפורמות כלכליות מרחיקות לכת.

ההצעות החדשות נועדו לבטל במידה רבה את הפיקוח הביורוקרטי המרכזי, המהווה נטל על הכלכלה מזה 40 שנים.

הממשלה תבקש את תמיכת האומה ברפורמות, במשאל־עם שייערך ב־29 בנובמבר. לקראת ההצבעה יתנהל מסע שמטרתו לשכנע את הפולנים, שלא קיימת כל אלטרנטיבה להנהגת רפורמות רדיקליות.

מסנר הבטיח לבית־הנבחרים, שרמת החיים לא תרד. (עיר, ע"צ)

צ'יצ'ולינה תובעת: יותר חינוך מיני, פחות לימודי דת

רומא. — חברת בית הנבחרים האיטלקי אילונה סטאלר, המכונה "צ'יצ'ולינה" השמיעה שלשום בערב את נאומה הראשון בבית הנבחרים, ותבעה, שבמקום לימודי־דת, יבטיחו לתלמידי בתי־הספר האיטלקיים חינוך מיני.

יו"ר בית הנבחרים, הנוצרי־דמוקרטי ויטו לאטאנזי, הפסיק את חברת בית־הנבחרים הלא־קונפורמיסטית פעמיים, כדי לדרוש ממנה שתשתמש בלשון "יותר פרלמנטרית".

בבית הנבחרים האיטלקי נערך דיון סוער בשאלת הוראת הדת, על אף הסכם שהושג בנושא זה, בין הממשלה לבין הוותיקן. (ע"צ)

המורדים בסרילנקה הרגו שני חיילים מהכוח ההודי

ניו־דלהי. שני חיילים של כוח־השלום ההודי בסרילנקה נהרגו אתמול בידי מורדים טמילים — על כך מסרה אמש הטלוויזיה הממלכתית של הודו.

היו אלה שני החיילים ההודיים הראשונים שנהרגו מאז בא כוח־השלום ההודי לאי, כדי לפקח על שביתת־נשק בין כוחות הממשלה ובין המורדים הטמילים. חייל אחד נהרג בקרב אש עם "הנמרים הטמיליים" בחצי האי ג'אפנה, מעוזם של המורדים. השני נהרג כאשר כוח גדול של "הנמרים" תקף במקלעים וביריות מרגמות, חטיבה של צבא הודו. בהתקפה, 4 חיילים נפצעו.

סוכנות הידיעות ההודית מסרה שבעשרה מאנשי "הנמרים" נהרגו בחילופי האש עם הצבא. התקפות "הנמרים" הטאמיליים אירעו בעקבות טביחתם אתמול של עשרה כפריים סינגלזיים באחד הכפרים.

הכוחות ההודים, נצטוו לפעול באורח קשה יותר, לאחר שקרוב למאתיים אזרחים סינגלזיים נטבחו במחוז באטיקאלואה בשבוע החולף. הצבא ההודי עצר כמאתיים מורדים, תפס תחנת טלוויזיה ותחנת רדיו של "הנמרים", וסגר את עיתונים.

הודו שיגרה כוחות צבא לסרילנקה, כדי לפקח על ביצוע הלכה־למעשה של הסכם השלום שנחתם ב־29 ביולי ונועד לשים קץ להתמרדות הטאמילים הנמשכת מזה 4 שנים שבה מצאו את מותם יותר מ־6,000 איש. (עיר)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 11.10.87

	יחידות	בנקנוטים קנייה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קנייה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.6724	1.6932	1.6810
דולר אמריקני	1	1.56	1.63	1.5921	1.6119	1.6013
מרק גרמני	1	0.86	0.90	0.8778	0.8887	0.8814
לירה סטרלינג	1	2.58	2.70	2.6264	2.6592	2.6389
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2635	0.2668	0.2647
ין יפאני	100	1.09	1.14	1.1053	1.1191	1.1105
גילדן הולנדי	1	0.76	0.80	0.7781	0.7878	0.7832
פרנק שווייצרי	1	1.03	1.08	1.0538	1.0669	1.0587
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2495	0.2527	0.2510
כתר נורבגי	1	0.24	0.25	0.2400	0.2420	0.2410
כתר דני	1	0.22	0.24	0.2287	0.2315	0.2295
מרק פיני	1	0.36	0.38	0.3645	0.3691	0.3666
דולר קנדי	1	1.20	1.26	1.2200	1.2352	1.2259
דולר אוסטרלי	1	1.11	1.19	1.1497	1.1641	1.1564
ראנד דר' אפריקני	1	0.46	0.78	0.7748	0.7844	0.7771
פרנק בלגי	10	0.41	0.43	0.4217	0.4270	0.4242
שילינג אוסטרי	10	1.22	1.28	1.2453	1.2608	1.2524
לירה איטלקית	1,000	1.19	1.27	1.2159	1.2311	1.2214

ואנונו קיבל 25 אלף ד' כפרס על "אומץ לבו הרב"

שטוקהולם. — מרדכי ואנונו, זכה שלשום ב"פרס דרך החיים הטובה" המכונה גם "פרס נובל אלטרנטיבי".

האגודה המעניקה פרס זה פועלת למען שיפור איכות החיים בעולם. המטה הראשי שלה הוא באי מאן שבבריטניה, אך היא מקיימת גם צוות בשטוקהולם. אגודה זו מעניקה לאנשים שלדעתה "מצאו פתרונות מעשיים לבעיות מוחשיות של זמננו".

כדברי ההנמקה להענקת הפרס, מציינת האגודה כי ואנונו, "הוכיח אומץ לב רב, כאשר העמיד בראש דאגותיו את הנאמנות למין האנושי, על אף שהיה מודע כי הוא מקבל על עצמו סיכון אישי גדול".

הפרס בסך 100 אלף דולר מתחלק בין ואנונו לשלושה אנשים אחרים — פראנסיס מור־לאפ, מי שייסד את המכון למזון ופיתוח שבסיסו בסאן פרנציסקו, הפיסיקאי המערב־גרמני האנס פטר־דיור, והתנועה ההודית לאיכות הסביבה.

מור־לאפ זכה בפרס כאות הערכה למחקריו בנושא מחסור המזון בעולם. האנס פטר־דיר פירסם מחקרים ביקורתיים על מלחמת הכוכבים האמריקנית ואילו התנועה לאיכות החיים בהודו פעלה רבות כדי לשמור את המשאבים הטבעיים של ארץ זו.

פרס כבוד מיוחד מטעם האגודה הוענק לחוקר השלום הנורווגי יוהאן גאלטונג, איש אוניברסיטת הונולולו, העוסק במחקרים שיטתיים של מירוץ החימוש הגרעיני והתנאים הדרושים להבטחת השלום.

שמו של ואנונו הוזכר גם כמועמד לפרס נובל לשלום לשנה הבאה אך מקורות הקרובים לוועדת פרס נובל אמרו, כי קלושים סיכוייו לזכות בפרס זה. (עיר, ע"צ)

חולה האיידס הדני קיבל "פוסידין" ועלה במשקל

מאת עלי כהן, כתב "על המשמר" בקופנהגן

קופנהגן. — חוקרים ורופאים ברחבי העולם עוקבים במתיחות אחר טיפול חדשני שנעשה בבית החולים הממלכתי "ריגס" בקופנהגן. תרופה אנטיביוטית בשם המסחרי־רפואי "פוסידין", נוסתה על חולה איידס בן 58. האיש שאיבד 16 ק"ג ממשקלו, החזיר 10 ק"ג, וחזר לעבודתו, כשהוא מרגיש מצוין.

החוקרים טוענים שהפעם יש בידיהם תשובה ממשית למחלה וכי בניגוד לתרופות שונות שנוסו עד כה, אין לשימוש התרופה החדשה, כל תופעות לוואי.

בעיתון הבריטי "דה לאנסט", המפרסם חידושים רפואיים מכל העולם, ונחשב לבר סמכא ברפואה המודרנית אמר הרופא שגילה את התרופה, פרופ' הוגו פאבאר, כי הוא מרגיש עצמו בר מזל על שעלה בידו למצוא את התרופה שכל העולם מצפה לה.

● האיש החזק בתוניס, זין אלעאבדין בן עלי, ניצל מניסיון התנקשות. יצא מאחד הבסיסים הצבאיים בבירת תוניס.

נסי, השמיעי קולך!

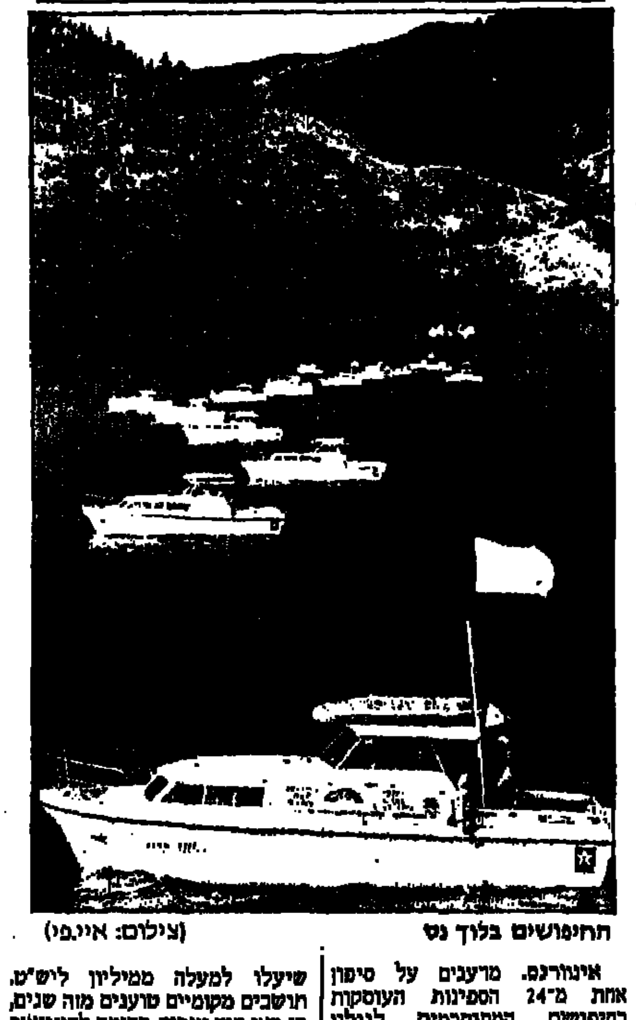

החיפושים בלוך נס (צילום: איי.פי)

אינוורנס. מדענים על סיפון אחת מ־24 הספינות העוסקות בחיפושים המתוחכמים לגילוי מפלצת לוך־נס דיווחו שלשום על "מגע חזק עם חפץ גדול בתנועה" בעומק 70 מטר מתחת לפני המים. מיד החל מסע ענק של ציידים, המקווים שיעלה ביום סוף־סוף, לפענח את המסתורין.

מזג האוויר היה גרוע ולכן לא יכלו להוריד מצלמה תת־מימית לאגם שעומקו 240 מטר, כדי לנסות לקבוע את המיקום המדויק של החפץ. סירה אחת ניסתה לזהות את המיקום בעזרת ציוד רגיש, ועיבוד התוצאות על ידי מחשב.

מאות צופים, וביניהם תיירים רבים, התקהלו ליד האגם. החיפושים יימשכו שלושה ימים, ומניחים שיעלו למעלה ממיליון ליש"ט.

תושבים מקומיים טוענים מזה שנים, כי ראו חיה ענקית הדומה לדינוזאור באגם. כמה העידו כי לחיה זו קשקשים, צוואר ארוך, ראש הדומה לראש צב וגוף מגושם. כמה מומחים סבורים, ש"נסי", כפי שמכנים את המפלצת, אינה אלא דג גדול או להקת צלופחים. אחרים מאמינים שמדובר בחיה פרה־היסטורית שהצליחה להמשיך ולחיות ב"לוך" (אגם).

במרוצת השנים, הפעילו מדענים מיגוון של מכשירים, כולל צוללות־ננסיות, במאמץ לעלות על עקבות המפלצת, אך כל הניסיונות עלו בתוהו. (עיר ע"צ)

על היום
11.10.87

השפנים המשפטיים של נקש

השימוש בצו עיכוב היציאה מן הארץ הפך מטפל לעיקר — אומר פרופ' אוריאל רוזן־צבי — העבד נעשה במקרה זה לאדון. הצו שאמור היה להינתן לתכליות אחרות הפך להיות המטרה עצמה: עיכוב לשם עיכוב

מאת חנה איש־הורביץ

פסק־דין מדהים, שאין דומה לו, הוא פסק־דינו של בית־הדין הרבני הירושלמי בעניין ויליאם ורינה נקש.

ייחודו של פסק־הדין הוא בכך, שהוא מתייחס למצב בלתי־קיים, שאיננו מבטא את מצב היחסים האמיתי שבין הצדדים. ואין זה משום שהצדדים רימו את בית־הדין: העובדות לאשורן ידועות לבית־הדין, ובכל זאת הוא פסק על בסיס העובדות המדומות. וכל זה למה? משום שבדרך של התעסקות במצב דברים שלא היה ולא נברא, כאילו יש לבית־הדין הרבני סמכות למנוע את העבריין החוזר־בתשובה ויליאם נקש, מלהיות מוסגר לצרפת, על פשעים שביצע בתחומיה.

כיצד הגיע העניין לידיהם של דיינים רבניים? מה להם ולביצוע הסכמי הסגרה? המחוקק הישראלי מעולם לא התכוון לתת לבתי־הדין הרבניים סמכות כזאת. הסמכות היחידה הנתונה לבתי־הדין הרבניים היא הסמכות לדון בענייני המעמד האישי של יהודים החיים בישראל. בנושאים של נישואין וגירושין של יהודים, נותן החוק הישראלי מעמד בלעדי לבתי־הדין הרבניים. יש גם עניינים הכרוכים במעמד האישי, כמו תשלום מזונות לאישה גרושה, שבהם הצדדים יכולים לבחור, אם להישפט בפני בית־דין רבני או בית־משפט רגיל. ולכן, כאשר חוגים דתיים ביקשו למלט את נקש מהעונש הצפוי לו על מעשיו, הם חיפשו דרך להתחכם למערכת המשפט הישראלית, ולהציג את ההסגרה, כאילו אינה אלא עניין הכרוך ביחסי בני זוג, המבקשים להיפרד זה מזו, ולכן יש להעביר את הטיפול בה מבתי־המשפט הרגילים, הממונים מטעם החוק על ביצועם של הסכמי הסגרה, לבית־דין רבני, המטפל בהליכי גירושין ובעגונות. פסק־הדין בן עשרות העמודים, על הסבריו, הנמקותיו וההכרעה שניתנה בו, מתייחס ליחסים מדומים בין בני־הזוג. כך מדבר בית־הדין על צערה ומכאוביה של אישה עגונה, שהוא מצווה למנוע אותם, בעוד צמד־החמד ויליאם ורינה מחייכים זה לזו כזוג יונים. וכצאתם מאולם בית־המשפט הם אומרים בפנים צוהלות: „זה הצדק". אוי לצדק שכזה!

האין זאת קנוניה שעשו הנקשים ביחד עם בית־הדין?

פרופ' אוריאל רוזן־צבי, מהפקולטה למשפטים של אוניברסיטת תל־אביב, יהודי שומר־מצוות, חבר קבוצת הפרופסורים שהכינה את הצעת החוקה למדינת ישראל, ומי שהיה ממונה על הכנת הפרק הדן בנושאי דת ומדינה באותה הצעה, משיב: „אין ספק, שיש כאן קנוניה מצד רינה וויליאם נקש, כדי למנוע את הסגרתו. אין ספק שיש כאן שימוש לרעה בהליכי המשפט: עושים בהם שימוש למטרות אחרות, שלא לשמן נועדו. בית־הדין אינו שותף לקנוניה, אבל היה עליו לחשוף את הקנוניה. יש כאן משחק במערכת המשפטית. כי הוצאת צו עיכוב יציאה מן הארץ נגד מי שמסרב בכל כוחו לצאת, זאת מניפולציה בלתי־מכובדת, במכשירים שנועדו למטרות אחרות. כלל ידוע הוא, כי כאשר צד מבקש לעשות שימוש לרעה בהליכים השיפוטיים, אין בית־המשפט נותן לו את הסעד שהוא מבקש. בית־הדין הרבני במקרה זה, לא פעל כפי שהיה עליו לפעול."

העבד נעשה לאדון

— מנין לבית־הדין רבני סמכות להוציא צו עיכוב יציאה מן הארץ? האם אין זאת סמכות הנמצאת רק בידי מערכת בתי־המשפט הרגילה?

לכל ערכאה משפטית יש סמכות לתת סעדים משפטיים לצורך שמירה על זכויותיהם של המתדיינים בפניה. כלומר, בית־משפט שמוסמך לשפוט בעניין כלשהו, צריך שיהיו בידיו הכוחות והסמכויות הנחוצים, כדי לכפות את הוראותיו. צו עיכוב יציאה מן הארץ הוא אחד הכלים האלה. בית־הדין הרבני רשאי להשתמש בו במידת הצורך, במקרים שהוא נוהג לטפל בהם, כמו למשל, למנוע מבני זוג הנמצאים בהליכי גירושין, לברוח מהארץ בלי לקיים את החובות שבית־הדין הטיל עליהם, זה כלפי זו. אבל במקרה הנדון, לא כך הפעיל בית־הדין את הסמכות. מה שקרה כאן — אומר פרופסור רוזן־צבי — זה שהשימוש בצו עיכוב יציאה מן הארץ, הפך מטפל, לעיקר; העבד נעשה במקרה זה, לאדון. הצו, שאמור להינתן כדי להבטיח מימושן של תכליות אחרות, הפך להיות המטרה עצמה: עיכוב לשם עיכוב.

— האם בית־הדין הרבני חרג מסמכותו, כלומר אין לפסק־הדין תוקף כלל? או שרק הכרעת בית־הדין הגבוה לצדק תקבע, אם פסק־הדין היה תקף אם לאו?

לא רק חריגה מסמכות היתה כאן, כי אם חריגה משולשת מסמכות. בית־הדין התעלם מהוראות־חוק המחייבות אותו לבטל צו עיכוב יציאה במקרה כמו זה (כלומר, במקרה שהוא עומד בסתירה לצו הסגרה). לא חשוב מה אמר בית־הדין בהקשר זה, (כשהוא איננו מבטל את הצו, אלא רק דוחה את ביצועו) חשוב מה שהוא עשה. יתר־על־כן, בית־הדין אפילו אמר במפורש, כי — „חשש עגינות עדיף על הצו". לא היתה לו סמכות לעשות מאזן אינטרסים זה, בניגוד למה שהחוק קבע. ועוד: הצד לדיון היה ויליאם נקש, ובית־הדין היפנה את הוראתו ליועץ המשפטי לממשלה. ושלישית — אף בית־משפט ואף בית־דין, פרט לבית־הדין הגבוה לצדק, איננו מוסמך כלל להוציא צו „עשה" נגד היועץ המשפטי לממשלה, או נגד רשות כלשהי של המדינה."

פירצה קוראת לגנב

מסעיף 3 בחוק שיפוט בתי־דין רבניים נובע, כי בעניינים הכרוכים בגירושין, כמו תשלום דמי־מזונות ומשמורת קטנים, מוסמכים לדון גם בתי־המשפט המחוזיים וגם בתי־הדין הרבניים.

— האם נעשו כבר בעבר, על־ידי יהודים בישראל, נסיונות לתמרן בין שתי המערכות המשפטיות — הרבנית והחילונית?

היו מקרים רבים מאוד. המערכת הישראלית היא פירצה הקוראת לגנב. ברגע שיש שתי מערכות, שכל אחת מהן מוסמכת לעסוק באותו עניין, במקרה הנוכחי לדוגמא — לדון בעניין עיכוב יציאה מן הארץ — המערכת מזמינה צדדים המעוניינים בכך, להשיג יתרונות בלתי־צודקים ולהתיש כוחות, תוך שימוש מחוכם בשתי המערכות האלה. היו מקרים יותר חמורים ממקרה נקש. אחרי הכל, אין זה מקרה של דיני־נפשות, כאן מדובר בכיבוד אינטרסים בינלאומיים של המדינה, ולכן הנושא עלה לכותרות. אבל בית־דין רבני עשוי גם

האמנה לא הופרה

בעיתונות דווח, כי החלטת בית־הדין הרבני, שלא לבטל את צו עיכוב־היציאה נגד ויליאם נקש, ובכך למנוע את הסגרתו לצרפת, לפי שעה, „עוררה אכזבה עמוקה בחוגים משפטיים בצרפת".

פרופסור יורם דינשטיין, מומחה בעל מוניטין עולמי בתחום המשפט הבינלאומי — על ההשלכות הבינלאומיות שעלולות להיות לטיפול הישראלי בעניין הסגרתו של נקש: „בג"ץ יבטל את החלטת בית־הדין הרבני, אין כל ספק שאמנם כך יפסוק בג"ץ, ומשום כך לא תתעורר כל שאלה מבחינת ביצוע האמנה בדבר הסגרה". „אבל", הוסיף דינשטיין „צרפת, ששחררה את אבו־דאוד, תוך הפרה של האמנה, היא האחרונה שיכולה לבוא בטענות אלינו. אנחנו לא הפרנו את האמנה".

ח. איש־הורביץ

לעסוק בדיני נפשות ממש, בגורלם של ילדים ושל נשים אומללות, ואנשים נשחקים בין המערכות."

— אם תתקבל הצעת החוקה, שאתה וחבריך ערכתם, האם תימנע התרחשות מעין זו שאנחנו עדים לה עתה בקשר ל„ויליאם נקש"?

החוקה המוצעת בוודאי תפתור מעין אלה. היא מבוססת על עקרון החופשית. על פיה, רק צדדים שיבחרו ובהסכמה מלאה את המסלול של דתיים, יהיו כפופים לבית־הדין כלומר, במקרה כמו זה שאנחנו עליו, רק ויליאם ורינה יהיו כפופים הדין הרבני, ולא גורמים אחרים. המשפטי לא בוחר בבית־הדין הרבני, הוראותיו בעניין זה לא היו מחייבות היום יש פרשנויות שונות. כש החוקה יהיה ברור, שחוק ההסגרה וכל אחר, יהיו עדיפים על כל חוק דתי. ספקות, מה עדיף על מה בכל מקרה, מערכת שנועדה לפסוק. כשתהיה החוקה, לא יהיה אף הרהור קטן, שהחלטה כזאת של בית־הדין הרבני, אינה חלה. קושיה של אבחנה ברורה וחדה כזאת, באופן תוציא את העוקץ מהניסיון לתמרן המערכות. לא יווצרו בין בית־משפט לבית־דין. קווי החיתוך יהיו ברורים וחד משמעיים.

מספר משפטנים בכירים קובעים כי בג"ץ יורה על ביטול ההוראה של בית־הדין הרבני, משום שהיא עומדת בניגוד להוראות חוק מפורשת. עם זאת, לא הדבר, כי העניין אכן יסתיים שמענו את פרקליטו של נקש אומר, כי בית־הדין הגבוה לצדק הוא המוסמך במקרה זה, בתוקף סמכותו לפי חוק שפיטה, אלא בית־דין מיוחד, שיש לצורך זה, על־פי הוראות „דבר במועצתו" המנדטוריות. ומי יודע שפנים משפטיים עוד יישלפו מהמגבעת בטרם נראה את ויליאם נקש עומד על המטוס, ופניו מערבה.

נקש. שליפות מן המגבעת

זכויות־אדם בפנתיאון

מאת ארנון יפה, פאריס

רנה קאסן לא היה פציפיסט נאיבי, שחושף את חזהו בפני תותחים. הוא בנה שיטה חדשה לשיפור העולם היום־יומי

השמאל והימין בצרפת התאחדו כדי לחלוק כבוד לרנה קאסן, דווקא בשעה שהאנטישמיות כאן צומחת, ומשטר וישי מטוהר מטומאתו בכל מיני ספרים. אכן, זה הזמן. הרבה זמן חלף עד שהושגה ההסכמה להטמינו בפנתיאון.

קאסן היה זר לאלה ולאלה כאחד. הוא היה אוטופיסט פרגמאטי. לא אהב דוקטרינות. הסבל הפיזי והמוסרי קומם אותו לפעולה. בעיניו כל אידיאולוגיה טוטליטארית, מה שלא תהיה, אינה מסוגלת להיות עם אלה שמתנגדים לה. היא ניצבת במאוחר או במוקדם מול בחירה טראגית לחסל את מתנגדיה או לאבד עצמה לדעת. תלמידו, מרק אגי אמר, שקאסן סבר כי הגאולה תושג באמצעות טיפוח ערך האדם כיחיד — לא כהמון. ייעודו היה להקנות לכל אחד אמצעים חומריים ותרבותיים על מנת שיחיה את חייו. הוא האמין בזכויות משפטיות להרחבת החירויות האישיות וכאמצעי להגן על היחיד. אבל זו עדיין אוטופיה. קאסן ניהל מאבק פוליטי, במטרה להפוך את הפוליטיקה למוסר. הוא שאף להפוך את הדמוקרטיה למציאות נטולת אידיאולוגיה. הפילוסופים החדשים בצרפת השוללים כל אידיאולוגיה, „אינם אלא יורשיו התיאורטיים. אבל אויביו היו הנאצים שהשתלטו על אירופה.

בשביל הצרפתים, הכתרת קאסן פירושה „קידוש זכויות האדם בפנתיאון" לא כדת חדשה אלא דווקא כפעולה מעשית. אך יהדותו לא היתה כה זרה למפעלו האנושי. להיפך, קאסן עצמו ייחס אותה ליהדותו. כבן עם למוד סבל, דיכוי ורדיפות, הוא פיתח את המחשבה ש„על עוול לא עונים אלא במעשה צדק גדול יותר". התשובה לעוול היא מעשה צדק. זה התיקון היחיד, לא עוול חדש, כך הצדק מחסל את העוול במקום להזינו במעגל קסמים. קאסן, שמת ב־1976, חתן פרס נובל לשלום ב־1968, היה חלוץ בשקידתו להפריד בין זכויות האדם לבין מאבקים אידיאולוגיים ופוליטיים, יהיו אשר יהיו. הוא לא נלחם באידיאולוגיות או במשטרים, אך יצר מסגרות משפטיות, ארגונים ודעת־קהל שכפו לכבד זכויות־אדם. הוא לא היה פציפיסט נאיבי שחושף את חזהו לתהילה בפני תותחים. הוא בנה באמצעים משפטיים שיטה חדשה לשיפור העולם היום־יומי. הוא כתב באחד מספריו: „אינני לוחם למען צדק אלא נגד כל צורה של עוול". כלומר, ייתכן צדק יחסי או סובייקטיבי, אך העוול — איזה שלא יהיה — הוא תמיד מוחלט. מכשירי יצירתו היו משפט, דמוקרטיה וחינוך. כבר ב־1917, כנכה מלחמה, הוא השיג מן הממשלה הצרפתית חוק למתן פיצויים לפצועים. ב־1924, כאשר כיהן בתפקיד נציג צרפת בחבר הלאומים, עמל קאסן לרסן את השתוללות המיסטיקה הלאומנית שצמחה באירופה. הוא השיג הכרה בינלאומית בזכויות האדם היחיד, וקיצץ מעוצמת מנגנון המדינה. אך הפאשיזם שטף את אירופה. קאסן לא היה דיפלומט. הוא השמיע קריאות אזעקה, והתגייס למלחמה נגד הנאציזם מ־1933, אך היה מבודד עד פרוץ המלחמה. הוא אבי הכרזת זכויות האדם האוניברסלית ב־1948.

קאסן היה אחוז בדיבוק זכויות האדם והדמוקרטיה נגד הגיון המדינה הקר, עד יום מותו ב־1976. אחרי המלחמה הוא יזם וניסח (ב־1948) את הכרזת זכויות האדם של האו"ם. הוא הקים את הוועד לזכויות האדם, כונן בית־משפט אירופי לזכויות האדם. הוא האמין בארגוני דעת־קהל כמכשיר להבטחת זכויות האדם. הוא הקים וניהל ארגונים: „הליגה לזכויות האדם" ו„הליגה נגד האנטישמיות, והגזענות."

אבל קאסן לא פצה פה במלחמת אלג'יריה, בשעה שהצבא עינה אסירים שם. אולי שתק בשל תמיכתו ללא תנאי בישראל. שנים עמד בראש „אליאנס ישראל־צרפת". כפעיל יהודי גם כיהן בתפקיד נשיא „אליאנס ישראלית אוניברסל". הוא גייס את זכותו המוסרית להפריע לממשלות הצרפתיות באותם ימים, לנהל את מדיניותן האנטי־ישראליות. עכשיו יהודי זה, כשכנם של הסופר ויקטור הוגו וז'אן ז'ורס, ימשיך מתוך קברו להרום למאבק זכויות האדם תחת כיפת הפנתיאון.

רנה קאסן. הכרה בינלאומית

פרחים כבני־אדם

מאת אשר שילוני

תערוכת הפרחים העשירית מרשימה ביופיה ובהיקפה: גודש פרחוני וציבעוני בביתן הבינלאומי לעומת צמצום מעורר השראה בביתן היפאני. חבל שלא צוינו שמות הפרחים

לתערוכת־הפרחים בחולון, המתקיימת אחת לשנתיים, מסורת ארוכה. אולם, זו המתקיימת עתה בפארק־הנוער המקיף את אתר הזיכרון (המילבוקס) לחללי מלחמת השחרור שלחמו על כיבוש גבעת תל עריש - ביום תל־גיבורים, היא הגדולה והמרשימה מבין עשר התערוכות שנערכו לפניה.

התערוכה הנוכחית עולה על קודמותיה ברעיונותיה המקוריים, ובטיבה האיכותי המעולה. נראה, שמתכנן התערוכה ומארגנה, שלמה אברהמי, שגם תיכנן את מרבית התערוכות הקודמות, למד מכישלון התערוכה שנערכה לפני שנתיים. תשומת מייגעת שעוצבה על־ידי מעצבים נטולי השראה, והפעם התעלה על עצמו והעלה את התערוכה לרמה מקצועית ואסתטית מעולה.

מעצב־התערוכה הנוכחית הוא יוסי גיל, בעל „פרחי גיל", מומחה בעל־שם לשזירת פרחים בסיגנון היפני — „איקבנה". מומחה לצוות שהוא הביא עמו, עוזרים לידו חמישה שוזרי־פרחים שבאו במיוחד מבורסת־הפרחים בהולנד. בראש־צוות זה עומד השזר פוט וולקו — מומחה הולנדי שאמר: „עשינו כבר דברים יותר גדולים מתערוכה זו אבל לא הגודל והכמות קובעים אלא הטיב". ואכן, לא נגרע מאומה מהתערוכה גם אם אין בה 2 מליון פרחים כפי שפירסמו המפרסמים והעתונאים שכרגיל, קנו מה שמכרו להם.

חבל שמארגני התערוכה ומעצביה לא הציבו שלטים הנושאים את שמות הפרחים והצמחים הנדירים ביופיים המוצגים בתערוכה זו. פרחים, כבני־אדם, אוהבים להיות אלמונים, מה גם שיש להם „כמה להשוויץ" ופירסום שמם היה מוסיף נופך מקצועי למוצגים. אומר יוסי גיל: אני מאמין, כמסדר פרחים, כי האל העניק לנו יוצר מטען חושים מיוחדים ומגוונים באמצעותם הוא יכול לחוש ולהבין את המסר שהטבע מעביר לנו על־ידי אלמנטים עמוקים ושונים. תוך כדי התבוננות אנו מתעוררים ומבינים את המסר כדי להפיח נופך חיים בשיתוף עם אלמנטים נוספים וזאת בנוסף לתחושות ולריח אשר הפרחים העניק לנו".

יוסי גיל, אוהב את הדומם ואת הצומח, הוא עושה בהם שימוש כחומר ביד־היוצר. העיצוב שלו הוא שילוב של פיסול ציור ושיחוק, מסתבר, שלא רק ספר שבהיכל יש לה טיפת מול לא תושלך למזבלה. וכך החמול לה המול לגרוטאה מיברשת־מתכת ששימשה לרחיצת רכב במוסכים שנפלה בידיו האמנות של יוסי. הוא קילף ממנה את „בגשר" מתח אותה כמו קונצרטינה עומדת, כין עיגוליה מיספר פרחים בודדים המברשת פשטה צורה ולבשה צורה וקמה לתחייה לאחר שהשזר הפיח בה נשמה חדשה.

מלבד שלושת הביתנים המרשימים ישנן גם תצוגות של גופים שונים: ישנה תצוגה של אוסף קקטוסים — אבל באלה אין כבר ראינו מהם בתערוכות הקודמות, בכל תערוכה, גם כאן חלק מסחרי, ולא מוצגים באגף זה מוצרים הקשורים לצמחה ולחקלאות — אך אי־אפשר כנראה מכך אם רוצים שהגירעון של עלות התערוכה לא יתכסה במליוני שקלים.

מארגני התערוכה אמנם מדברים על עלות של 700 אלף שקל אבל מורך־הטבע הגירעון תופח מאוד.

מארגני התערוכה מבטיחים מופעי־בידור משחקים ולונה־פארק משעה 4 אחה"צ עד 8 בערב. — אז למי שיש לו ילדים ונכדים קחו אותם לתערוכה מה שבטוח, שום ואתם תהנו

בתערוכה שלושה ביתנים: ביתן בינלאומי וכן מישחקי־מים צבע וריח על דשאים ירוקים שהובאו הנה קוביות־קוביות ו„רוצפו" מחדש. לצד חשודיות הגדולות והיפות של סחלבים מסינגפור, אנו רואים ציפורי גן־עדן נהדרים, פרחי־הסונטוריום בצבעי לבן, ורוד ואדום ולצידם הרציות ופרחים נפלאים עלומי־שם אחרים.

בביתן „שיבעת המינים", אנו רואים את שיבעת־המינים שבהם התברכה ארץ־ישראל. בביתן מככבים יחדיו פרח ופרי והאחד משלים את השני. מוצגת־הפירות היא שתדאג לטונות של פרי טרי וריחני בימי התערוכה.

סוד הצמצום ב„איקבנה"

בעוד שבביתן הבינלאומי שולט הגודש הצבעוני והאביבי — המתכה את עיני המבקר ואת אפו הרגיש, מצטיין הביתן היפני באיפוק שבו צנוע כפי שרק הטבע יכול להיות. אם בביתן־הבינלאומי משתולל האביב הפירחוני והעליז — שולט בביתן היפני הסתיו המכונס מעט בתוך עצמו, והיופי שבו יותר משהוא גלוי — מרומז ומעורר למחשבה ולהתעמקות — כמוהו כגן היפני.

אנו מוצאים בביתן־היפני את יוסי גיל בכבודו ובעצמו, כשהוא מעצב, אישיה, כל שורה ושורה, מלטף את יצירי־כפיו, מתרחק ומתקרב אליו חליפות. בביתן היפני אין צבעים קונטרסטיים אלא שילוב של עוזי־רקע, ענף־עץ שדוף רוחות, מיספר תרמילי־זרעים של עץ הצאלון, אצות־ים ומה לא — הכל בא בחשבון. אין חומר דומם. הכל אפשר לחפיח רוח־חיים — בתנאי שאתה מכיר את נשמתו של כל פריט ופריט.

מסתבר, שלא רק לכל עשב אלא לכל חומר וחומר תוצר הטבע — ניגון יהודי לה אוזן שומעת ועין מיטיבה ראות, שומעת את ניגונים ומבחינת בזופים.

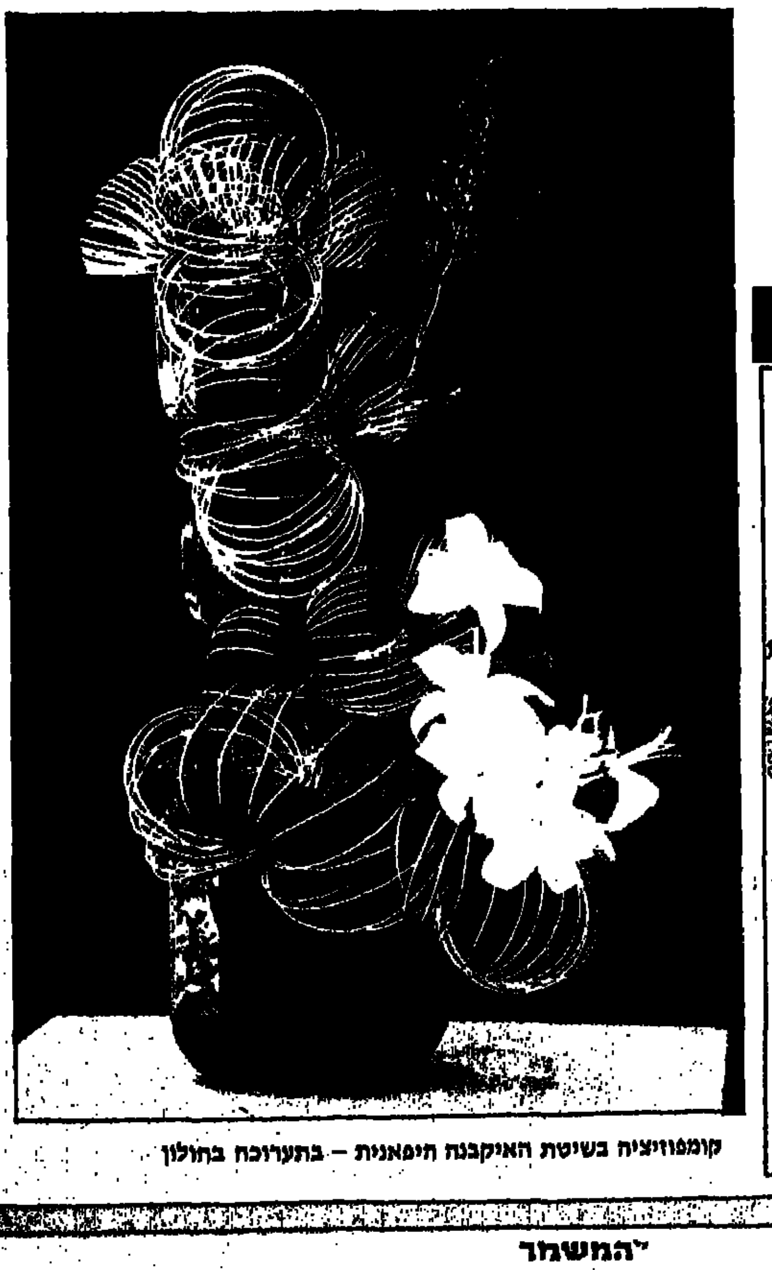

קומפוזיציה בשיטת האיקבנה היפאנית – בתערוכה בחולון

על הפרץ

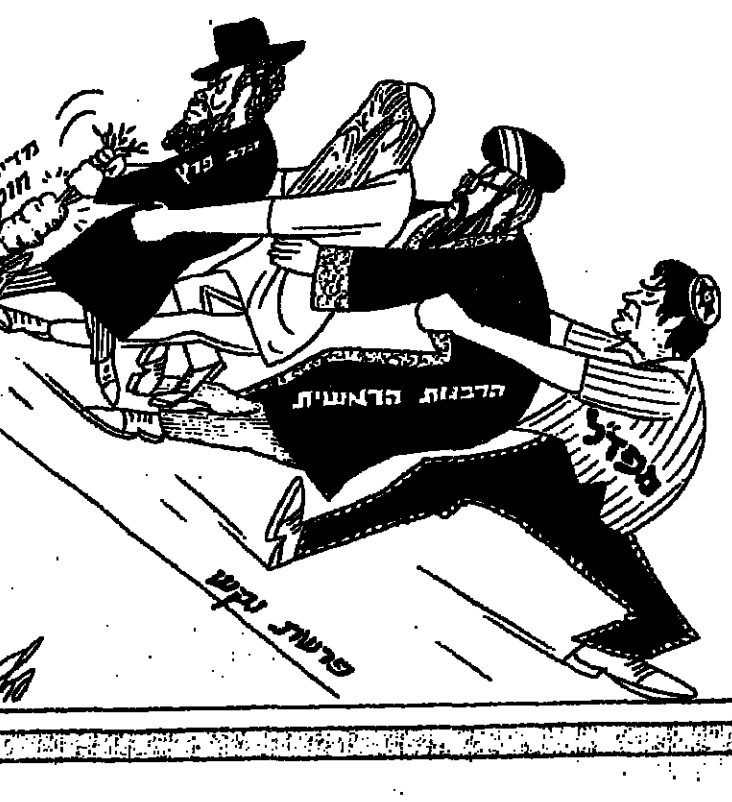

פושטים יד כדי לחיות

הממשלה וקופות־החולים מסרבות ליטול על עצמן את עומס המימון של טיפול רפואי בחו"ל ומאלצות את החולים לפנות לחסדי הציבור

מאת יוסף שמי

לפני זמן לא רב החלו להופיע על מסך הטלוויזיה ומעל דפי העיתונות פניות דראמטיות בשם „נזקקי טיפול בחו"ל". הפונים היו מכל הגילים ומכל העדות ולפנייתם צורפו מדי פעם דברי תמיכה בשם ראש העיר, העירייה וועד העובדים.

בעקבות פניות אלה מיהרו אזרחים רבים לתרום מכספם ולהתרים אחרים וכן לגייס את קרובי משפחתם בארץ היעד לעזרת הנזקקים.

היו דיווחים סוחטי דמעות, סיפורי הצלחה וסיפורי כישלון, שנגרם לפעמים בשל הגעת החולה לשולחן הניתוחים באיחור. האיחור נבע לרוב מסחבת בגיוס המימון.

לאחרונה ירד הנושא מהכותרות. הטלוויזיה התעייפה ראשונה, אחריה קול ישראל, ולבסוף גם כתבי מדורי־הבריאות הרימו ידיים.

עד לפני זמן לא רב מתו אנשים „ללא מהומה", כשלא ניתן היה לבצע ניתוח מסובך או ניתוח השתלה בבית־חולים בארץ, הלך החולה לעולמו, אלא אם כן היה בידו הכסף הדרוש לביצוע הניתוח בניכר.

עם התגברות מודעות הציבור לבעיה זו החלו יותר ויותר אנשים לפנות למשרד־הבריאות לקבלת אישור לגיוס תמיכה כספית וסיוע אחר. החולה ובני משפחתו פונים לשרי־הממשלה, להנהלות קופות־החולים, לחברי־כנסת, לאנשים בעלי שם, לכתבי עיתונות, טלוויזיה ועוד. העלייה במספר הפונים היא פועל יוצא גם של המשבר הכספי בשירותי הרפואה, משבר שמקורו בקיצוצים הכספיים וגם בחוק האומלל בשם „חוק אנטומיה".

„חוק האנטומיה" שהוא תולדה של הסכם קואליציוני בין מנחם בגין ובין מנחם פורוש וחבריו מאגודה גרם לירידה משמעותית במספר התורמים אברים להשתלה, לב ועוד. וכשאין השתלות, אין גם אפשרות לצבור ניסיון. קופות־החולים ומשרד־הבריאות מסרבים ליטול על עצמם את עומס המימון של הטיפול בחו"ל.

150 פניות בשנה

יושבת ראש העמותה „יד ביד", של... הושן, אמרה בפגישה עם כתבים לענייני בריאות כי בשנה יש כ־150 פניות לעזרה לנסיעות לבתי־חולים בחו"ל לשם ביצוע ניתוח או לצורך טיפול נדיר. ברשימה זו לא נכללים, כמובן, אלה השייכים לשיכבה מיוחסת, זאת אומרת אלה שיש להם זכות לקבל כיסוי מקופת המדינה לשם קבלת שירות רפואי בחו"ל.

150 מקרים זה לא הרבה, אך בתידרוך לכתבים נמסר על הצורך ב־7־10 מיליון דולר. זה גם כן לא סכום מי יודע מה, אך הנוגעים בדבר — משרד־הבריאות והקופות, אינם מוכנים לקחת על עצמם את העומס.

העמותה „יד ביד" פנתה איפוא לציבור ומבקשת תרומות. בין ההצעות ישנו רעיון שכל משפחה בישראל תתחייב לשלם 10 ש"ח בחודש.

כרגע, כאמור, יש מצוקה כספית קשה ואנשים ממתינים זמן רב עד שיהיה בעמותה מספיק כסף לשליחת החולה לטיפול מעבר לים. הוועד, המחליט על סדר עדיפויות, נמצא לא פעם במצב קשה.

בארה"ב מכסת „הבלו קרוס" 80 אחוז מהוצאות ההשתלה. בארץ אין משום מה תקציב לקופות־החולים לכיסוי נסיעות לחו"ל לשם קבלת שירות אשר אינו קיים בארץ.

חולים אשר להם קצת יותר אמצעים, מחפשים פתרונות מפתרונות שונים. בין השאר מתעניינים בטיפול רפואי במצרים. מסתבר שיש בארץ הנילוס „שוק חופשי" של כליות. הוצאות השתלה מגיעות ל־15 אלף דולר, מזה מקבל התורם 5 אלפים דולר.

לחץ על הממסד

בפגישה עם הכתבים נכחו גם כמה מהמטופלים שחזרו ארצה בתום שהייה בבית־חולים באירופה או בארצות־הברית. אחד מאלה יצא בטענה נגד העיתונות, אשר לדעתו לא מקדישה מספיק תשומת לב לנושא ואינה מביאה את מצוקת החולים לידיעת שרי הממשלה וחברי הכנסת. לדעת האיש ניתן בעזרת כתבות עיתונאיות ליצור לחץ על הממסד לפתוח את הקופה לשם מימון הוצאות ריפוי חולים הנזקקים לעזרה במוסדות אישפוז מחוץ לישראל. עיניכם הרואות שיש כמה תמימים במדינת ישראל. יש עוד כאלה המאמינים שאברהם שפירא, למשל, ידאג לחולים הנזקקים יותר מאשר לבחורי ישיבות ודוד לוי ידאג לנזקקי השתלות יותר מאשר ללוחצים להגדלת מספר המשובים בשטחים.

בעריכת עלינא תורי

מסך ראשון

מורה נבוכים לישראלי הצעיר בפרנקפורט

חלילות העליזים של פרנקפורט – מחזה מעניין ומשחק טוב מימין: אלכס מונטה, שאול מזרחי, ויקי מורן, גיורא שמאי

מאת: גיורא מנור

„חלילות העליזים של פרנקפורט" מאת יוסף מונדי ובבימויו; תפאורה: אדריאן ווקס, מוסיקה: יוסי מר־חיים; תלבושות: גילה לחטן; תנועה: לוטמאן; קרבות בימה: שלום אביטן, בתיאטרון העירוני חיפה.

מה קורה למונדי עשרים שנות פרובוקציה ו„אנטי", (כתב וביים בצורה מחוקצעת מאוד) מחזה ממש ציוני.

בעל מועדון־לילה מפוקפק בפרנקפורט, אחד וילי וולף, שאלכס מונטה מגלם את דמותו בצורה ברורה ועם זאת דו־משמעית כדי שתהיה מעניינת, — עסקיו מתמוטטים, אולי בשל אימת האיידס, אולי סתם, כי סוג הבידור הזה יצא מהאופנה. מכל מקום מצבו ביש. חברתו הילדה (שהכל משבשים את שמה מלבד הכימן — גיורא שמאי — ההוגה זאת בצרה, כפי שצריך ולא בקמץ בסוף השם — הגרמניה הסקסית „הרעה", בביצועה של השחקנית ויקי מורן, מציעה לו להציל את עצמו מנושיו באמצעות עיסקה חד־פעמית של סמים. באין ברירה הוא מסכים, וזה כמובן חורץ את גורלו אותו הוא מקבל בשלווה כמעט סטואית. כביכול הוא בטוח, שלא ייענש בצורה חמורה מדי, שכן הוא ניצול־שואה.

לסיטואציה זו נקלע צעיר ישראלי קהה־חושים, שני מטר גובהו, חסר חוש הומור, מעין תוצר של המאצ'ואיזם הצה"לי, בעל חגורה שחורה בקרטה אבל למעשה שפן אמיתי, בכל הנוגע לעצמו וחייו. הוא מחפש עבודה, שכן נשאר ללא פרוטה בדרך נדודיו בעולם, ונעשה שומר־ראש לבעל־המועדון. שאול מזרחי מגלם דמות זו בצורה כה אמינה, עד שלעיתים נדמה, שאולי אין הוא משחק כלל. היות ואני זוכר אותו מבצע את תפקיד הסמל ב„מושל ירידע" וגם שם נדמה היה שהוא משחק את עצמו, אני מסיק שהוא שחקן מעולה, שכדאי לשים אליו לב.

שלל דמויות מוזרות מסתובבות במועדון: אשה שתויה (רינה רוזנבאום), קצין־נאצי לשעבר, שאיבד זרועו במלחמה (קיי לוטמן) וכן שתי לסביות ומספר רקדניות הנראות בעיניו התמימות של שומר־הראש הישראלי דידי, כמשהו מאיים ומסוכן. וילי, כבארון המעביר את אורפיאוס את הנהר סטיקס, מכניס את הצעיר הישראלי — דידי לתוך ההצגה, על־ידי תשלום מחיר הולם. לכל אדם מחיר, ולדידי המדמה שהוא הרבה יותר בריא ומוסרי מהדמויות הנלעגות והמסכנות שהוא פוגש, 200 מרק הם מחיר נשמתו.

בעל־המועדון הציני, והיצארי כל־כך, אומר גם דוחה, אבל דידי „הגיבור" מעורר גועל עוד יותר. הוא שנאמר באחת הסצינות: הצברים איבדו את מורשת התרבות־האירופית, אבל לא רכשו דבר תחתיה.

יוסף בשי, מגלם בצורה גלבבת את דמותו של מועלה־נקין המזרקי, הרופק והתורן, התותר ומרגיש שהוא גם בעל תעודת־בגרות וגם „חבר מיפלגה", אלא שאין לו ניירות חוקיים, והוא טורקי בגרמניה, וזה גרוע כמעט כמו להיות „מהשטחים" בתל־אביב.

ויש גם משוגע אחר שנראה כמו ישו (שמואל וולף עם פיאה בלונדינית משגעת), החולה באיידס ומבקש מכולם לירוק עליו, להכות אותו ולבזותו, כדי שיוכל להצילם. זה בסך־הכל קצת „צבע מקומי", אלא שמונדי לקח יותר מדי ברצינות את הכלל, שאקדח במערכה הראשונה חייב לירות בשלישית והמשוגע נצלב וקלגסים כותבים על קיר־המועדון — „יהודים החוצה". המחזה מסתיים בנסיון נואש ליצור האלהה קאטאסטרופאלית, מעין שקיעת־אלים ואגנרית, אך האמצעים דלים, המסר בוטה מדי והתמונה לגמרי מיותרת.

לשם מה היה נחוץ סיום כביכול מפוצץ, להצגה בנויה היטב, עד לונב, העוסקת בנושא מרתק ושיש לה מה לומר?

מונדי הצליח לטפל בצורה מעניינת בשאלה, שאין לי תשובה של ממש עליה: מה עושים יהודים, בייחוד ניצולי־השואה, בגרמניה? הם עושים כסף, כמובן, אבל ככלות־הכל העניין לא כל־כך פשוט. וילי מדבר יותר מדי ואילו ידידו דידי, אינו יודע לדבר כלל. וילי, שחי מרווחי בתי־הזונות, חושב את עצמו לאיש תרבות, לפי שהוא קורא ספרים והולך לאופרה, כמו כל בורגני גרמני הגון. בעיניו הצבר ישר־הדרך שייך לברברים ולא לבאריים.

הכל, שמונדי מעמיד את הדברים, כאילו ואנטישמיות מורגשת בגרמניה של ימינו, כך שאי־אפשר ליהודי להיות „שם". למעשה המצב שונה לגמרי, לדעתי. אין להקל ראש בתופעות הניאו־נאציזם, בגרמניה, צרפת וארצות אחרות. וברור, שתיתכן גם אנטישמיות ללא יהודים — כגון בפולין או למרבה הגיחוך, ביפן. (חוששני, שהיפנים פנו לאנטישמיות, פשוט בשל רצונם להיות „מערביים" בכל מחיר. יש במחזה דמות נחמדת ומשעשעת של תייר יפני, המצלם הכל (דינה בליי). אבל הנהייה אחרי סמלים מימי היטלר נראית לי כנובעת מסקרנות חולנית, שבירת־טאבו אחרון שנותר, אחר שהמין חדל להיות מוקצה מחמת מיאוס באירופה. לא פחות מתגובות אנטישמיות מראיגה ונטייתם של יהודים להיאחז בעמדתם המיוחדת, כקרבנות, ולנצל זאת לטובתם. ברור לוילי וולף, שמותר לו, מה שאסור לאחרים.

לפני כשבועיים נפגשתי סמוך ל„שכונת תחנת־הרכבת" של פרנקפורט על נהר מיין, שהיתה ידועה במועדוניה ובתי־הזונות שלה, עם מנהלו של התיאטרון, שניסה להציג לפני כשנה מחזה מאת פאסבינדר, ובו דמות של יהודי עתיר נכסים, המוצץ את לשד דיידיו. האיש, שהיה פעם מבקר מכובד, ובלי ספק אינו טיפש, ניסה להתחבב עלינו, עיתונאים ישראלים, ולהסביר את עצמו. ללא הצלחה. לא משום שהוא, חלילה, אנטישמי, אלא להיפך, משום שהוא ליברל ואדם מתקדם.

את המחזה החדש של מונדי אי־אפשר לסכם בפסוק נחרץ אחד, וזה בהחלט דבר חיובי. התוכן מורכב ונוגע בנקודות מכאיבות. הבימוי מאופק, מיקצועי מאוד ופוליטי במובן המעמיק של המלה. שכן אינו מנפנף בסיסמאות. אין סנסציה, אבל המשחק טוב והמחזה מעניין, למעט הסיום וזה לא מעט.

קולנוע

מתעלפות עליו בערימות

„חימו מלך ירושלים" — בקולנוע „לב" בתל־אביב

מאת יעל ישראל

לחזור אל מאחורי חומות הבברות של מנזר אפל ומסתורי, לראות מה צופן לב אילם הכלוא בתוך מה שנשאר מגופו של אחד חימו היפה, מלך ירושלים, שכל הבחורות היו מתעלפות עליו בערימות, ומה שרוחש לו ליבה הצעיר והרומנטי של האחות הרחמניה חמוטל הורוביץ. את מה שמתרחש ואת מה שלא רואים מכאן, את מה שאפשר לחשוש ואת מה שבמוחים אליו תמיד. דברים שרואים משם לא רואים מכאן. בסרטיו של עמוס גוטמן רואים את מה שקשה לראות מכאן, מתיומיומי. אצלו רואים תמיד שני צעדים קדימה, ולפעמים צעד קטן הוא שעושה את ההבדל.

המקום אולי מוכר. המנזר היווני האורתודוכסי „הצלב הקדוש". אולי עברתם לידו, כשחלפתם על פני עמק המצלבה בירושלים. אצל עמוס גוטמן בסרט החדש „חימו מלך ירושלים" קשה לזהות את המקום. לא חשוב לזהות. יודעים שהזמן הוא המצור הגדול על ירושלים עם הקמת המדינה. יודעים שיש מקום כזה. אבל אצל גוטמן הכל מקבל מימד של חלום רחוק והווי, כמנבכי זכרונה של הנזירה הקשישה החולפת כמו בצל תרישי במנזר שבסרט. המימד החלומי השזור במימד הריאליסטי הם לא המצאה של גוטמן. הם כבר חיו בסיפורו של יורם קניוק. אבל מכאן צריך להמשיך ולומר, שאם יש במאי אשר יש לו קרבה תימאטית ליצירתו הסיפורית והפנטסטית של קניוק — הרי הוא עמוס גוטמן. הוא לא היה צריך לעשות הרבה כדי לשמור על האווירה ההזויה של הסיפור, רק להצמד למה שכבר היה בסרטיו הקודמים, לאותו ראליזם חלומי, ולא משנה אם כמו זה שקיבל ביטוי קאמפי דקדנטי כמו ב„בר 51" או זה שמתבטא בסרט אווירה פיוטי מובהק כמו „חימו". יורם קניוק, כמו עמוס גוטמן — עוסקים בכמיהה לבלתי אפשרי. התחירה

העקשנית, האובססיונית, אחר מה שלא להגיע אליו בקלות. אהבות קשות מושגות, וחלומות בילתי אפשריים. שדרך התחתתים התקיימה אצלם רק להגיע. קניוק וגוטמן עוסקים רק כתמצית הכל. כשגיבוריהם מגיעים שחשבו להגיע, הכל סביבם מתפרק קוביות לגו.

גם „חימו מלך ירושלים" הוא סיפור והחמצות. הכתור חימו שבחר את הוא עכשיו הנכה הכי קטוע במחלקה, האחות היפה חמוטל מטפלת רק בו. במוות. החבר שלה מת במלחמה, לה שהיא מתאהבת בגוף הקטוע והמכוש הזה, המסתיר בתוכו וזכרונות וכאבים. היא כמהה אליו פגום, רוצה לעשות את הבלתי ולשמור על חייו של מי, שכבר אינו אנוש. לא נותנת חצי מבט לביוון „הבריאים" האחרים במחלקה, לחימו קטוע הגפיים, העיוור, נותנת לגעת בליבה הקר. גם שהמסתובבות חרישית במנזר — ציורית, ילדה אילמת וקברן — נראים כאילו יש להם טונות של כמיהות מוחמצות, שבורים.

המימד הראליסטי, התקופה, הקוממיות, הקמת המדינה, כל אלה מחוץ לסרט. לא נוגעים ממש

אלונה קמחי ב„חימו מלך ירושלים" – כמיהות והחמצות.

ובלב ליבו של הסרט. המנזר הוא עצמו. הוויה יותר ממציאות. וכרון מוזרים — יותר מאשר תמורה ובתוך ההוויה הזו יש מקום הוא הוייה מכובדת בפני עצמה. נערצת בין גברים, היא בעיניהם אסתר וילאמס נחשקת. הם כמהים כמו שהם כמהים לתמונותיה של ההוליוודית. דמויותיהם של הכוכבים הנערצים של אותה תקופה — מונטלבן וויקטור מייצר — הרבה יותר מההיסטוריה בחוץ.

אירוע

שמחה המונית מאורגנת

מאת עומר ניר

פתח־תקווה, שדרות, ראשון־לציון, אלה מוקדי השמחה ההמונית המאורגנת בחול־המועד סוכות. בפארק אפק ליד פתח־תקווה תתקיים התימניאדה, בשדרות, יום שלם למען השלום, שישאר במופע רב־משתתפים, בראשון־לציון, ארבעה ימים של חגיגות היקב העירוני תחת השם המואר לא מקורי, „ניתוחי בציר".

התימניאדה, חגיגה של פולקלור יהודי תימן, ובנוסף הופעות של זמרים מפורסמים וזוכנים למכבר כל־מה־שמוכרים, מתקיימת זו השנה השנייה. בסוכות שעבר, אירחה העיר התוכות את האירוע. השנה, עיר אחרת שיש בה ריכוז גדול של יוצאי־תימן, בפארק אפק ליד פתח־תקווה יופיעו בארבעת ימי האירוע (10־13 בחודש), אמנים רבים. שמות אחרים מן הרשימה: עפרה חזה, חיים משה, אבנר גדסי, ציון גולן, רמי דנוך, [illegible], גבי עמרני, מרגלית צנעני ועוד (משיקו נריה עוורי).

בעצם הימים ההם, בראשון־לציון, מארגנת עיריית ראשון־לציון את החגיגה „ניתוחי בציר" יצאה לדרך. יתקיימו אירועים לבני כל גיל גדול. אמנים שיגיעו לראשל"צ לחגיגות היין: אסנת וישינסקי, הדודאים, חנן יובל. יהיה מה לעשות.

בשדרות מסתפקים ביום אינטנסיבי וב־11 באוקטובר „חגגו של לשלום" בהסכת „המרכז לשלום", בתקציב אלף דולר ובחסות ראשי עיריות מקומיות ואזוריות, בנגב. בצורה, נמשך בפעילות יוצרת, ודיונים (ישעיהו ליבוביץ, ומסע־אופניים. שיאו של היום ענק, החל משעה שבע בערב בשידור חי ברשת גימל, היותר טובים במוסיקה הקלה (שתציג שיר שכתבה ולהקת „תפליטים" לביא, מירי אלוני, פוליקר והכוכב בעקבות תימנה מיוחדת סרס. יוסי שילוח, יגוזו את המופע.

מקבץ מוסיקה

שפיים — מוקד קונצרטים חדש

מאת יוסי שיפמן

התזמורת הקאמרית הקבוצית מקימה מוקד קונצרטים חדש באולם קיבוץ שפיים. ההחלטה נראית כאילו נתבקשה כבר מזמן, לקיים סידרת קונצרטים באולם, בו ממילא מתקיימות חזרותיה של התזמורת.

התזמורת תקיים השנה סידרה צנועה של חמישה קונצרטים החל מסוף אוקטובר ועד סוף מאי. הקהל אליו פונה התזמורת גר ברדיוס של הרצליה־נתניה. בני הישובים החקלאיים מרשפון, יקום, אודים וגעש, דרך שרה, ורבורג, בן חיים וצופית, וכלה בדיפלומטים של הרצליה פיתוח ובתושבי הרצליה, כפר שמריהו, רעננה, כפר סבא ונתניה. בין השמות, סידני הארט, מידה זכאי, סילביה מרקוביצ'י ומקהלת האיחוד עם סולנים. על הנייר הסידרה מבטיחה. נשארת כרגיל שאלת השיווק ורצונם של חברי הישובים האלה לשמוע קונצרט טוב במטווח נעלי הבית שלהם.

* * *

● להקת הבלט של בית האופרה ממינכן תגיע ארצה בסוף נובמבר. ששים רקדניה יופיעו ב„רומיאו ויוליה" בכוראוגרפיה של ג'והן קראנקו, ועבודות של מיכאיל פוקין. את רומיאו ויוליה ראינו כאן בביצוע להקתו המקורית של קרנקו, להקת שטוטגארט עם מרסיה היידה הבלתי נשכחת. את יצירותיו של פוקין ראינו בעזרת הספריה למחול. חידוש בכוראוגרפיה בוודאי לא יתגלה לנו כאן. בטוח שנוכל להשוות את ששים הרקדנים לביצועים קודמים של אותן יצירות, ושוב בעצם מספיק. המינכנאים יופיעו בתל־אביב ובירושלים.

* * *

● כפר סבא חוגגת את יום הולדתה ה־85. הצד המוסיקלי לחגיגות יהיו שלושה הרכבים קאמריים מח"ל, יצירות לכינור ולפסנתר עם כריסטיאן אלטנבורגר ותומאס לארכר; מאסטרים; חמישיית „אלברט שווייצר" לכלי נשיפה מעץ מגרמניה; רביעית מנדל, גנני בארוק מהונגריה. טבעי היה לבוא ולהלין על עסקני התרבות של כפר סבא שיום הולדת „סבא" שכזה, נחגג אצלם בעזרתם של אמני חוץ בלבד. אבל התכולות על לוח האירועים של אלמנות כפר סבא מוכיח שהאירוע הזה הוא בפירוש פרט על עשייה למען אמני ישראל לאורך כל השנה. תושב כפר סבא נהנה לאורך השנה ממגוון הצגות וקונצרטים ללא צורך לצאת את גבולות עירו. לשוחרי המקהלה יש אפשרות לשמוע את כל המקהלות הטובות בארץ. מוסיקה קאמרית מעולה; מגוון התזמורות המגיע לעיר הוא יחיד במינו באולמי הקונצרטים. איפה עוד ניתן לשמוע באותו מקום את תזמורת חיפה, הסינפונייטה מבאר שבע, התזמורת הסימפונית מירושלים ועוד ועוד. אם קונצרטים אלו ממלאים גם את האולמות, לא נותר לנו אלא להצדיע להישגי והערכות של עיר השרון הוותיקה.

* * *

● „גיתית" דו־ירחון של הנוער המוסיקלי בישראל יוצא לדרך חדשה. מאז שנטל על עצמו רון ויידברג את עריכת הבטאון, הגליון שיצא עד לאחרונה כבטאון של תנועת הנוער המוסיקלי היה קובץ די מקרי של רשימות שלא היה בה הרבה מן המאחר. כיום ניתן לציין אחד ועניני לתוכנו. למן מאמרו של העורך, דרך מדורו הקבוע של צבי אבני „מדריך להאזנה" שיחות עם מלחינים ישראליים וסקירות של אירועים בחיי המוסיקה בארץ ושל תקליטים המופיעים בארץ. הצד החלש עדיין של הבטאון הוא הצד הגראפי. בגליון האחרון שיחה ארוכה עם המלחין מרדכי סתר, רשימה על המוסיקה של אזור המגרב, על מוסיקת הקסטות וסקירות. צרת ההפצה היא היות העתון כמעט עתון מחתרת. חשוב שבטאון זה יגיע לחובבי מוסיקה רבים. למרות מגרעותיו הזעירות הוא מגיע לחברי הנוער המוסיקלי — שמספרם לא רב — ולעתונות היומית. המתעניין צריך לטרוח כדי למצוא, וחבל.

חברה חדשה
מאת גדי יציב

דיו ודיווח — מותר להשבית

לפני החגים הודיעה אגודת העתונאים, כי היא מבטלת את החלטתה הקודמת (או רק משעה החלטה זו) על הטלת חרם על דיווח משחקי הכדורגל של בית״ר־ירושלים.

כזכור, התקבלה ההחלטה על הטלת החרם לאחר ההתנקשות בחייו של העתונאי צדוק יחזקאלי. נגד החלטת העתונאים הושמעו שתי טענות. טענה אחת היתה שלא נמצא עדיין קשר בין המתנקש לבין קבוצת בית״ר ולפיכך יש בהחלטת החרם חריצת־דין ללא יסוד. וזהי, להערכתי, טענה סבירה וצודקת. טענה שניה היתה כי באופן עקרוני אסור לעתונאים להחליט על הפסקת דיווח. על העתונאים, אומרת טענה זו, לדווח תמיד, על הכל, בכל מצב כדי לקיים ולספק את זכות הציבור לדעת.

טענה אחרונה זו היא אמנם אמת, אבל היא איננה כל האמת, ובעצם גם האנשים הטוענים אותה יודעים היטב — וטוב יותר מן האחרים — כי אין היא אלא אמת חלקית בלבד. יתר על כן, הטענה הזאת לוקה בחוסר אבחנה בין נושאי דיווח שונים, ובין קטגוריות שונות של אנשים שעליהם יש לדווח, והיא גם כופרת בזכותם של העתונאים לבחור בעצמם, באורח חופשי ובלתי תלוי, מה ראוי ומה איננו ראוי לדיווח. כיוון שנודעת לטענה זו משמעות עקרונית היא שווה בהחלט בחינה מפורטת יותר.

יש לזכור היטב, כי העיתונות בימינו איננה מדווחת בלבד — אלא היא גם מפרסמת. הדברים אינם אמורים רק בעתון זה או בעיתון אחר, אלא בכל העתונים כולם. העתונות לא רק מספקת את זכותו של כל הציבור לדעת, אלא היא גם מספקת את רצונו של חלק מן הציבור להיות נודע ומפורסם. במשטר דמוקרטי מחליטה העתונות החופשית — והיא בלבד — מה רוצה הציבור לדעת ועל אודות מי הוא רוצה לדעת ולכן גם מי ראוי להיות נודע ומפורסם. אם אינני רוצה לדווח על כהנא, למשל, שום זכות של הציבור לדעת איננה יכולה לכפות עלי לפרסם אותו, כפי שאני מפרסם חבר כנסת שהוא לרוחי. חופש העתונות פירושו, בין השאר, שהעתונאי בן־חורין להחליט מיהם האנשים שעליהם — על מעשיהם ועל מחדליהם — מעוניין הציבור לדעת. העובדה שקיימים עתונים רבים, ושלשום עיתון אין מונופול בתחום זה, וכן העובדה שציבור הקוראים הוא השופט את החלטות העתונאים, והוא גם החורץ את גורלם — הן המגנות שימוש שרירותי בכוח המסור בידי העתונאים. אף על פי כן, לעניננו חשובה העובדה, כי האופן שבו מתקיימת ומסופקת זכות הציבור לדעת נתונה במידה רבה בידי העתונאים.

בהפעלת שיקול דעתם, על־פי מצפונם ועקרונותיהם, ועל יסוד רצונם להגדיל את תפוצת העתון — ניצבים העתונאים בפני שלוש קטגוריות של בני־אדם המועמדים לדיווח.

קטגוריה ראשונה היא של האנשים הבורחים מפני הדיווח העיתונאי. אלה אנשי מעלה המסתתרים מחמת צניעותם וענוותם, ואלה גם אנשי מעילה, דהיינו אנשים המועלים בשליחותם, או מועלים בכספי זולתם או אלה המבצעים עבירה כלשהי או פשע. אלה הם האנשים הבורחים מן הדיווח העתונאי — ואחריהם ואותם חייב הדיווח העתונאי לרדוף, תמיד, בכל מצב, למען האינטרס הציבורי.

הקטגוריה השניה היא של אנשים שאין כל זיקה קבועה בינם לבין עניין הפירסום. אלה האנשים המבצעים מעשה חשוב או מעניין, או אומרים דברים חשובים או מעניינים — אבל אין לכך קשר ידוע וקבוע לריווח העתונאי. בקטגוריה זו כלולים, למשל, גם חיילים בשעת קרב, גם אנשים המתחולל עליהם אסון, וגם, כדוגמה נוספת, חוקרים שהגיעו לממצא מדעי חשוב. גם כאן הדיווח הוא הכרחי, בכל מצב, גם בתנאים קשים מאוד, משום שהעניין הציבורי גדול מאוד, והציבור זכאי לדעת דברים מעין אלה.

הקטגוריה השלישית היא זו הרלוונטית לענייננו והיא נבדלת משתי קודמותיה. זו הקטגוריה של האנשים הרודפים אחרי הדיווח העיתונאי, מפני שעיסוקם קשור, לטוב או לרע, לפירסומם ברבים. בקטגוריה זו כלולים, למשל, פוליטיקאים, שחקני תיאטרון, סופרים — וגם שחקני כדורגל. הדיווח העתונאי על אודות האנשים האלה שוב איננו עיסוק נפרד — אלא הוא חלק מן העניין ומן העיסוק של האנשים שעל אודותם

תקשורת ● זוכות להשבית

מרוויחים, ובעצם הוא אחד המגמרים והשותפים של העיסוק. והאנשים האלה, אשר עיסוקם כרוך בפירסומם זוכים למעשה, בשירותיו של העתונאי. מי שהוא עתונאי בעל מצפון לא יספק שירותים אלה — אלא אם הם עולים בקנה אחד עם מצפונו העתונאי והאזרחי — אבל מי שמתעלם מעצם עובדת מתן השירותים או שהוא עיוור וחרש או שהוא מיתמם וצבוע. האינטנסיפיקציה של מגע הגומלין בין העתונאים לבין ציבור זה, מחייבת אותנו לפיכך — כדי שמערכת היחסים תהיה הגונה וגלויה — לקבוע לה כללים ועקרונות פעולה שאינם זהים, ולפעמים גם אינם דומים, לעקרונות הפעולה הנוגעים לשתי הקטגוריות הראשונות. הנסיון להתעלם מעצם קיומה של קטגוריה זו, ואפילו להתכחש לה, ולהעמיד פנים תמימות כאילו הדיווח על פוליטיקאי או שחקן, מיוסד על כללי המשחק שביסוד הדיווח על חייל קרבי או על מכבודאש, איננו מועיל לאתיקה העתונאית — אלא הוא עלול לפגוע בה.

כיוון שהדברים אמורים כאן במגע גומלין, כלומר במערכת יחסים אשר לכל אחד משני מרכיביה מטרות ויעדים נבדלים, אבל שניהם נפגשים בכל זאת ומשרתים זה את זה, חייבים שני הצדדים לקבוע תנאים הכרחיים להמשך היחסים, וכל צד חייב להעניק תנאים אלה לזולתו.

העיתונאים חייבים להכתיב דיווח הוגן. האנשים השואפים להיות נודעים בציבור חייבים, ראשית, להסכים לכך, כי ההחלטה על תכני הדיווח נשארת בידי העתונאים. שנית, עליהם לאפשר וגם ליזום היווצרות תנאים סבירים לאיסוף החומר המרותה. וזהו התנאי האופיני במיוחד לגבי קטגוריה שלישית זו של מרוויחים. זו הקטגוריה היחידה, שעל חבריה מוטלות חובות כלשהן — על מנת להיות מרוויחים. וזו גם הקטגוריה היחידה לפיכך, אשר חבריה חייבים לעמוד בתנאים כלשהם על מנת להתפרסם. אם אין הם עומדים בהתחייבויותיהם, ואם אין הם יוצרים תנאי דיווח סבירים — רשאים העתונאים לשבות מאספקת שירותי הפירסום שלהם. החלטה עקרונית על שביתת דיווח ומניח על אודות קטגוריה זו של בני־אדם נראית לי, לפיכך, מוצדקת — ומבחינה זו, רק מבחינה זו, ראויה להגנה ההחלטה המקורית של אגודת העתונאים, כפי שידוע היטב כל אוהד כדורגל, בוודאי אם הוא ירושלמי.

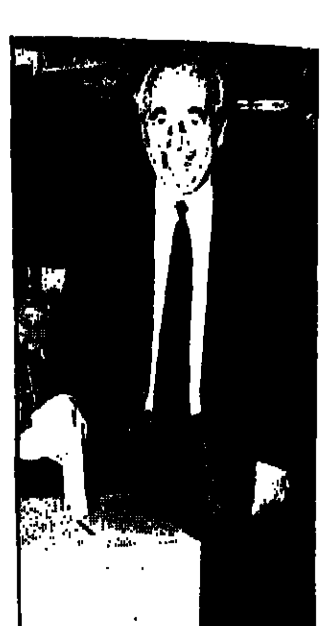

שמעון פרס ● אוהבי שלום וסרבנים

יצחק שמיר ● שלום במושגים של תוכן

על מה הם ישאו ולא יתנו?

בין הגורמים החשובים מאוד, אשר קובעים את תוצאות הבחירות מונים העיקרים גם את טיב הנושאים אשר עליהם נטושה מחלוקת בתקופה הסמוכה ליום ההצבעה, וביחוד חשוב הנושא האחד העיקרי לוויכוח הבינמפלגתי במערכת הבחירות.

כל המפלגות מכירות בכך ולכן אין הן מסתפקות רק בניסוח טענותיהן לגבי כל אחד מהנושאים, אלא הן גם משתדלות מאד לקבוע את הדגשת הנושאים ואת מוקד הוויכוח. מובן מאליו, שאף מפלגה איננה יכולה לקבוע לבדה ולהכתיב לזולתה את טיב הנושאים הנידונים — אבל בכל זאת יש למפלגות השפעה לא מבוטלת על כך.

במערכת הבחירות הקרובה ישתדל כנראה המערך להעמיד במרכז המחלוקת את נושא „השלום", באופן כללי, וביתור את עניין כינוס הוועידה הבינלאומית לשלום. אין צורך להוסיף, כי יהיו גם נושאים אחרים על הפרק — מי באמת עצר את האינפלציה, ולמה בוטל פרוייקט „הלביא" וכל כיוצא באלה. אבל ברור שמנקודת ראותה של מפלגת העבודה רצוי לפלג את העם לאוהבי שלום מכאן וסרבני שלום משם. זהו מצב עניינים אופטימלי עבורה, וגם מצב קשה למדי למפלגות יוניות קטנות, אלא אם אלה תדענה להסתגל למצב ולכלכל את דרכן בתבונה, תוך העלאה על נס את היתרונות (הקטנים) החשיים שלהן.

לכאורה צריך „הליכוד" להגיב על כך בהעלאת עניין הביטחון, או „הפקרת" הביטחון, כלשון הדימגוגיה של אריאל שרון, ולתוך השק האפור הזה לטחוב את חשיבות ההתנחלויות ואת ארץ ישראל השלמה ואת כל מה שניתן לכרוך בצרור הזה. אף־על־פי־כן, כל זה הוא בגדר לכאורה בלבד. אם נניח, שבראש מערכת הבחירות של „הליכוד" לא יעמדו רק בולי־עץ וראשי־כרוב, ובהנחה הסבירה שכבר היום קיים צוות חשיבה איסטרטגי הן ב„ליכוד" והן במפלגת העבודה — כדי לקבוע את קווי ההסברה העיקריים — עשוי „הליכוד" להפתיע גם בכיוון זה. אילו אני הייתי יושב היום בצוות החשיבה האיסטרטגית של מפלגת העבודה הייתי לפחות מכין את עצמי לאפשרות של הפתעה מן הכיוון הבא: הליכוד ירים את הכפפה של נושא השלום וישתדל לקבוע לעצמו עימות דווקא בשדה המערכה שהוגדר מראש על־ידי מפלגת העבודה.

השיקול האיסטרטגי של „הליכוד" עשוי להיות השיקול הבא: בעיקרו של דבר נטושה המערכה על הרכב הממשלה הבאה. כדי לכונן ממשלה בראשותו מובטחת ל„ליכוד" תמיכתה הבלתי־מותנית של מפלגה אחת בלבד — „התחיה". כל קול ל„התחיה" הוא קול נטו לממשלת ליכוד בדיוק כפי שכל קול למפ"ם הוא קול נטו לממשלה בראשות מפלגת העבודה, משום שהקולות שינתנו לאלה ולאלה הם גם קולות נגד ממשלת אחדות לאומית. אפשר איפוא, מבחינת „הליכוד", להשאיר את נושאי „הפקרת" הביטחון וההתנחלויות, במידה חלקית לפחות, בידי „התחיה". (כפי שמפלגת העבודה עשויה להרשות לעצמה להשאיר, במידה כלשהי, את נושאי הכפיה הדתית לר"צ ואת הנושאים הקשורים בצדק חברתי למפ"ם). את מפלגת העבודה עשוי „הליכוד" להביס במגרשה שלה על־ידי הוכחת עדיפותו גם בנושא השלום. נשמע מוזר? אני מציע לא לזלזל באפשרות הזאת.

בלי שום קשר לכנות את שאיפת השלום של מנהיגי „הליכוד" הם עשויים להבין, כי „השלום" הוא נושא פופולרי מאוד, וכדי למכור אותו לציבור אין צורך להשיג שלום של ממש — וניתן להסתפק בסיכוי, שנראה לכאורה סביר, לפתרון־ביניים המניח את דעת הרבים. אם יצליח ה„ליכוד" לנסח ולגבש נוסחה לפתרון כזה, וגם לזכות לתגובה אוהדת מגורם ערבי כלשהו, לא כל שכן מגורם פלשתינאי, יהיה לו יתרון על פני „העבודה". ל„שלום" של הליכוד נודעת תמיד מידה של אמינות בעיני הציבור, כפי שיש למהלכים צבאיים של מפלגת העבודה.

האם יש ל„ליכוד" נקודת התחלה לנוסחת שלום כלשהי? יש ויש. זהו הסכם האוטונומיה, שניתן לפירושים שונים ולגירסות שונות. האם כבר נתנו על כך את הדעת ראשי „הליכוד"? נתנו גם נתנו. להערכתי, הם פועלים בכיוון זה בעצם הימים האלה, ובראש הפועלים בכיוון זה נמצא ראש הממשלה יצחק שמיר. אם „הליכוד" ידבר על השלום במושגים של תוכן (כלומר תוך הצגת פתרון ביניים סביר) ואילו מפלגת העבודה תדבר אך ורק במושגים של פרוצדורה (כלומר תוך הצגת צורת המשא־ומתן בלבד) יהיה בכך עוד יתרון ל„ליכוד".

על יסוד ההנחה, שגם בצוות החשיבה האיסטרטגית של מפלגת העבודה יושבים אנשים נבונים ובעלי דמיון, ניתן לקוות לפיכך שהם ידחקו בשמעון פרס לתרגם מעבר להצעת הפרוצדורה ולהציג גם מטעם מפלגתו בפני הציבור את תוכן השלום ואת סוג ההסדר, שאליו שואפת המפלגה. כאן קיימת כמובן בעיה שאיננה קשורה כלל וכלל לתבונה או לאיוולת, אלא לעמדה הפוליטית האמיתית של ראשי המפלגה. אולי העמידה המוצבה על סף הפרוצדורה והעצירה על מפתן „הפתיחה הבינלאומית" וההימנעות מן הכניסה אל מה שמעבר ל„פתיחה", איננה רק תוצאה של שיקול טקטי, ואפילו לא רק תוצאה של חשיבה איסטרטגית: אולי ההיתקעות בפרוזדור הקליקים הפורמליים, במקום לעבור אל טרקלין הריבונים העניינים, נובעת מחילוקי־דעות מהותיים בתוך מפלגת העבודה לגבי דמות השלום הרצויה. אם אכן כך הדבר — אוי לכולנו. זו בעיה חמורה, מאד, והיא מרחיקה לכת אל מעבר לשיקולי בחירות.

רשות הקורא

גם לחילונים יש רגשות

שיקול דעת יוצא מן הכלל בהגינותו האזרחית ומופת לסובלנות, שצריכה לא רק להיות סיסמה על מגילה אלא גם להיראות בפועל, גילה באחרונה השופט ארבל בבית־המשפט בבת־ים, אשר דחה תביעה בלחץ דתיים לסגור בית קולנוע בעיר בשבת.

בפסק דינו אמר השופט: „באותה מידה שיש להתחשב ברגשות הציבור הדתי יש להתחשב גם בצרכיו וברגשותיו של הציבור החילוני, שזכאי לבידור המקובל עליו מבלי שהדרשות תתערב באורח חייו" (על המשמר 27/9).

„צרכיו", „רגשותיו" וה„מקובל עליו" חדלו מזמן להיות ערכים שהרשויות התחשבו בהם כל אימת שדתיים וחרדיים הרימו קולם ודרשו בניעית החילוניים ל„צרכיהם", ל„רגשותיהם" ולמה ש„מקובל עליהם".

רק בימים האחרונים היינו עדים למתקפה דתית בנושא כתיבת הסיסמה הדתית „בעזרת השם" על מסמכי צה"ל. השר זבולון המר מכנה את התנגדותנו לכתיבה כזאת בשם „כפייה אנטי־דתית", שעה שעל־פי כל אמות המידה, כולל פסיקתו של השופט ארבל, התחשבות ברגשות ציבור דתי מחייבת גם התחשבות ברגשות הציבור החילוני, ומתן תוקף לשימוש בסיסמאות הדתיות היא כפייה דתית מובהקת. עבור הציבור היהודי־החופשי בכלל ועבורי כפרט, מהווה כתיבת „בעזרת השם" או „בסייעתא דשמייא", כשהם מופיעים על גבי מסמך רשמי של המדינה, פגיעה ברגשותי, עד כמה שיישמע הדבר תמוה בעיניהם של דתיים. אין נוהג זה — כשהוא מהווה ביטוי רשמי של המדינה בה אני חי — מקובל עלי, ואסור לרשות לפגוע ברגשותי, כאזרח חופשי במדינה.

הוא הדין גם לגבי נושאים אחרים: הגיע הזמן, שהציבור היהודי־החופשי ידרוש, בהסתמך על פסיקת בית־המשפט, שהרשות תתחשב ברגשותיו ובמנהגים המקובלים עליו, ותאפשר לו לנהל טקסי נישואין, גירושין וקבורה על־פי אמונתו, תוך התחשבות בצרכיו וברגשותיו, ועל־פי נוהל המקובל עליו.

כל הכבוד לאדם חכם ואמיץ, שביטא באופן הברור והבולט ביותר את שמרבית העם הזה חש. יקום עתה הרוב הזה וידרוש במפגיע את המגיע לו בדין!

רן מלר, תעמותה למניעת השתלטות חרדית

לא עוד אלימות

כואב הלב והמוח מתקומם על אובדן כל אדם, וכן על חייו של חבר קיבוץ רמות־מנשה שהיה בדרכו הביתה משירות „מילואים".

נכון עשו חברי הקיבוץ, הפעיל בתחומי המאבק למען שלום ושיוויון, בהצהירם על נאמנותם לדרכם והמשך מאבקם למען דו־קיום. בשלום גם לאחר הפגיעה והאסון.

ייאמר נא עתה תוך צערו: הנאבקים למען השלום והשוויון חייבים להסיק מסקנות נוקבות: לא עוד השתתפות בכיבוש, הלכה ולמעשה, כדי לא לתת יד ליצירת רגשות נקם.

וייאמר נא תוך אותו צער לפלשתינים: עצרו את האלימות הבוטה, והבלתי־מבחינה. אך כיצד אפשר להבחין? רק הימנעות כוללת מאלימות יכולה למנוע „טעויות בכתובת".

יש דרך אחת כשרה, מוסרית וחוקית לשיתוף־פעולה חיובי בין פלשתינים לישראלים: אי־אלימות, למען הסדר שיוויוני וצודק, שהוא הערבות היחידה לביטחון ושלום לכל המעורבים. אי־אלימות היא קודם־כל הימנעות מאלימות ומהשתתפות באידגנוי־אלימות לסוגיהם. אי־אלימות היא גם פעולה קונסטרוקטיבית של תיקון־עוול בשטח.

תומא שוויק, תל־אביב

חזית הסירוב של שמיר

בהרצאתו בפני תלמידי י"ב ברמת־השרון (יום שני, 21.9), גילה ראש הממשלה את כל קלפיו האמיתיים.

עד כה נשמעה הטענה הרשמית, כי אין לבוא במשא־ומתן עם נציגי אש"ף וגם חוקק חוק בנושא זה; אך כל זה בהתניה גלויה וסמויה, כי כל עוד לא ישנה ארגון זה את אמנתו הפלשתינאית ואת דרך הטרור, אין אנו מכירים בו.

עתה הצהיר יצחק שמיר, ברייש גלי, כי גם אם ישנה אש"ף את כל עמדותיו, יסתן אותן ויכיר ב־242 ו־338, לא נשוחח עימו ואנחנו מגמתנו, להשמידו לחלוטין, במלים אחרות, אין כל סיכוי להגיע לשלום עם הפלשתינאים וכדי להביא שלום לאזורנו, כל עוד קיים אש"ף.

נותר לנו איפוא לחכות עד שארגון זה יעלם מנפת העולם. מכיוון שהסיכויים לכך אפסיים, אין סיכוי שהליכוד או ממשלת האחדות, תחתור לשלום.

מן הראוי להזכיר, כי יהודים בתפוצות וממשלת ישראל באו במשא־ומתן עם הגרמנים באייבינו ולעיתים אף עם משמידי עמנו נמשרפות, כדי להציל חלק מהעם היהודי מהשמדה.

האם לא נשקפת לנו סכנת־זוועים, אם לא נילחם למען השלום?

דן יהב, תל־אביב

שפיגלר בא לנתניה, המשיך לנצח ו„עשה באלאגן" בצמרת הטבלה הלאומית

מלמיליאן עצר את מכבי נתניה 1:3

● מכבי ת"א (1:3 נגד מכבי פ"ת) וביתר ת"א (0:1 מול מכבי חיפה) – בעקבות המובילה
● בבני־יהודה התקוטטו לאחר ההפסד לשמשון 2:1 ● כפר־סבא חגגה על חשבון לוד 0:3
● הפועל ת"א – חולון 1:2; הפועל פ"ת – באר־שבע 0:1

● טבלה לאומית

1. מכבי נתניה	5	4	—	1	8־5	12
2. מכבי ת"א	5	3	2	—	13־6	11
3. ביתר ת"א	5	3	2	—	6־3	11
4. הפועל ת"א	5	2	3	—	4־2	9
5. בית"ר ירושלים	5	2	1	2	10־9	7
6. הפועל כפר־סבא	5	2	1	2	5־4	7
7. הפועל פ"ת	5	2	1	2	5־5	7
8. מכבי פ"ת	5	1	3	1	5־6	6
9. שמשון ת"א	5	1	2	2	4־5	5
10. הפועל באר־שבע	5	1	2	2	3־4	5
— הפועל חולון	5	1	2	2	3־4	5
12. בני־יהודה ת"א	5	—	3	2	3־5	3
13. מכבי חיפה	5	—	2	3	2־5	2
14. הפועל לוד	5	—	2	3	2־13	2

● לאומית

אורי מלמיליאן גילה אתמול בנתניה כי האלופה, בית"ר ירושלים, שפתחה את הליגה הלאומית בצורה צולעת, עדיין חייה וקיימת. מלמיליאן הוליך בצמד את חבריו לנצחון גדול על המוליכה, מכבי נתניה, לה היה זה הפסד ראשון בחמישה מחזורים — 3־1.

מכבי נתניה, שאיבדה את הבלם חיים בר (הורחק), עדיין בפיסגה, אולם הפער בינה לבין שתי הקבוצות הרודפות אחריה הצטמק עד כדי נקודה אחת. בית"ר ירושלים עלתה מהמקום ה־8 ל־5.

מכבי ת"א שמרה על מקומה השני כשהנחילה הפסד ראשון למכבי פ"ת — 1:3, לאחר שהמנוצחים הם שכבשו ראשונים. מכבי פ"ת הדרדרה מהמקום ה־4 ל־8.

גם בית"ר ת"א נותרה במקומה השלישי בעקבות נצחון־בית, ברמת־גן, על הקבוצה המאכזבת של מכבי חיפה, שטרם ניצחה העונה — 0:1. מכבי חיפה ירדה מהמקום ה־12 ל־13.

קבוצת הפועל ת"א, שגברה בבלומפילד על הפועל צפרירים חולון — 1:2, עלתה מהמקום ה־5 ל־4 וחולון התחלקה מהמקום ה־7 למקומות 10־11.

קבוצות שמשון ת"א ובני־יהודה ת"א עלו ביום שישי לדרבי־הפרברים ללא נצחון. בתום משחק עצבני זכתה שמשון בנצחון ראשון העונה — 1:2, וטיפסה מהמקום ה־13 ל־9, בעוד שבני־יהודה ירדה מהמקום ה־10 ל־12.

כדורגלני הפועל פ"ת ניצלו היטב את מגרשם וגברו על הפועל באר־שבע — 0:1. הפועל פ"ת עלתה מהמקום ה־9 ל־7 ובאר־שבע החליקה מהמקום ה־6 ל־10־11.

הפועל כפר־סבא, ניצחה לראשונה בתולדותיה, את הפועל לוד — 0:3. הנצחון הזניק את הכפר־סבאים מהמקום ה־10 ל־6, בעוד שלוד שקועה עמוק בתחתית.

19 שערים הובקעו במשחקי אתמול.

בראל חולל את המפנה

מכבי ת"א – מכבי פ"ת 1:2 (1:1)

● האיצטדיון ברמת־גן. 6000 צופים. שופט: פרוסט.
● למכבי ת"א הבקיעו שחר בראל (26, 66) ובני טבק (50). למכבי פ"ת: רפי כהן (18).
● השחקן המצטיין: שחר בראל.
● מכבי ת"א: מרכוס, קרייס, מנשה שמעונוב, גולדברג, איתן לוי, מיקי כהן (אלון נתן), צרפתי, לולו, גריאני, בראל (גורדון), טבק.
● מכבי פ"ת: פביאן, או'ובל, רניאל, צופין, מאיר כהן, אביטל (ירוחם), אלישע לוי, דאן, שמקוביץ (רן בן־שמעון), רפי כהן, מוסלי.

מאת אלכס קליין

יכולת משכנעת של חלוצי מכבי ת"א, בעיקר של שחר בראל, ובכניסתו למשחק של קשרה אלון נתן בפתיחת המחצית השנייה, הצעידו את הקבוצה לנצחון משכנע על האורחת הצעירה ממכבי פ"ת — 1:3.

מכבי פ"ת הפתיעה כשעלתה ליתרון כבר בדקה ה־18: מנשה שמעונוב, בלם מכבי ת"א המתקשה בהרחקת כדור, ואייל שימקוביץ

מפ"ת, בהופעת־בכורה בליגה הלאומית, הגביה מאגף שמאל לרחבת ה־16, שם התמקם היטב יעקב או'ובל, שמצא עצמו בלתי־מכוסה, ומקרוב בעט בסיבוב ברגל ימין כדור חזק לעבר שערו של משה מרכוס. שוער מכבי ת"א הצליח להדוף לרגלי החלוץ הפתח־תקואי רפי כהן, שמקרוב דחק לרשת — 0:1.

בדקה ה־22 עוד הצליח חלוץ מכבי פ"ת, עופר מוסלי, לדהור לבדו לעבר שער מכבי ת"א אך מרכוס שיצא הרחק מרחבתו, הצליח להרחיק את הסכנה.

חלפו ארבע דקות והובקע שער שוויון נהדר: שחר בראל, החלוץ המסוכן של מכבי ת"א, התמקם היטב כ־18 מ' משערו של עופר פביאן ובעט כדור אויר שטס לעבר חיבורי הקורות, פגע בקורה העליונה, ומשם ניתז לקרקע ופנימה — 1:1.

המחצית השנייה נפתחה בתנופה תל־אביבית. משה גריאני וארז לולו, קשרי מכבי ת"א, ניווטו היטב את חלוציהם שמצאו את נקודת־התורפה בהגנת מכבי פ"ת, ברמותם של צמד הבלמים, הצעיר דניאל וצופין. שחר בראל ובני טבק והרו דרך המרכז לעבר שערו של פביאן. ואכן, בדקה ה־50 מצא בני טבק את עצמו (ועמדת נבדלי?) יחידי ברחבה ובעט היטב משמונה מטר פנימה — 1:2 למכבי.

בהמשך, עם כניסתו של אלון נתן, השתלטו התל־אביבים לחלוטין על מרכז השדה ורצו לחץ רצוף על הגנת מכבי פ"ת, שהניב פרי בדקה ה־66: בראל קיבל כדור באגף ימין, חלף בקלות על פני הפתח־תקואי אילן ז'אן, ומול שוער מכבי פ"ת בעט כדור שטוח וחזק לפינה הרחוקה, ושם בנסיון להציל, החדיר מגן מכבי פ"ת, מאיר כהן את הכדור לתוך שערו — 1:3.

בהמשך ניסו הפתח־תקואים לצמק את התוצאה בדקות ה־82 וה־86, מרגלי רפי כהן ועופר מוסלי, אך מרכוס קלט היטב את הכדורים שנבעטו וננגחו לעברו.

ירון כהן כובש את שער הנצחון לבית"ר ת"א לרשת מכבי חיפה (0:1). משמאל: חחיפנים ציון מרילי ודוד לוי (תצלום אריה קנפר)

„ברכת כהנים" הביאה לנצחון

בית"ר ת"א – מכבי חיפה 0:1 (0:0)

● האיצטדיון ברמת־גן. 5000 צופים. שופט: חיים ליפקוביץ.
● לבית"ר ת"א כבש: ירון כהן (80).
● שחקן מצטיין: ירון כהן.
● בית"ר ת"א: ליבוביץ, טורס, יעקב כהן, שלומי עמר, אבן־צור, צמח, יוסי אדרי (עמרם), נסים כהן, ניסן כהן, ירון כהן, תגר.
● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, דוד לוי, אוסמו (הורוביץ), מרילי (אתי מרדכי), קלינגר, ליאור רוזנטל, בראיילובסקי, אוסמו (הקטן), ארמלי, עופר מזרחי (שלום לוי).

מאת יצחק ויסרוף

שיתוף־פעולה מורה בין שלושה מארבעת הכהנים של בית"ר ת"א, בדקה ה־80 של המשחק נגד מכבי חיפה, הניב שער־נצחון מרגלי ירון כהן, חלוצה המצויין של „קבוצת המנורה".

מהלך שער־הנצחון החל ברגליו של המגן המצויין יעקב טורס, שהגביה כדור מרווח לעבר ניסן כהן,

שניצב בעומק הגנת מכבי חיפה: ניסן הוריד את הכדור לנסים כהן, שהמשיך במהירות לירון כהן (איפה היה ציון מרילי, שומרו האישי), שמהאוויר בעט שטוח לרשת.

השער נבע מלחצה של בית"ר ת"א, שהיתה טובה מיריבתה בשתי דרגות לפחות. בית"ר ת"א השתלטה על מרכז השדה בזכות משחקם המצויין של נסים כהן ונסים כהן, שהסתייעו ביוסי אדרי ורוני צמח. מגיני בית"ר ת"א שבתאי טורס ויחיאל אבן־צור, התפנו לסייע להתקפת קבוצתם לאחר שנוכחו לדעת שהשער החיפני חיוור ואנמי, רק חוטר מול מגע מתנייני של המאמן יצחק שום מכית"ר ת"א לסיים את המשחק כיותר. משער אחר.

מכבי חיפה איכזבה את 5000 הצופים. רניאל בראיילובסקי, עושה המשחק החיפני, שיחק באיטיות רבה ומשחקו היה מגושם. חלוצי הקבוצה זאחי ארמלי ועופר מזרחי, מיעטו לקבל כדורים. למעשה היתה למכבי חיפה הזדמנות טובה אחת כאשר עופר מזרחי בעט בדקה ה־57 לקורה שער בית"ר, לאחר מסירה של ארמלי.

גם הגנת מכבי חיפה איכזבה. חלוצי בית"ר ת"א פרצו בה שוב ושוב.

במחצית הראשונה החמיצו את שחקני בית"ר ת"א חמש הזדמנויות לעומת אחת של מכבי חיפה. ההזדמנות הגדולה של בית"ר ת"א היתה בדקה ה־40, כאשר יוסי אדרי פרץ מצויין, הגיע מול השוער בוני גינצבורג, בעט לגופו, ודוד לוי, בלם מכבי חיפה, הילך מקו השער.

השופט חיים ליפקוביץ שלף צהובים לאבן־צור ונסים כהן מבית"ר ת"א ולרפי אוסמו הגדול ממכבי חיפה.

● במחזור הבא

ליגה לאומית

מכבי חיפה — הפועל באר־שבע; שמשון ת"א — הפועל פ"ת; בית"ר ירושלים — בני־יהודה ת"א; הפועל לוד — מכבי נתניה; הפועל חולון — הפועל כפר־סבא; מכבי פ"ת — הפועל ת"א, בית"ר ת"א — מכבי ת"א.

ליגה ארצית

בית"ר נתניה — הפועל רמת־גן; מכבי שעריים — הפועל יהוד; מכבי יפו — הפועל בת־ים; הפועל עכו — הפועל חיפה; הפועל חדרה — מכבי רמת־עמידר; הפועל טבריה — הפועל ירושלים; הכח רמת־גן — מכבי יבנה.

● מלך השערים

1.	בראל (מכבי ת"א)	5
—.	טבק (מכבי ת"א)	5
—.	תקוה (מכבי נתניה)	5
4.	רפי כהן (מכבי פ"ת)	4
—.	מלמיליאן (בית"ר ירושלים)	4

חלוץ מכבי ת"א, בני טבק, (במרכז), מעלה את קבוצתו ליתרון, במשחק הנצחון על מכבי פ"ת (1:3) (תצלום: אריה קנפר)

אברטון ובית"ר ים ב־4 בנובמבר

אלופת אנגליה בכדורגל, קבוצת אברטון, תתמודד ב־4 בנובמבר באיצטדיון בלומפילד ביפו נגד אלופת ישראל, בית"ר ירושלים, במשחק שכל הכנסותיו יוקדשו לאל־סם, האגודה למלחמה בסמים.

המשחק ייערך בחסות תחנת הרדיו „קול השלום".

● הניחוש הנכון

1.	בית"ר ת"א — מכבי חיפה	1
2.	מכבי ת"א — מכבי פ"ת	1
3.	הפו' ת"א — הפו' חולון	1
4.	הפו' כ"ס — הפו' לוד	1
5.	מכבי נתניה — בית"ר ים	2
6.	בני־יהודה — שמשון ת"א	2
7.	הפו' פ"ת — הפו' ב"ש	1
8.	הכח ר"ג — בית"ר נתניה	1
9.	מכבי יבנה — הפו' טבריה	2
10.	הפו' י"ם — הפו' חדרה	1
11.	מכבי עמידר — הפו' עכו	x
12.	הפו' חיפה — מכבי יפו	1
13.	הפו' בת־ים — מכ' שעריים	x
14.	הפו' יהוד — הפו' ר"ג	1

שים לב

מזרח ומערב בישראל

שבועיים מגוונים יהיו בכדורסל. פעילות של ליגה וגביע, ובצידה 14 משחקים בגביעי־אירופה לקבוצות, ואפילו משחק בין־ארצי ביראליהו, בין יוון, אלופת אירופה, וישראל. המבחר לאוהדי משחקי־הסלים יהיה ללא תקדים.

במיוחד ירתקו משחקי הסיבוב השני בגביעי־אירופה: ספורטינג ליסבון, בגביע־האלופות נגד מכבי ת"א; אולוויק שטוקהולם מול הפועל הגליל־העליון, בגביע למחזיקות־גביע; קאזרטה המצויינת מאיטליה נגד הפועל חיפה; וילרבאן הצרפתית מול מכבי חיפה; אוסטנה הבלגית נגד אליצור נתניה, ושני המיפגשים בארץ בין הפועל ת"א ואינטר ברטיסלבה, בקוראץ'. גם לנשים יהיה ייצוג כאשר בגביע־רונקטי (מחזיקות גביע) תשחק הפועל גבעת־חיים עם שיכנקה היוגוסלבית.

קבוצות ממערב ומזרח אירופה יבואו ארצה.

השאלה היא, כמובן, כמה מהקבוצות הישראליות יזכו במיפגשים הכפולים ויעפילו לשלב רבע־הגמר, בו כבר נערכות התמודיות בבתים. מי מהן „תעשה" לנו את החורף.

המאזן שלנו בגביעי־אירופה, לבד ממכבי ת"א בגביע־האלופות, אינו מרשים במיוחד. בשאר הגביעים לא הצליחו קבוצות ישראליות להתברג בפיסגה. אולי הפעם? מי יודע. מכל מקום, עניין יהיה. אני מניח שגם כדורסל משובח נראה.

יש במשחקי גביעי־אירופה עוצמה וקסם. פיב"א מתייחסת אמנם אליהם בהתאם (פחות מאשר לנבחרות הלאומיות), אבל לכדורסל הישראלי, הגם ששטוף במידה מופרזת בכדורסלנים זרים ומתאורחים, יש משום אתגר מסויים. השבועיים הקרובים יקבעו לגבי ההצלחה הישראלית בזירה זו.

*

דברים כדורבנות

קצפו של המאמן הלאומי שלנו בכדורגל, מלוינקו מיחיץ', יצא בשבוע שעבר בתום משחק־אימון של הנבחרת הלאומית נגד הפועל חדרה (2:3). מיחיץ', האדיב והמנומס, למד להכיר היטב את הנעשה בקבוצות הכדורגל הישראליות. הוא ביקר בחריפות את כדורגלני הנבחרת ולא חסך שבטו מהקבוצות.

מהדברים שאמר נראה שליבו כבד על שקורה בנבחרת הלאומית, שתצטרך להתמודד בחודש מארס עם נבחרות אוסטרליה וניו־זילנד על הכרטיס למשחקים האולימפיים בסיאול. מיחיץ' מעורכן מריווחים שמקבל מעמיתים יוגוסלבים ביבשת התמישית. לכן יצא אולי בתוקף רב כל־כך לגבי הנעשה אצלנו, במיוחד כאשר מתקשה להכין נבחרת חזקה בגלל הוספות שתקני־מפתח בקבוצות באירופה.

במיוחד צרכו כא וני דברים שרמו, ובחלקם אמר כפה מלא, לגבי השחקנים הבאים מהקבוצות השונות. בקיצור, הזלזול וחוסר הרצינות השורים לעתים באימוני הקבוצות באים לידי ביטוי גם באימוני הנבחרת. אנו יודעים זאת ומזן רב ואם מיחיץ' כבר הגיע למסקנה זו, הרי שהמצב הוא באמת חמור. לא פעם ציינו מאמנים ישראלים כי כדורגלנים „מזייפים" באימונים. לא מתאמצים. תובעים סכומי־עתק בלי לתת תמורה.

כראי שרבריו הבוטים של המאמן היוגוסלבי שנאמרו בכנות, ולא בנסיון לחפות על כשלונות אפשריים, לא יעברו „ליד האוזן" אצל אלה המופקדים על הכדורגל הישראלי. זה יותר מדי רציני שנקל בכך ראש.

*

יוון – ואנחנו

לא פעם אנו אוהבים „להתנפח" בגדול. אנחנו שואפים להישגי־על. פעם תירצו בשלונות בכך שאין מספיק תקציבים להכנת הספורטאים. המשאבים אינם מספיקים — אמרו. ביום תירוץ זה אינו קיים. יש כסף, וכמו שכתבתי פעמים רבות, הרבה כסף, לפעילות הספורטיבית. השאלה, אם אין פורטים את התקציב הענק לפרוטות.

ברצוני להביא הפעם דוגמא של מדינה קרובה לנו. גם מנטלית. כוונתי ליוון. מדוע נזכרתי דווקא במדינה זו ושני הישגים אדירים, תוך זמן קצר העלו את הספורט היווני לצמרת האירופית. בחודש יוני זכתה יוון באליפות אירופה בכדורסל באתונה. אמרו, ביתיות, קהל קנאי וכדומה. בשבוע שעבר זכתה יוון במקום השלישי בבלגיה באליפות אירופה בכדורעף. הבאתי כדוגמא שני ענפים אלה משום שבעבר ניצחנו בהם את היוונים, לעיתים גם ללא מאמץ. כיום, איפה אנחנו — ואיפה יוון? איני מדבר כבר על ענפים נוספים שהיוונים מקדימים אותנו בשנות־דור.

זה ההבדל בין מדינה היודעת להשקיע בספורט ולמצות את הפוטנציאל שלה לבין מדינה המרחפת בין דמיון ומציאות. לא בושה ללמוד גם מהיוונים.

המשחק המרכזי

מלמיליאן הציג בנתניה: האלוף עדיין חי וקיים

מאת דוד בכר

קהל־שיא בנתניה, 14,000 צופים, שבאו אתמול לאיצטדיון המשופץ בעירם, לא ישכחו במהרה את תצוגת־הכדורגל המרהיבה שבסיומה הנחילה האלופה, בית"ר ירושלים, הפסד ליגה ראשון העונה למוליכה, מכבי נתניה — 1:3.

גם מכבי נתניה, למרות ההפסד, היתה שותפה פעילה למשחק כדורגל מצויין, אולם נאלצה להיכנע ליום גדול של האלופה. בית"ר ירושלים הגיעה לנתניה ללא המגן שלמה שירזי (ראה ידיעה נפרדת), אך עם מטען גדול של רצון לחימה ומוטיבציה.

שליטה מוחלטת

רביעיית הקישור של בית"ר ירושלים שכללה את יעקב שוורץ, דידו, סמי מלכה והמאסטרו אורי מלמיליאן, היא שהכריעה את הכף

בית"ר ירושלים – מכבי נתניה 1:3 (1:0)

● איצטדיון מכבי נתניה. 14,000 צופים. שופט: עובדיה בן־יצחק. קוונים: יעקב שייטר ורחמים דינצי.
● לבית"ר ירושלים הבקיעו: אורי מלמיליאן (59,41) וסמי מלכה (76). למכבי נתניה: שלום תקוה (66).
● השחקן המצטיין: אורי מלמיליאן.
● בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, אבי כהן, חנן אזולאי, שמואלי, קרוש, שוורץ, סמי מלכה, דידו, מלמיליאן, רוקמן, סלקטר.
● מכבי נתניה: בלזיב, שמעון מנחם, כר (הורחק), חסן, קורן, חלפון, עציוני, לם (עודד מכנס), גבאי (רוני לוי), תקוה, יגאל מנחם.

לזכות בית"ר. מלמיליאן, בתחכום אופייני, ודידו, בתרגילים בראזילאים, היו שליטים בלעדיים במרכז המגרש, והעבירו את כובד המשחק לטריטוריה של מכבי נתניה בכל עת שרצו.

למכבי נתניה היו דקות טובות בפתיחה, ובדקה ה־2 כמעט שעלתה ליתרון: שלום תקוה העביר כדור בעקבו למרדכי חלפון, אך שוער בית"ר ירושלים, יוסי מזרחי, בזינוק נאה. שחקני בית"ר ירושלים השתחררו אט־אט והשתלטו על מרכז המגרש. בדקה ה־10 בעט סמי מלכה מעל למשקוף, כאילו לרמוז מיהו השליט במשחק. אופיר שמואלי ראג לשתק את כוכב מכבי נתניה, שלום תקוה, וכך ניטל העוקץ ממשחק ההתקפה של המארחים, עובדה שהקלה על קשרי וחלוצי בית"ר ירושלים להתרכז במשימות תקיפה.

בדקה ה־39 שוב היה זה סמי מלכה שמ־35 מטר בעט ליד הקורה ולחוץ.

בדקה ה־41 הושג היתרון הירושלמי הראשון: אבי כהן, המגן הימני של בית"ר ירושלים, שיגר כדור מדוד לאורי מלמיליאן שהתקדם ובעט מ־25 מטר כדור שטוח וחזק שנעצר רק ברשת — 0:1.

דקותיים מאוחר יותר כמעט — 0:2: סמי מלכה קיבל כדור מדידו, פרץ מצויין, אך בלרב הדף בזינוק לא פחות יפה.

בר הורחק

במחצית השנייה עלה לשחק בשורות מכבי נתניה עודד מכנס, במקומו של בני לם הפצוע. שחקני בית"ר ירושלים קלטו את הרמז ולא היופו משער המארחים. בדקה ה־52 החטיא מכנס מול מזרחי ובדקה ה־54 פרצה שערוריה: השופט עובדיה בן־יצחק קבע בעיטת־עונשין ממרחק של 25 מטר לזכות בית"ר ירושלים; לאחר ויכוחים על

מיקומה של החומה ספגו ברוך חסן ואלעד קורן כרטיסים צהובים; מלמיליאן כעט, וחיים בר זינק מתוך החומה וחדף את הכדור בידו בר לא הספיק לקום מהקרקע וראה מולו את הכרטיס האדום. שוב היו ויכוחים ובר סירב לצאת. רק לאחר חמש דקות יצא: מלמיליאן ביצע שנית את בדורי־העונשין, הפעם בריקבות לעבר הפינה הרחוקה של בלזב — 0:2.

אירועים אלו ירדו כמקלחת־צוננין על ראשי שחקני מכבי נתניה, אולם עם עשרה שחקנים ידעה לצמק את התוצאה בדקה ה־66. עודד מכנס קיבל כדור מחלפון, והעבירו לתקוה באגף ימין: תקוה ניצל קפאון בהגנת בית"ר, ובעט בשמאלו כדור חזק לפינה הקרובה — 1:2.

עשר דקות השתעשעה מכבי נתניה בתקווה כי יעלה ברגלי שחקניה להשיג שוויון, אולם בדקה ה־76 מסר רוקמן כדור ארוך לסמי מלכה באגף ימין: מלכה בעט מהאויר מ־18 מטר לפינה הימנית — 1:3.

שלוש דקות לסיום ניתנה לעודד מכנס הזדמנות־פז לכבוש: הוא הכניע כבר את יוסי מזרחי, אך מאיר קדוש, שהגיח במהירות, הרחיק בנגיחה מחקו.

שיפוטו של עובדיה בן־יצחק היה הסטגי ולא תאם את רמת המשחק. צהובים נשלפו לחסן, קורן וחלפון ממכבי נתניה ולסמי מלכה ודידו מבית"ר ירושלים.

קפטן מלמיליאן ומנהל אברהם לוי – נשיקה למנצח

בסיס – אלוף ההתישבות

גיא בסיס מהפועל עמק־חפר זכה אתמול בדליה באליפות ההתישבות העובדת בטניס־שולחן כשניצח בגמר את שלמה קנגור מדליה — 0:2. 200 שחקנים מ־12 סניפי הפועל נטלו חלק בתחרויות.

בסיכום הקבוצתי צברה קבוצת מודיעין 53 נקודות, לפני עמק־חפר — 41; דליה — 35; יגור — 34.

האלופים: נוער, גילאי 18: צחי פרום (עמק־חפר) — אורי תמיר (דליה) 2:0 גילאי 16: עמוס עוז (יגור) — רונן טוליגנו (מודיעין) 0:2 גילאי 14: אורי לנדר (דליה) — ניר כפרי (יגור) 0:2; גילאי 12: עודד עוז (יגור) — איתי ברנע (מודיעין) 0:2; גילאי 10: תומר כתר (עמק־חפר) — יריב גרינברג (עמק־חפר) 0:2. קשישים: יצחק שרון (יגור) — אברהם סטמפר (דליה) 1:2; בנות, 15: לילי עתק (עמק־חפר) — גלית ניר (משגב) 0:2; בנות, 12: נאווה גרינבוים (מודיעין) — עינת עציוני (דליה) 0:2.

חוותיק גדעון דמתי משמשון, מבקיע שער הנצחון לרשת בני־יהודה ת"א (1:2), מאחור ראובן אלקבץ (תצלום: אריה קנפר)

אוהדים תבעו משוייצר להתפטר

שמשון ת"א – בני־יהודה ת"א 1:2 (1:1)

● איצטדיון וינטר ברמת־גן. 3000 צופים. שופט: טולינגר.
● לשמשון ת"א הבקיעו: שוקרון (12) וגדעון דמתי (52). לבני־יהודה: גורדונה (14).
● השחקן המצטיין: שלמה מזרחי.
● שמשון ת"א: חרר, דהרי, כרכה, אפרים שמעונוב, הלוי, שלמה מזרחי, יגאל הלל, עובדיה, שוקרון, גדעון דמתי (יוסי כהן), שלמה אורי (אורי כהן).
● בני־יהודה ת"א: אסייג, סלמן, פרי, אלקבץ, שרעבי, רוני מאיר (רמי לוי), מלול, אייל חיים (חן שירזי), מדר, גורדונה, אייזנברג.

מאת נפתלי כהן

3000 הצופים שבאו ביום שישי לאיצטדיון וינטר ברמת־גן חזו בנצחון ראשון של שמשון ת"א העונה, דווקא בדרבי־הפרברים, על בני־יהודה ת"א — 1:2.

סיפור המשחק בעצם סיפור, של חוליות מרכז השדה. חוליה זו שהתעלתה בשמשון, בניצוחו של שלמה מזרחי, היא שהכריעה את הכף. שחקניה פיטמו בכדורים את

חלוצי הקבוצה שסיכנו ואיימו לא פעם על שערו של יעקב אסייג. מנגד היו ה„זהובים" של בני־יהודה רחוקים מיכולתם הטובה. הם עדיין לא מוצאים את עצמם. המאמן דוד שוייצר ניסה לארגן את שורותיו במרכז השדה. הוא הציב שחקן צעיר מקבוצת הנוער, יוסי מדר, שתפקידו היה לנווט את החלוצים אך כשל. גם אייל חיים היה חלש.

הפתיחה היתה שייכת לשמשון שהסתערה על שערו של יעקב אסייג, וכבר בדקה ה־12 הגביה שלמה מזרחי כדור מימין לשמאלן בלם בני־יהודה, רוני פרי, נגח בחוסר אחריות לאחור ויום־טוב שוקרון, שניצב ברחבה, נגח באיזימפריע לבין המקורות — 0:1.

בני־יהודה התעוררה וכבר בדקה ה־14 השוותה ל־1:1 באירוע היחידי שלה הראוי לציון במחצית הראשונה: עונשין כ־20 מטר משער שמשון: ראובן אלקבץ הגביה כדור: השוער אבי חרר איגרף הכדור חזר לאלקבץ, שניצב מחוץ לרחבה: זה מסר במרוייק לדוד גורדונה, שהיטעה את חרר ובעט לרשת חשופה.

שני השערים המהירים גרמו לרפיון במשחק שתי הקבוצות עד למחצית.

לאחר ההפסקה עברה השליטה לשמשון, בזכות רוח גבית. השמשונים ניצלו זאת היטב. כבר בדקה ה־52 הגביה שלמה אדרי כדור, שחלף על פני הגנת בני־יהודה וגדעון דמתי נגח קשתית מעל השוער פנימה. חיקוי לשער הראשון — 1:2.

שחקני בני־יהודה הגיבו בלחץ כבד על שער שמשון. בדקה ה־64 הציל יפתח הלוי כדור מקו השער ובדקה ה־78 הדף השוער חרר כדור מסוכן, שנראה חודר פנימה, מנגיחתו של חן שירזי.

בסיום המשחק פרצה קטטה בין אוהדי בני־יהודה. הרקע: עתיד המאמן דוד שוויצר בקבוצה. חלק צידד בו וחלק תבע את פיטוריו. גם ראשי האגודה ספגו מטר קללות וזריקות. נשמעו צעקות לעבר המאמן: „הרסת את הפועל; עכשיו באת להרוס אותנו"...

רק בהתערבות כוח המשטרה נפסקו הקטטות.

באר־שבע לא ידעה להבקיע

הפועל פ"ת – הפועל באר־שבע 0:1 (0:0)

[illegible]

מאת עמי רוזנברג

הפסד כואב נחלה אתמול קבוצת הפועל באר־שבע שנוצחה בפתח־תקוה ע"י הפועל פ"ת — 1:0.

פתיחת המשחק סימנה יתרון ברור לאורחים מבאר־שבע. משחקם שטף, כל חלקי הקבוצה, מהגנה, דרך הקשרים וכלה בחלוצים, היטיבו לשחק. במיוחד בלט צרפתי. האורחים הגיעו למצבי הבקעה רבים ורק יכולת מעולה של השוער רוני ג'רבי מנע לפחות ארבעה שערים מרגליהם של דהאן, אילוז, צרפתי ואוחנה. הפועל פ"ת היתה במחצית זו צל של עצמה, וכמעט שלא סיכנה את שערו של גיורא אנטמן מבאר־שבע.

במחצית השנייה חלה נסיגה תלולה ביכולתם של חניכי המאמן ניסים בכר. אלון חזן, קשר הפועל

פ"ת, שלא שולב במחצית הראשונה, נכנס לשחק, ועורר במקצת את חבריו ובדקה ה־55 היה שותף לשער הנצחון: חזן הגביה כדור מאגף ימין ומני בסון נגח מעשרה מטר והכניע את אנטמן — 0:1.

המשחק התחמם ושתי הקבוצות ניסו לשנות את התוצאה. באר־שבע עברה להתקפות־נגד וגם הפועל פ"ת ניסתה להגדיל את התוצאה בהתקפות מתפרצות. הדבר כמעט שעלה ברגלו של דורון רבינוביץ בהופעת־בכורה בהפועל פ"ת שנגח כדור חזק שחלף בסנטימטרים מעל המשקוף, תשע דקות לפני הסיום.

● נבחרת הנוער של ישראל בכדורסל פתחה ערב תגיהסוכות מחנה־אימון בן שלושה ימים בקיבוץ גבת. את הנוער מאמן אריה רוזנסקי ועוזרו הוא עופר חרותי.

שמואל כל־יכול

הפועל ת"א – הפועל צפרירים חולון 1:2 (1:2)

● איצטדיון בלומפילד ביפו. 2500 צופים. שופט: יהושע לויה.
● להפועל ת"א הבקיעו: שבתאי לוי (38) ורפי שמואל (45). לחולון: מרקו בן־ברוך (29).
● שחקן מצטיין: רפי שמואל.
● הפועל ת"א: אלטר, עמר, זאנה, סגל, הרשליקוביץ, שמואל, ברנס (לנדאו), ארמה, אלי כהן, בן־שיטרית, שבתאי לוי (רובין).
● הפועל חולון: ביטרן, גיל זיתוני, אלי כהן, יעקבי, מכלוף, מאיר (ליברמן) בני דמתי, בן־ברוך, פרחן, רונן הלל (עמרני), שקרוקה.

מאת שלום דגן

רפי שמואל היה אתמול גיבור נצחונה של הפועל ת"א על הפועל צפרירים חולון — 1:2. הקשר המעולה היה בכל המגרש, מסר כדורים לחבריו, סיכן את שערו של יעקב ביטרן, שוער הפועל חולון, וראה ברכה לעמלו בשער־נצחון מרהיב בדקה ה־45.

שער זה היווה פיצוי לאנרגיה הרבה שהשקיע שמואל במשחק, עובדה שהסכה אותו למצטיין מבין כל הכדורגלנים ששותפו כ־90 הדקות.

הפועל ת"א עלתה לכר־הדשא בהרכב מתפכני: ללא יעקב אקהויז, מוריס ז'אנו, גיל לנדאו ובני רובין, ועם שבתאי לוי, אליאור ברנס ורפי שמואל. התל־אביבים שלטו במגרש החל משריקת הפתיחה ועד לסיום.

הפועל חולון איכזבה. מקבוצה זו ציפו להרבה יותר. השוער יעקב ביטרן, שכה הצטיין במחזורים הראשונים, שמט כדורים רבים והחדיר חוסר בטחון בהגנתו.

השער הראשון שספג ביטרן מראשו של שבתאי לוי היה אומלל מבחינתו; היה זה בדקה ה־38 כדור

שהורם לרחבת חולון ע"י יהודה עמר, ניגנח ע"י שבתאי לוי לעברו של ביטרן; הכדור לא נראה מסוכן; לפתע שינה מעופו ועשה דרכו לרשת. ביטרן יכול היה רק להביט בעצב — 1:1.

חולון כבשה את השער הראשון בדקה ה־29. לאחר התקפה מקרית הגביה גיל זיתוני כדור שחלף מעל ידיו של אריה אלטר, ומרקו בן־ברוך המשיך בנגיחה חזקה לרשת.

הפועל ת"א, ששלטה במשחק ללא־עוררין, באה על סיפוקה בשער נפלא שכבש רפי שמואל ממש עם השריקה להפסקה. שמואל בעט נפלא מ־22 מטר כדור שחדר אל בין חיבורי הקורות, כאשר ביטרן כלל לא נע.

הפועל ת"א נגחה עוד שני כדורים לקורות שער חולון מראשיהם של שבתאי לוי ורפי שמואל.

השופט יהושע לויה שלף צהובים למכלוף מחולון וארמה מת"א.

● נוער

נצחונות למובילות

מוליכת הליגה הלאומית לנוער בכדורגל, מכבי ת"א, הביסה אתמול במחזור החמישי את מכבי פ"ת — 0:5.

מכבי נתניה, השנייה בטבלה, גברה על מכבי יפו — 0:4.

יתר התוצאות: הפועל אשדוד — מכבי חיפה 1:2; הפועל ירושלים — הפועל ת"א 0:1; הפועל כפר־סבא — בית"ר נתניה 0:2; בני־יהודה — נווה־יוסף חיפה 0:3; הפועל פ"ת — הפועל באר־שבע 0:3.

צמרת הטבלה

1. מכבי ת"א	18־4	9
2. מכבי נתניה	14־2	9
3. הפועל כפר־סבא	10־4	7
4. הפועל ירושלים	11־7	7
5. הפועל באר־שבע	6־5	7

● טניס

וידנפלד – אלוף

רביב וידנפלד הוא אלוף הנוער של ישראל בטניס. במשחק־הגמר שהיה בסוף השבוע גבר וידנפלד על חיים ציון — 6:2, 1:6, 0:6. הוא זכה בגביע נודד שהוענק לו ע"י עיריית כהן־מינץ ע"ש משפחת מינץ.

בגילאי 16 זכה במפתיע עולה חדש מדרום־אפריקה, ג'ייסון שר, שכלל לא היה מדורג, לאחר שגבר על המדורג מספר 2, יובל הירש — 6:3, 2:6, 2:6. לשר הוענק גביע נודד על־שם לאיוש גוטסמן.

לשני טניסאים מצטיינים הוענקו מילגות על־סך 500 דולאר כל־אחת לזכר הילד אורון ירדן, שנתרמו ע"י משפחתו. זכו בהן: הנער אוהד ויינברג ממועדון הכרמל חיפה והנערה דניאלה ביאנקה ממכבי הצפון.

ארבעה ישראלים לחצי־הגמר

ארבעה טניסאים ישראלים העפילו לחצי־הגמר של המוקדמות, בתחרות הפרס־הגדול שתיפתח מחר.

שמונה טניסאים עלו לשלב זה, מהם ארבעה מחו"ל. היום יתקיימו משחקי־הגמר והמנצחים יזכו בכרטיס להשתתפות בתחרות הפרס־הגדול.

בין הישראלים שהעפילו נמצאים: בועז מרנשטיין, אוהד ויינברג ותומר צימרמן.

● קליעה

נקבעו אלופי הפועל

אלופי הפועל בקליעה הוכתרו אתמול.

באקדח חופשי זכה במפתיע יעקב סוסתיאל מהפועל ת"א, שצבר 528 נקודות, והקדים את עקיבא דורון ממעברות — 521 נקודות וגרי ארמיסט מהפועל ת"א — 519 נקודות.

באקדח סטנדרטי זכה רון ורדי מפ"ת — 542 נקודות, לפני רוני מנדלמן, גם הוא מפ"ת — 538 נקודות.

באקדח דו־קרב, קליבר גדול, זכה יניב זולדן מפרדס־חנה — 502 נקודות, לפני יהודה בנאיל מת"א — 489.

באקדח דואל לנשים זכתה בטי טכנאי ממעברות — 549 נקודות.

יאני התעורר בצמד

הפועל כפר־סבא – הפועל לוד 0:3 (0:2)

● האיצטדיון בכפר־סבא. 1500 צופים. שופט: קובוביץ אזל.
● להפועל כפר־סבא כבשה דוד סמילה (עצמי 10) ואלי יאני (14, 65 בבעיטת־11).
● השחקן המצטיין: אופיר הלל.
● הפועל כפר־סבא: שמיר, אופיר הלל, פרסלר, רבינוביץ, אינשטיין, סימון, יפת, קולנר (מיכאלי), רביבו, יאני, נוהר (מוהרר).
● הפועל לוד: טריקי, ברגוגו, געמן, דרעי, סמילה, עשיטרית (סרויה), עקב, הלל, סיטבון (א. שיטרית), גורמוס, מאיה, סמרגה.

מאת חיים לוי

הפועל כפר־סבא לא נזקקה אתמול ליכולת רבת כדי למוטט מערך לודאי חסר־מעוף שנכנע ללא קושי — 3:0.

במשחק הובקעו אומנם רק שלושה שערים לכפר־סבא, אולם תוצאה זו יכלה להיות כפולה אילו ניצלו החלוצים המארחים רק חלק מזערי משפע ההזדמנויות שהיו להם.

פתיחת המשחק היתה שייכת כולה להפועל כפר־סבא, שתקפה ללא־הרף את שערו של מקסים טריקי. כבר בדקה ה־10 הצליחה לכבוש. היה זה מאיר נזהר שפרץ באגף שמאל, ושלח כדור־רוחב על פני השער; מגן לוד, דוד סמילה, שניסה להרחיק, בעט את הכדור ל„גומו" של השוער טריקי ומשם חדר לרשת — 0:1.

הפועל כפר־סבא לא הירפתה ובדקה ה־14 ניצל אלי יאני מסירה של נוהר, וכבש מקרוב — 0:2.

במחצית השנייה המשיכה כפר־סבא לתקוף ולהחמיץ. רק בדקה ה־65 הצליחה להבקיע: היה זה שוב אלי יאני, מלך־השערים מהשנה שעברה, שהוכשל, ואת כדור ה־11 הפך יאני עצמו לשער — 0:3.

טבריה ניצחה ביבנה 1:2

הכח ר"ג (1:2 נגד בית"ר נתניה) והפועל ירושלים (1:3 נגד חדרה) – בפיסגת הליגה הארצית * הפועל חיפה – מכבי יפו 0:1

ליגה א'

דרום

● אשקלון: הפועל ראשל"צ — הפועל אשקלון 0:1 (0:0). שער־הנצחון: נצח מסובי (60). שפט ארז זיטלמן, לעיני 700 צופים.

● רמת־עמידר: הפועל רמת־השרון — הפועל דימונה 0:1 (0:1). יגאל כוכבי כבש את שער הנצחון לרמת־השרון. שפט יעקב שמש, לעיני 150 צופים.

● הרצליה: הפועל קרית־אונו — מכבי הרצליה 0:2 (0:1). ישראל פוגל (12) ורונן וינשטיין (85) הבקיעו לקרית־אונו. שפט ש. לוי, לעיני 500 צופים.

● רעננה: הפועל מרמורק — הפועל אזור (0:4) (0:2) למרמורק כבשו: מוטי נחמני (19, 47), אלון צדוק (24) ורונן שוקרי (67). דב קרנוב מאזור הורחק (68). שפט זועבי מטקל, לעיני 300 צופים.

● קרית־גת: מכבי קרית־גת — הפועל קרית־מלאכי 1:2 (1:1). לקרית־גת הבקיעו: יורם אוחיון (44) וראובן סולטן (75). לקרית־מלאכי: אבי מלכה (30). שפט מאיר ברקו, לעיני 1000 צופים.

● אשדוד: הפועל אשדוד — הפועל רמלה 3:4 (2:1). לאשדוד כבשו: יגאל כהן (34, 86) ודב רמלר (55, 57). להפועל רמלה: אשר אברהם (4), ואחרי מוסטפה (43) ואשר עדרי (88). שפט ישראל ביבי, לעיני 1500 צופים.

● רמלה: בית"ר רמלה — הפועל בית־שמש 1:1 (0:1). השער לרמלה: אייל עמר (11). לבית־שמש: אבי ממן (86). אברג'יל מבית־שמש הורחק (66). שפט מאיר עסרון, לעיני 400 צופים.

● חולון: לזרוס חולון — הפועל אור־יהודה 0:2 (0:0). שערים לחולון: יחזקאל דעבול (67) ושרביט כלימי (79). שפט נימון אסולין, לעיני 500 צופים.

צפון

● בית־שאן: הפועל בית־שאן — בית"ר חיפה 0:1 (0:1). שער־הנצחון: מאיר אלמקייס (21). שפט שמעון פרויים, לעיני 700 צופים.

● עוספיה: מכבי עוספיה — הפועל בני־נצרת 0:1 (0:1). לעוספיה כבש: מרואן עלון (40). שפט יצחק בנייצחק, לעיני 500 צופים.

● קרית־שמונה: הפועל קרית־שמונה — הפועל קרית־אתא 0:1 (0:1). שער־הנצחון: אברהם בן־דוד (10). שפט חיים בר־נעים, לעיני 500 צופים.

● נהריה: בית"ר נהריה — מכבי טמרה 1:1 (0:0). לנהריה כבש משה שיטרית (72). לטמרה: ראוף עמאם (82). שפט יעקב לוי, לעיני 500 צופים.

● טמרה: הפועל רעננה — הפועל בני־טמרה 0:1 (0:1). יהודה כרישיש כבש את שער־הנצחון לרעננה (39). שפט אמנון הויזמן, לעיני 600 צופים.

● גבעת־אולגה: מכבי חדרה — מכבי עפולה 1:1 (1:0). לחדרה כבש אבי סבג (62). לעפולה: יאיר סילקי (12). שפט שמואל הרשטיין, לעיני 100 צופים.

● נצרת: הפועל טירה — מכבי אחוי נצרת 0:1 (0:0). שער־הנצחון: מאיר שלום (53). שפט ראובן וינר, לעיני 100 צופים.

● טייבה: הפועל טייבה — הפועל טירת־הכרמל 0:1 (0:0). לטייבה הבקיע: יוסי תשובה (60). שפט ציון אלול, לעיני 2000 צופים.

במחזור הבא

ליגה א', צפון

בית"ר חיפה — הפועל טירת־הכרמל; הפועל טירה — הפועל טייבה; מכבי עפולה — מכבי אחי נצרת; הפועל רעננה — מכבי חדרה; מכבי טמרה — הפועל בני־טמרה; הפועל קרית־אתא — בית"ר נהריה; הפועל בני־נצרת — הפועל קרית־שמונה; הפועל בית־שאן — מכבי עוספיה.

ליגה א', דרום

הפועל קרית־אונו — הפועל דימונה; הפועל ראשל"צ — הפועל רמת־השרון; הפועל אור־יהודה — הפועל אשקלון; הפועל בית־שמש — לזרוס חולון; הפועל רמלה — בית"ר רמלה; הפועל קרית־מלאכי — הפועל אשדוד; הפועל אזור — מכבי קרית־גת; מכבי הרצליה — הפועל מרמורק.

הפתעה נרשמה אתמול, במחזור הה' בליגה הארצית בכדורגל, כשקבוצת הפועל טבריה ניצחה ביבנה את מכבי יבנה, היורדת מהלאומית — 1:2.

קבוצות הכח רמת־גן (1:2 נגד בית"ר נתניה) והפועל ירושלים (1:3 נגד הפועל חדרה) מובילות בפיסגה כשלכל אחת 13 נקודות.

הפועל חיפה התקרבה לשתיים בנצחה בקרית־אליעזר את מכבי יפו — 0:1.

האחרונה בטבלה, הפועל עכו, סחטה תיקו ראשון 1:1 ברמת־עמידר; הפועל יהוד קצרה נצחון ראשון העונה על הפועל רמת־גן — 2:3, בעוד שהפועל בת־ים ומכבי שעריים נפרדו ביום שישי בחולון בתיקו 0:0.

מעניין לציין ששתי היורדות מהלאומית — מכבי יפו ובית"ר נתניה — נמצאות בתחתית.

הפועל טבריה — מכבי יבנה 1:2 (0:2)

"כדורגלני הפועל טבריה, בלחימה ללא פשרות, ניצלו אתמול ביבנה חולשה של מכבי יבנה וחוללו הפתעה כשניצחו — 1:2.

הפתיחה המהירה של טבריה הביאה לשער כבר בדקה ה־7: יוסי שמריה קלט כדור מעופר דן, ומקרוב קבע — 0.1.

משה אוולאי ניצל בדקה ה־36 מישגה בהגנת יבנה והעלה ל־0:2.

רק שש דקות לסיום צימקו שחקני יבנה, כשציון יעקב ניצל כדור־עונשין מ־11 מטר, בעקבות הכשלה של דוד ועקנין.

שפט יעקב בן־חמו, לעיני 400 צופים, ביבנה.

הפועל ירושלים — הפועל חדרה 1:3(0:0)

מחצית שנייה טובה היקנתה להפועל ירושלים נצחון ביתי — 1:3 על הפועל חדרה. במחצית זו הובקעו ארבעה שערים.

במחצית הראשונה התנהל משחק ירוד. בדקה ה־50 קבע יעקב נומדר מקרוב — 0:1 לירושלים. כעבור 60 שניות העלה ציון אוחנה בנגיחה ל־0:2. חדרה, לאחר סידרת התקפות, זכתה בכדור־11, ואהוד ואנה צימק ל־1:2. תוצאת המשחק נקבעה בדקת־הסיום: אשר ששון חלף על פני חמישה שחקני־עורף וגם על פני השוער, ומול רשת חשופה בעט פנימה — 1:3.

1500 צופים חזו במשחק שנערך במגרש ימק"א.

הכח רמת־גן — בית"ר נתניה 1:2(0:1)

שער שהבקיע חיים יחיאל, חלוץ הכח רמת־גן, ארבע דקות לסיום, העניק לקבוצתו נצחון 1:2 על בית"ר נתניה.

נסים אהרון הצעיד את הכח ליתרון כבר בדקה ה־24. כעבור ארבע דקות הרחיק השופט עמית קליין את סימון רובין מנתניה, על פגיעה בשחקן יריב.

למרות הנחיתות המספרית הצליח אילן עוריה מבית"ר להשוות בדקה ה־70 בבעיטה מקרוב.

רק בדקה ה־86 עלה ברגלי יחיאל לקבוע את תוצאת המשחק, בעקבות מישגה חמור בהגנת היריב.

500 צופים חזו במשחק באיצטדיון וינטר ברמת־גן.

הפועל חיפה — מכבי יפו 0:1 (0:0)

חילוף מוצלח שביצע מאמן הפועל חיפה, יצחק אנגלנדר, ששילב בדקה ה־6 את החלוץ אהרון פרידה, במקומו של רוני מלכה החלש, העניק לקבוצה החיפנית נצחון ביתי שלישי בתוצאה הזהה — 0:1, הפעם נגד מכבי יפו.

כתבנו יוסף גלזר מציין כי בדקה ה־75 סרק אלי בן־אמו מימין, הרד לרחבת יפו, מסר על פי השער, ואהרון פרידה בעט מקרוב לרשת — 0:1.

יפו, שנחלה הפסד ליגה ראשון לאחר ארבע תוצאות תיקו, גילתה עריפות במחצית הראשונה והחטיאה פעמיים ע"י יגאל קרן, שנגח בדקה ה־15 משני מטר מעל לשער ובדקה ה־42 נגח אותו שחקן כדור למשקוף שער הפועל חיפה.

שפט צבי שריר, לעיני 1000 צופים, בקרית־אליעזר.

מכבי רמת־עמידר — הפועל עכו 1:1 (1:0)

קבוצת הפועל עכו זכתה בנקודת־ליגה ראשונה העונה כאשר סיימה את משחק־החוץ שלה מול מכבי רמת־עמידר בתיקו 1:1.

כתבנו יוסף חכם דיווח ששחקני הפועל עכו הוליכו בדקה ה־28 משער של לוי אוחנה, לאחר מסירה של דוד חלפון. המארחים כמעט שהישוו כעבור שלוש דקות ע"י ירון גוולי, שגילגל כדור לקורה.

במחצית השנייה השווה עזרא אליהו בדקה ה־50 מסירה נאה של גוולי.

שפט היטב, לעיני 400 צופים, אריה וולף, שהניף כרטיס־אדום בדקה ה־86 לעכואי יורם אדרי. כמו־כן שלף חמישה כרטיסים צהובים.

ארצית

(אחרי חמישה מחזורים)

1.	הכח רמת־גן	2־9	13
2.	הפועל ירושלים	4־10	13
3.	הפועל חיפה	4־5	10
4.	הפועל טבריה	11־7	9
5.	מכבי יבנה	5־7	8
6.	הפועל יהוד	7־7	6
7.	מכבי עמידר	5־5	6
8.	הפועל רמת־גן	7־6	6
9.	הפועל חדרה	8־9	5
10.	הפועל בת־ים	4־3	5
11.	מכבי שעריים	6־5	4
12.	מכבי יפו	2־1	4
13.	בית"ר נתניה	7־4	4
14.	הפועל עכו	9־3	1

הפועל בת־ים — מכבי שעריים 0:0

במשחק משעמם וירוד נפרדו ביום שישי בחולון קבוצות הפועל בת־ים ומכבי שעריים בתיקו ללא שערים.

שחקני שעריים גילו יתרון אולם שוער בת־ים, משה מרקוביץ, הציל לפחות שלוש פעמים את שערו ממצבים קשים, בעיקר של אהוד עידן (61,23) וחיים גוסיקה (77).

לשחקני בת־ים היו טענות לשופט רחמים שאשו, שפסל בדקה ה־70 שער חוקי של מוטי סלינס, בטענה של נגיעת־יד קודם־ההבקעה. 700 צופים חזו במשחק בחולון.

הפועל יהוד — הפועל רמת־גן 2:3(1:2)

הפועל יהוד גברה במשחק רב־שערים על הפועל רמת־גן 2:3. היה זה נצחונה הראשון של יהוד העונה.

מסכת השערים נפתחה כבר בדקה ה־5: יהודה רוגציץ', חלוץ יהוד, כבש לאחר מבצע אישי נאה — 0:1. בדקה ה־35 תפס בלם יהוד, הרצל שאול, את הכדור בידו, לאחר שחשב שהשופט שרק לעצירת המשחק. השופט סמי אלנקווה חשב אחרת, והעניק כדור־עונשין מ־11 מטר לרמת־גן. יובל געים השווה ל־1:1. אלי פרנקו מיהוד ניצל מישגה בהגנת רמת־גן וקבע מקרוב — 1:2 בהפסקה.

במחצית השנייה הבקיע עוז מנוסי מיהוד מהנקודה־הלבנה — 1:3. ובדקה ה־69 צימק הרמת־גני אריק גילרוביץ במבצע אישי ל־2:3.

500 צופים חזו במשחק ביהוד.

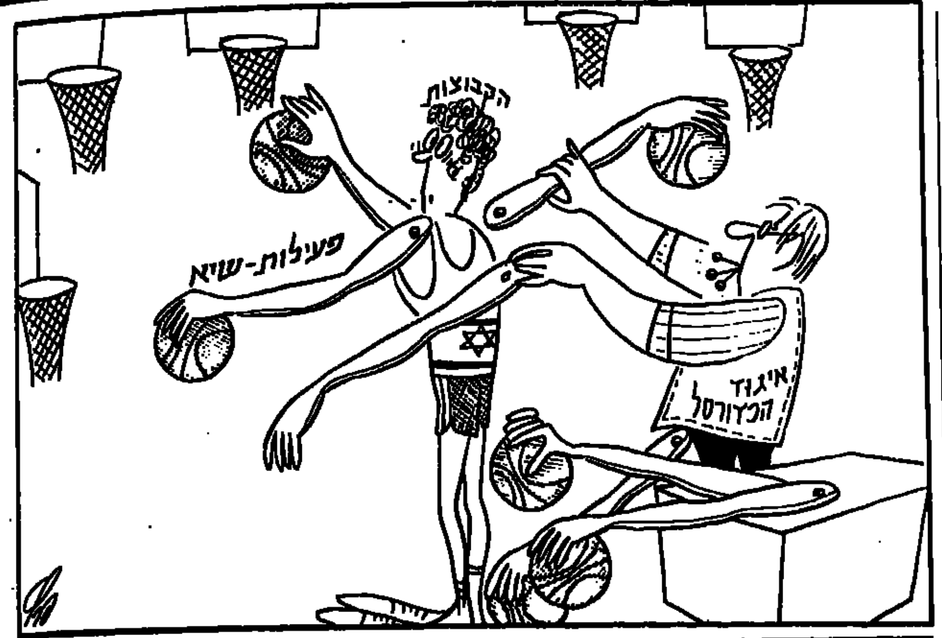

הפסד מפתיע לטוטנהאם איפשר לארסנל לזנק

ליגה אנגלית

כל שינוי לא חל אתמול בליגה האנגלית בכדורגל בתום המחזור ה־11. שתי הראשונות בטבלה לא שיחקו. קווינס־פארק־ריינג'רס היתה חופשית, ואילו ליברפול לא קיימה את משחקה בלונדון מול וימבלדון בגלל משטח הדשא שהוצף. כך נידחו גם שני משחקים נוספים מאותה סיבה, בין קובנטרי וסאות'המפטון, ובין ווטפורד וניוקאסל.

טוטנהאם ירדה מהמקום ה־3 למקום ה־6 לאחר שהפסידה במפתיע בנוריץ' — 2:1, משעריהם של קווין ויננקל, וביגינס, שכבש את שער הנצחון. הבלגי ניקו קלאסן הבקיע את השער ל"תרנגולים".

ארסנל עלתה למקום ה־3, עם 20 נקודות מעשרה משחקים, כשניצחה את אוקספורד — 0:2. פול דייויס וסטיב ויליאמס כבשו את השערים.

מנצ'סטר־יונייטד השיגה נצחון־חוץ על שפילד־וונסדיי — 2:4. הקפטן בריאן רובסון כבש שני שערים.

נצחון גבוה השיגה גם האלופה, אברטון, על צ'לסי — 1:4. גרהאם שארפ ואדריאן הית כבשו צמד שערים כל־אחד. קרי דיקסון הבקיע למנוצחים.

נצחון־חוץ השיגה גם נוטינגהאם על דרבי — 0:1. שוער נבחרת אנגליה, פיטר שילטון, נכנע בדקה ה־33 לשער של פול ווילקינסון.

שני שערים של קווין דילון העניקו נצחון לפורטסמות על לוטון — 1:3.

הדרבי הלונדוני בין ווסטהאם וצ'רלטון הסתיים בתיקו 1:1.

הליגה האנגלית

1.	קווינס־פארק	10	5־16	25
2.	ליברפול	8	6־24	22
3.	ארסנל	10	5־18	20
4.	מנצ'־יונייטד	11	11־19	20
5.	נוטינגהאם	10	9־16	20
6.	טוטנהאם	11	8־15	20
7.	צ'לסי	11	17־21	19
8.	אברטון	11	8־18	18
9.	קובנטרי	9	12־11	16
10.	אוקספורד	10	16־14	14
11.	פורטסמות	11	23־12	13
12.	וימבלדון	10	13־12	12
13.	דרבי	10	12־7	10
14.	נוריץ'	11	15־8	10
15.	ניוקאסל	9	16־11	9
16.	לוטון	11	18־12	9
17.	ווסטהאם	10	13־9	8
18.	ווטפורד	9	11־5	8
19.	סאות'המפטון	9	17־11	7
20.	שפילד	11	23־11	6
21.	צ'רלטון	10	20־8	5

הטבלה המערב־גרמנית

(לאחר 12 מחזורים)

1.	פ.צ. קלן	6־21	20
2.	וורדר ברמן	7־23	19
3.	באיירן מינכן	15־29	18
4.	מנשנגלאדבאך	20־26	17
5.	שטוטגרט	17־29	15
6.	קארלסרואה	16־18	13
7.	המבורג	34־26	12
8.	נירנברג	11־15	11
9.	לברקוזן	16־14	11
10.	פרנקפורט	22־21	10
11.	הנובר	24־19	10
12.	קייזרסלאוטרן	25־18	10
13.	בוכום	20־16	9
14.	דורטמונד	19־13	9
15.	שאלקה	29־20	9
16.	אורדינגן	21־17	8
17.	מנהיים	20־10	8
18.	הומבורג	24־11	7

קלן — מנשנגלדבך 1:4

הליגה הגרמנית

המובילה בליגה הגרמנית בכדורגל, פ.צ.קלן, זכתה אתמול במחזור ה־12 בנצחון גבוה על מנשנגלדבך — 1:4.

וורדר ברמן שמרה על מקומה השני בנצחון בית על נירנברג — 0:1, ואילו האלופה, באיירן מינכן, השלישית, ניצחה בחוץ את קארלסרוהה — 0:1.

שאר התוצאות: שאלקה — הומבורג 0:3; פרנקפורט — המבורג 0:3; הנובר — מנהיים 1:3; שטוטגרט — אורדינגן 2:5; בוכום: לברקוזן 1:3; קייזרסלאוטרן — דורטמונד 1:3.

נער בן 15 מחולל נפלאות בטניס

נער אמריקני בן 15, מייקל צ'אנג, תלמיד בית־ספר מקליפורניה ועדיין חובב בטניס, שהרוויח עד כה רק 612 דולר, העפיל לחצי־הגמר בטורניר באריזונה.

הוא ניצח את בן טסטרמן — 6:4, 1:6, 3:6, וברבע־הגמר גבר על המקסיקני לוואנו שחקן גביע־דייויס — 4:6, 1:6. בחצי־הגמר ישחק צ'אנג נגד האמריקני היהודי, ברד גילברט, שיבוא השבוע לארץ.

השבדי פטר לונגרן, שיבוא גם הוא לישראל, ושחולל הפתעה כשגבר על איוון לנדל, הפסיד בשמינית־הגמר.

אוחנה שיחק 90 דקות — 0:0 בליאז'

אלי אוחנה שותף אתמול במשחק התיקו של קבוצתו, מכלין— 0:0 מול פ.צ. ליאז', בכל 90 הדקות.

קבוצתו של משה סיני, בורן, סיימה את משחקה נגד האלופה, אנדרלכט, בתיקו 2:2. סיני לא שיחק.

גם רוני רוזנטל נעדר ממשחקה של פ.צ. בריז', שניצחה 0:5 את שארלואה.

ריינג'רס נוצחה

האלופה, ריינג'רס גלאזגו, בה הוסיף לראשונה המגן היקר ביותר בכדורגל הסקוטי, ריצ'ארד גאף, שעלה מיליון וחצי לישיש, נוצחה על־ידי דנדי־יונייטד — 1:0, משער שכבש איאן פרגוסון בדקה ה־76.

אבי כהן שיחק והחולף. הארטס, עם 20 נקודות, בראש הטבלה, השיגה נצחון־חוץ גבוה על פלקירק — 1:5.

סלטיק, במקום השני, עם 18 נקודות מ־12 משחקים, ניצחה את מורטון — 1:3.

אברדין, במקום השלישי, עם 18 נקודות, סיימה בתיקו 0:0 עם הרטס.

תוצאות נוספות: היברניאן — דנפרמלין 0:4; סט מירן — מוטוול 0:1.

גבעת־חיים — אלופה

כדורמים

קבוצת הכדורמים של הפועל גבעת־חיים זכתה ביום שישי באליפות המדינה, זו השנה הרביעית ברציפות, כשהביסה את הפועל קרית־טבעון — 5:11 (0:3; 2:4; 2:2; 1:2).

גבעת־חיים הוליכה ברבע השני 0:6, ואז הבקיע אבי שנלר את השער הראשון לקרית־טבעון, בזריקת־עונשין מ — 4 מטר.

לגבעת־חיים הבקיעו: עופר פרידמן 3; טל סגונית 2; עוזי הדר 2; ארנון פלג 2; רמי פריזר 1 וצור שפע 1. לקרית־טבעון: רוני קרן 3; אבי שנלר 1 ורונן צוקרמן 1.

300 צופים חזו במשחק במכון־וינגייט, בשיפוטם של בני כרמי ויצחק לרר.

אופניים

אידלסון ועוזרי הגיעו יחד

אילן אידלסון והדרור עוזרי, שניהם מגלגלי־העץ הרצליה, סיימו אתמול בזמן זהה את מירוץ האופניים להקפת הכנרת, במסלול של 64 קי"מ, מצומת דרך טבריה, בשר אריק, עין־גב וחזרה, בזמן של 1.48 שעה.

המירוץ היה לזכרו של משה ירדן מקיבוץ מורע, והשתתפו בו יותר מ־350 רוכבים.

בין הוותיקים ניצח דן קלה מלהבות־הבשן — 2.03 שעות.

סירה גרמה לקיצור המסלול

שייט

סירות רבות התהפכו וחלק גדול מהן לא סיים את שיוט הערים ה־36, על שמו של זאמה וייקין דיל, שאורגן ע"י מרכז הפועל. הזינוק היה ביום שישי בבוקר בת"א, במסלול לאורך חופי־ים עד לעכו, למרחק של 120 ק"מ.

80 כלי־שייט זינקו, אולם תוך זמן קצר פרצה סערה עזה בים, והרוח הגיעה למהירות של 35 קשר.

המארגנים החליטו לקיים מסלול מקוצר, ולסיים את התחרות בשדות־ים, לאחר מרחק של 50 ק"מ.

כרגם הספינות הגיעו 4 מתוך 30 סירות שהחלו. ראשונה היתה סירת שדות־ים, בפיקודו של שגיא יחזום. לפני סירת הפועל נהריה, בפיקודו של אסי ברגר, וסירה נוספת של שדות ים, בפיקודו של מנחם שבנ.

כספינות הגיעה ראשונה הפועל ת"א, בפיקודו של אורי אילוס. גם במקום השני היתה סירת הפועל ת"א, סנדרה, בפיקודו של עודה רייכר.

את הפתעת התחרות רשמה סירת הקטמרן, שנוהגה ע"י שני צעירים מאיתן ניזק ואילת קרץ שהפועל ת"א, שהגיעו ראשונים, כעבור חמש שעות, כשהם מקדימים בשעות רבות את שאר השייטים בסוגים השונים.

מרכז "הפועל" מודיע:

מחסן הציוד המרכזי יהיה פתוח לקהל בחול המועד סוכות

בימים ראשון, 11.10.87 ושלישי, 13.10.87

בין השעות 8.00—12.00 בלבד.

מחסן הציוד יהיה סגור

בימי שני, 12.10.87, רביעי, 14.10.87 ושישי, 16.10.87.

גביעי־אירופה – בוחן לקבוצות הישראליות השבוע

המטרה — כרטיס לרבע־גמר

כדורסל

מאת ישראל פז

הכדורסל יהיה בשבועיים הקרובים מיצרך מבוקש (ראה "שים לב"). ערב־ערב פעולות שבע הקבוצות הישראליות שישתתפו בגביעי־אירופה ינסו להעפיל לבתי רבע־הגמר. לא תהיה זו משימה קלה, אבל נראה לי ששלוש־ארבע קבוצות יוכלו, בכל זאת, לזנק מעלה.

משחקי השבוע יתחילו כבר מחרתיים. מכבי חיפה תארח בקוראץ' את וילרבאן הצרפתית, והפועל הגליל־העליון תשחק בשטוקהולם עם אולוויק, בגביע למחזיקות־גביע.

מי הן שתי היריבות הראשונות שלנו?

● את וילרבאן הצרפתית אין צורך להציג. קבוצה חזקה שהאכזילה אותה מרורים. מאמנה הוא המצטיין בין כדורסלני צרפת בעבר, אלן ז'יל, ובשורותיה הבין־לאומיים הצרפתים, אריק בניו (2); וינסון קולה (1.92) ודאמיין מאסטר (2). שני הזרים שלה הם האמריקנים: נוריס בל (1.97) ווילי ראון (2.09), ותיקים בקבוצה (עונה חמישית). לווילרבאן אמריקני שלישי, מתאזרח, לטלי ריינולדס (1.90), מחסום גבוה למכבי חיפה.

● אולוויק השבדית תארח מחרתיים בשטוקהולם את הפועל הגליל־העליון. את אולוויק מאמן האמריקני ראנקן אייבן, מי שהצעיד את מכבי ת"א לזכייה בכל התארים בעונת 1980. כוכב אולוויק הוא שומר־העור המצויין, רזוולט צ'פמן (1.95). שחקן חיזוק אחר הוא הרומני אטילה סאבו (2.02), המוכר לנו, שהגר לשבדיה. שחקני נבחרת באולוויק: רולאנד ראהם (3.06) (2.06), אולוף יאנסן (1.98) וסטפן פרסון (1.93). הגליל אינה בשיאה העונה משימה קשה, אבל אפשרית. צריך להיזהר במשחק הראשון ולהותיר את ההכרעה לגומלין בכפר־גלעדי. מבחינה זו טוב שהמשחק הראשון הוא בחוץ.

קבוצות הגברים ימשיכו בהתמודדות ביום חמישי. רק הפועל ת"א תקיים את שני משחקיה בקוראץ' בשבוע הבא, ב־18 וב־21 באוקטובר, נגד אינטר ברטיסלבה בארץ.

● ספורטינג ליסבון לא תהווה מכשול למכבי ת"א בגביע־האלופות. הכדורסל הפורטוגלי הוא מהנחשלים באירופה. יש אמנם לקבוצה שני שחקני־חיזוק אמריקנים (ג'יימס גריפין — 2.05 ומייק פולדן — 1.98), אך אלה לא יוכלו להציל את מעמדם מתבוסה.

● סנידרו קאזרטה תשחק עם הפועל חיפה בקוראץ'. אין ספק, הקבוצה האיטלקית היא המבריקה מכל אלה שישחקו בשבועיים הקרובים. להפועל חיפה אין סיכוי מול הברזילאי אוסקר שמידט (2.04) שהיתי מגדירו כאחד הקלעים הטובים בכדורסל העולמי, והבולגרי ג'יאורג גלושקוב (2.07) והבין־לאומיים האיטלקים פרננדו ג'נטילה (1.90), סנדרו דלאנילו (2.02), פייטרו ג'ברלי (2.09) וסרג'יו רונאדוני (1.98).

● באותו ערב תארח אליצור נתניה את אוסטנד הבלגית. הפיקנטי בקבוצה הבלגית הוא בהופעתו של הפולני דאריוש זליג (1.93), שביקר בארץ במשחקי הפועל עם נבחרת פולין ואחריו חיזרו קבוצות ישראליות שביקשו את שרותיו של הקלעי המצויין, בן ה־32, שגובהו 1.93 מ'. שחקן החיזוק השני הוא האמריקני אר ריינס (2.03). לאוסטנד אמריקני שני, מתאזרח, מארק בראון (2.09). בקבוצה יש, כמובן, גם כמה משחקני נבחרת בלגיה.

● האם תנצל הפועל ת"א את ביתיותה בשני המשחקים נגד אינטר ברטיסלבה? לנציגה הישראלית סיכויים טובים, אם־כי בקבוצה הצ'כית ישנם כמה שחקני נבחרת מצטיינים ובראשם הוותיק בן ה־34, דיזר פטר ראניאק (2), וכן הצעיר העולה אוטו מטיצקי (2.05) והרכז יורי ז'ופה (1.93).

● ביום רביעי תארח הפועל גבעת־חיים את שיבנקה היוגוסלבית בגביע־רונקטי לנשים. בין הגברים הצליחה אליצור נתניה להדיח את שיבנקה מגביע־קוראץ'. בין הנשים המצב הפוך: הכדורסל הנשי היוגוסלבי חזק בהרבה מזה הישראלי. לגבעת־חיים אין סיכויים להמשיך לבית רבע־הגמר.

שבוע מגוון

● הערב: בגביע־המדינה: הפועל רמת־גן - הפועל חיפה (ברוממה).

● שני: בגביע־המדינה: מכבי חדרה — הפועל ירושלים, הפועל נהריה — הפועל כנרת/עמה"ץ; מכבי פ"ת — הפועל גען; הפועל קרית־גת — מכבי נתניה; הפועל איתן גבת — בית"ר ת"א; מכבי ראשל"צ — הפועל ת"א; הפועל גבעתיים — מכבי ת"א; הפועל בקעת בית־שאן — מכבי רמת־גן; הפועל גן־שמואל — אליצור נוה־דוד רמלה; א.ס.רמת־השרון — מכבי דרום ת"א; הפועל באר־שבע — הפועל חולון; אליצור קרית־אתא — מכבי קרית־מוצקין.

● שלישי: בגביע־קוראץ': מכבי חיפה — וילרבאן, צרפת; בגביע־אירופה למחזיקות־גביע: אולוויק שטוקהולם — הפועל הגליל־העליון (בשבדיה).

● רביעי: בגביע־רונקטי לנשים: הפועל גבעת־חיים — שיבנקה, יוגוסלביה.

● חמישי: בגביע־אירופה לאלופות: מכבי ת"א — ספורטינג ליסבון; בגביע־קוראץ': אליצור נתניה — אוסטנד, בלגיה; הפועל חיפה קאזרטה, איטליה.

● שבת: בליגה הלאומית: בית"ר ת"א — הפועל ת"א (בעררה).

שלוש לשמינית־הגמר

קבוצות הפועל הגליל־העליון אליצור נתניה ומכבי חיפה, שהתמודדו אמש בסיבוב הראשון בגביע־המדינה בכדורסל מול קבוצות מהליגה הארצית, ניצחו ללא בעיות והעפילו לשמינית־הגמר.

משחק יחיד בגביע־המדינה בכדורסל ייערך הערב ב־8 בהיכל־הספורט ברוממה, בין הפועל חיפה והפועל רמת־גן.

המשחק נקבע להיערך ברמת־גן אולם המארחים ביקשו להעתיקו לחיפה.

הגליל העליון — אליצור ת"א 53:110

ערב יציאתה לשבדיה גברה הפועל הגליל־העליון על אליצור ת"א/פ"ת — 53:110 (23:53), כשמאמן הקבוצה, מולי קצורין, העניק אשראי לשחקני הספסל.

קלעו להגליל־העליון: אבי מורחי 21; הנפלר 15; מטלון 14; פרימן 14; פליישר 12; ליף 10; מרטין 8; שני כהן 6; ליכטנשטיין 4; בדעטר 4 וגור 2. לאליצור ת"א/פ"ת: אורגד 18; מנדלבאום 7; אשר 6; וינשטוק 6; ליגומסקי 5; כהן 3; בן־דרור 2; בלצר 2 וברון 2. (אלכס קליין)

אליצור נתניה — עין־דור 58:131

אליצור נתניה הביסה ללא־תנאי את הפועל עין־דור תבור — 58:131 (39:60).

לאליצור קלעו: וייטמן 26; טל פרי 15; מלוביק 14; ברכה 13; פייר 12; ברטל 12; נברסון 11; גורן 11; לוקאטו 10; חרמון 4 ואביטוב 3. לעין־דור/תבור הירבו לקלוע: פייטרו 16 ווטשילר 10.

מכבי חיפה — מכבי כרמיאל 54:131

מכבי חיפה פיגרה בדקה ה־10 במשחקה בכרמיאל 23:14, נגד מכבי כרמיאל, אולם בהמשך ידעו דורון שפע וחבריו להלום ביריביהם מהליגה הארצית — 54:131 (33:62).

למכבי חיפה קלעו: שפע 28; שטיינהאואר 23; גורדון 18; ברגע 15; הבר 12; ביניון 12; רוזנברג 10; פייגלין 6; פלאוארס 5 ואופיר 2. למכבי כרמיאל: צורף 19; קלמנוביץ 12; שפירא 6; מרלי 6; משה הראבן 6; בועז כהן 6; אינדייבו 4, גמבשו 2 ורונן הראבן 2.

הפועל ראשל"צ לסיבוב השני — ניצחה ביוון 18:21

כדוריד

קבוצת הכדוריד של הפועל ראשון־לציון העפילה אמש לסיבוב השני בגביע־אירופה למחזיקות־גביע כשגברה באתונה במשחק הגומלין על הקבוצה היוונית דוקאס סקול — 18:21.

גם במשחק הראשון שהיה בראשון־לציון, בשבוע שעבר, ניצחו הישראלים — 21:24.

הפועל ראשון־לציון היתה לקבוצה הישראלית היחידה שעברה לסיבוב השני, והיא תתמודד נגד הקבוצה היוגוסלבית, זאגרב.

במשחק אמש ביוון כבשו להפועל ראשל"צ: קושניר 6; ריין 5; רון 4; ורד 4; ושלום כהן 1.

ו.א.ט. וינה — מכבי הארזים 9:24

מאת יוסף חכם

הקבוצה האוסטרית ו.א.ט. וינה הדיחה אמש בסיבוב הראשון בגביע־אירופה למחזיקות־גביע לנשים בכדוריד את מכבי הארזים רמת־גן כשניצחה 9:24, לאחר 9:14 במחצית.

גם במשחק הראשון, שהיה בשבוע שעבר בוינה, ניצחו האוסטריות באותה תוצאה.

הרמת־גניות הוליכו רק פעם אחת — 0:1, ובמהלך המשחק החמיצו שש מכות־7.

שערים לו.א.ט. וינה: באבורבה 6; ויגל 4; קון 2; שטיינבאור 2; הידשאוער 2; שילינג 2; בוראס 2; דרבק 2; ורנר 1 ושולמאיר 1. למכבי הארזים: ורד טרנת 3 (2 במכות־7); דליה קיראון 2; שובה לגל 2; עליזה פרץ 1 ומגנסה בר 1. שפטו אנובה ותורולה מאיטליה, לעיני 100 צופים, בראשון־לציון.

מזרח־גרמניה — בריה"מ 1:1

במשחק בין־ארצי בכדורגל שהתקיים במזרח־גרמניה, סיימו מזרח־גרמניה וברית־המועצות בתיקו 1:1.

המשחק אתמול היה בגביע־אירופה.

הפועל ר"ג נגד הפועל פ"ת — בפתיחת הליגה הערב

מאת יוסף חכם

עונת המשחקים 1987/88 בליגה הלאומית בכדוריד תיפתח הערב, כשבשובים סיכויון של שלוש הגדולות — האלופה ומחזיקת הגביע, מכבי ראשל"צ, הפועל ראשל"צ והפועל רמת־גן — לתת את הטון.

מכבי ראשל"צ סגניתה, הפועל ראשל"צ, תנסה לאיים על יריבתה העירונית, ואילו הפועל רמת־גן היא קבוצה שאפתנית עם פוטנציאל מצויין של שחקנים.

יו"ר איגוד הכדוריד, מני וייצמן, אמר לי אמש: "העונה ה־23 בכדוריד תעמוד בסימן משחקי אליפות העולם, דרגה ג', שייערכו בחודש פברואר בפורטוגל. עשינו את כל המאמצים שהכנות הנבחרת לא יפגעו בהכנת הקבוצות לפתיחת העונה. הסיבוב הראשון יימשך עד סוף חודש דצמבר. אני מקווה שתהיה זו עונה טובה ומוצלחת".

משחקי הערב:

● באולם החדש בקרית־שרת בחולון תתארח האלופה, מכבי ראשל"צ, אצל העולה החדשה, מכבי קרית־שרת / חולון, שרכשה את רפי צ'ילבון ממכבי פ"ת.

● בהיכל־הספורט ברחובות יתקיים מאבק בין קבוצות הפועל רחובות ואליצור הרצליה.

● עימות מרתק צפוי בהדר בין מכבי פתח־תקוה ומכבי הארזים רמת־גן.

● באולם בקיבוץ רמת־הכובש תארח הפועל גנויים, שרכשה העונה את השוער המצויין נתן רוויס ושחקני־השדה שלמה אלמוסנינוס ודורון כוזם, את מכבי רחובות.

● קרב בין קבוצות צמרת בעונה שעברה יהיה ברמת־אביב כשהפועל רמת־גן (3) תארח את הפועל פ"ת (4). שתי הקבוצות התמודדו בעונה שעברה בפליי־אוף.

● המישחק בין קבוצות הפועל ראשל"צ ומכבי נתניה נדחה בגלל משחקה של הפועל ראשל"צ אמש באתונה, בגביע־אירופה למחזיקות־גביע.

תחילת המשחקים ב־8.30.

מאחורי הקלעים

עטר אינו עדיין מאראדונה...

סיוע ליו"ר שהתרושש בגלל מחלתו ● הטיסה ליוון עדיפה על נסיעה ביאכטה ● התפעמה לכרמי: מאמר־ענק בעתון פולני ● מי גנב את מערכת המשקולות ממכבי חיפה? ● היו"ר הלהיב בשירה ובנגינת־מפוחית

*** איך שהגלגל מסתובב לו. לפני כמה שנים שילמה קבוצת מכבי ת"א רבבות דולארים כדי לרכוש את הכדורגלן דוד אמיגה ממכבי יפו. מוטי חביב מספר שבשבוע שעבר הוצב אמיגה ברשימת ההעברות ולדברי היפואים אפילו קבוצה אחת לא פנתה אליהם לרכוש את השחקן *** לפני שבועיים חגג כדורגלן הפועל חולון, בני דמתי, 200 הופעות במשחקי הליגה. לאחיו הגדול, גדעון משמשון ת"א, יש 501 משחקי־ליגה. כדי שבני יגיע למספר המשחקים של אחיו עליו לשחק עוד עשר עונות ברציפות בלי להחסיר, כמובן, משחק *** ישראל שרעבי, מי ששימש בעבר כיו"ר מחלקת הכדורגל של מכבי פ"ת, מאושפז בבית־חולים בלונדון וממתין לניתוח הכרוך בהוצאה גדולה. בעבר היה שרעבי ידוע כנדבן גדול. כסף לא חסר לו אבל הצרות הרפואיות רוששו אותו כלכלית. מוטי חביב מספר כי בשבוע שעבר אירגנו חבריו ערב התרמות במועדון קולגה ברמת־גן והעבירו סכום של כ־30 אלף דולאר למימון הניתוח והאישפוז. בין האמנים שהופיעו באותו ערב בהתנדבות: חופני ("סולימן הקטן") בנון, אהוד יהודה בנק, מרגלית צנעני, שימי תבורי, חיים משה ואלי לוזון *** כדורגלן מכלן הבלגית, אלי אוחנה, הוזמן לחגוג את ראש השנה בביתו של הישראלי מוריס אבוטבול. אחרי הסעודה גלשה השיחה לנושאים שונים. לפתע הבין אוחנה שהוא נמצא בבית של משפחת ספורטאים: מוריס הוא אחיו הבכור של מזכיר הפועל בת־ים, ויקטור *** העברתו של יוסי קרמר — מדווח יוסף גלזר — ממכבי חיפה להפועל חיפה התאפשרה רק לאחר שהפועל חיפה שילמה 2000 דולאר כפיצוי למכבי חיפה על הפרת הסכם השאלתו של השוער צדוק אברהמי. עמותת הפועל חיפה השעתה בינתיים את התפטרותה אחרי שבפגישת־חירום בזושה הבטיחו מזכ"ל הפועל, יצחק ארפק ומזכיר־מפ"ת, משה ורטמן, להגדיל את הסיוע *** במכבי חיפה השעו בשבוע שעבר את הקשר הצעיר ראובן עטר. בקבוצה טוענים כי הכתבות והמחמאות גרמו לבחור את הראש ולא ייתכן כי אחרי שניים־שלושה משחקים בלאומית כבר יעשו חגיגות כאילו נולד מאראדונה חדש *** בית"ר חיפה מצאה פטנט מקורי למשוך קהל למשחקיה בליגה א'. היו"ר יעקב עיני החליט כי הקבוצה תקיים את משחקיה הביתיים אחרי משחקי מכבי חיפה, לאור זרקורים, באיצטדיון בקרית־אליעזר, כך שחלק מהצופים אולי יישאר ***

אריק חזר ליד־אליהו

*** הזמר אריק איינשטיין שב לאולמות הכדורסל. אריק, הידוע כאוהד מושבע של הפועל ת"א, בשורותיה שיחק בצעירותו, צפה בשבוע שעבר בהנאה רבה בנצחון הפועל ת"א על אליצור נתניה. אריק "חיפה" על היעדר חברו, השדר אלי ישראלי, המאושפז בבית־החולים לאחר שחש כאבים בחזה — דיווחו של יצחק ויסמוק *** אליצור נתניה קיימה את שני משחקי הליגה הראשונים שלה בהיכל־הספורט ביד־אליהו. המשחק הראשון, נגד בית"ר ת"א, היה מיפגש־דאוירים, ללא קהל. מי ששכח מדוע משחקת אליצור נתניה ללא צופים היה כדורסלנה, קארל גברסון. הוא פנה במהלך המשחק לעתונאים ושאל בעבריתו איפה האנשים. לפתע, לאחר שסיים התקפה של קבוצתו, חזר לאנשי כלי־התקשורת והשיב בעצמו על השאלה: "נזכרתי, אנחנו אשמים". *** מחידושי קובי שלזינגר, פטרון הפועל חיפה בכדורסל: במשחקים הביתיים יש הופעות ליצנים, תזמורת, כיבוד לבעלי מנויים ולעתונאים ולפני המשחק — בלון ענק "המסייר" בתוצאות חיפה — דיווחו של יוסף גלזר *** בגלל הסגל המצומצם של הפועל חיפה בכדורסל אסר המאמן יריב ורשיצקי על גיא גוזם לשחק במשחקי קבוצת הנוער מחשש שייפצע. הקורות של השחקן, בן ה־16 וחצי, עלול לגרום לירידת הנוער לליגה הארצית. לקבוצה אין מאמן והכל משחק מודרכת ע"י אחד ממאמני המחלקה *** בקבוצת הפועל איתן גבת, שירדה בעונה שעברה מהליגה הלאומית לארצית, המומים משני הפסדי הליגה בשלושת המחזורים הראשונים. הקבוצה השקיעה כספים רבים וחיזקה עצמה ביעקב (ניקי) דור ואילן רוזן, השניים שיחקו בעונה שעברה בהפועל נהריה, שכשלה על־הסף בנסיון העליה שלה ללאומית. גם המאמן רוני שומאן אימן את הפועל נהריה, ובחוזהו עם גבת, נקבע שיקבל 7000 דולאר במידה שהקבוצה תעפיל ללאומית. שומאן מתגורר בגבת — סיפורו של יצחק ויסמוק *** במכבי קרית־מוצקין מופתעים מכך שסיכוייה להעפיל ללאומית נראים ורודים כבר אחרי שלושה מחזורים לאחר שיריבתה, הפועל איתן גבת, הפסידה פעמיים. מאמן מוצקין, רן עזבורי, אמר בשבוע שעבר ליוסף גלזר: "עכשיו אני נמצא בצרות"... *** שני כהן, בן קיבוץ חפציבה, כדורסלן הפועל הגליל־העליון, הוא בן 17 בלבד, תלמיד י"ב במוסד גלבוע. מכוניות המפעלים האיזוריים בגליל צמודות אליו ומסיעות אותו ליד הכתה. אבל לשני אין רשיון־נהיגה, קבוצת הגליל דאגה גם לנהג. יצחק ויסמוק שדיווח על כך מציין כי שני התאכזב כאשר מאמן קבוצת הנוער של הפועל הגליל־העליון, בוב גונן, התנגד לשיתופו בשורות הנוער. הסיבה: הוא אינו מתאמן עם הנוער ולכן אין באפשרותו להעדיפו על פני שחקנים המתאמנים בקבוצה בקביעות ***

החשבון של דויטש

*** מוטי חביב מביא צרור סיפורים על כדורעף. כדורעפן מכבי פ"ת, יורם דויטש, הורחק בשבוע שעבר ממשחק הליגה בבת־ים ע"י השופט מיקי ממרן. דויטש הורחק לאחר שאמר לשופט הבאר־שבעי: "יש לי עוד חשבון ארוך אתך. אגמור אותו אחרי המשחק". ואכן, מתברר כי יש דברים בגו. לפני שש שנים, כשדויטש שיחק באליצור ת"א, ניסה לתקוף את השופט ואז הורחק עד לסיום העונה. באותו משחק שפט מיקי עם אביו, סמי ממרן. הפעם היה האב באולם כצופה. מעניין, שני האירועים, דויטש — ממרן, היו במשחקים נגד הפועל בת־ים *** אליעזר כגן, אחד משחקני

כדורעפן מצטיין כגן

הכדורעף הטובים בארץ בכל הזמנים, וודאי שאינו זוכר מתי דורג במקום נמוך כל־כך בטבלת הליגה. שני ההפסדים הרצופים עם קבוצתו החדשה, הפועל רמת־אביב, שלחו אותו לתחתית. במשחק השלישי, במוצאי־שבת, יתארח כגן אצל קבוצת נעוריו, בשורותיה הגיע לשיאו, הפועל המעפיל *** בגיל 38 חזר הכדורעפן ברוך בירנבוים לליגה הלאומית. בירנבוים, בעל עבר בין־לאומי עשיר בנבחרת ובהפועל עין־המפרץ, הגיע העונה מהפועל נען בארצית למדי מכבי פ"ת בלאומית *** הבין־לאומי של הפועל מטה־אשר, אורן שר, פשט את מדי צה"ל ושב לקיבוצו, עין־המפרץ. בשעות הבוקר מועסק בחקלאות ואחה"צ ובערב עסוק בכדורעף *** ביתו של מאמן קבוצת הפועל העוגן, יוסף גלזוברג, הפך בשבוע שעבר מוקד לאוהבי הכדורעף. גלזוברג, עולה חדש מבריה"מ, המתגורר בבת־ים, קולט במכשיר הטלוויזיה שלו את שידורי מוסקבה. כך חזו בבת־ים בגמר אליפות אירופה בכדורסל בין בריה"מ וצרפת (1:3). גלזוברג גם תירגם לאורחיו את דברי הפרשנות שליוו את המשחק *** קבוצת הנוער של הפועל בת־ים בכדורעף יצאה בשבוע שעבר למחנה־אימונים באילת. היכן מצאו תקציב? מסתבר שהאגודה לא תרמה אגורה אחת. כל שחקן, וכמובן גם המאמנת ענת הרשקו, שילם 28 שקל עבור הנסיעה באוטובוס. השהייה היא בבתי שחקני קבוצת הנוער של הפועל אילת. בתמורה יארחו שחקני בת־ים את עמיתיהם מאילת. את "חילוף המשמרות" אירגן איציק בן־אריבה, המטפח את הכדורעף באילת *** אלופות המדינה בכדורעף, בנות הפועל בת־ים, יצאו בסוף החודש למשחק הראשון בגביע־אירופה לאלופות בסלוניקי. היו"ר החדש של הקבוצה, דני פוטוביץ, תיכנן את הנסיעה על יאכטה. בתכנית גם סיור באיים היווניים אחרי המשחק, וזאת כפרס על הזכיות באליפות ובגביע. בסוף השבוע ירד הנושא מהפרק. כדורעפניות בת־ים ייצאו ליוון בדרך הרגילה — בטיסה. זאת לאחר שבבת־ים לקחו את המשחק ברצינות, שכן אם הישראליות יעברו שלב זה הן ייפגשו עם אלופות בריה"מ ו"זוהי הזדמנות לעלות על המפה", כדברי מזכיר מועצת פועלי בת־ים, בן־ציון מועלם ***

"ספינת אהבה"

*** רעיון מקורי לאיכסון הספורטאים מ־21 המדינות שיגיעו לאליפות העולם בשייט ב־470, במארס בחיפה. הגה ד"ר מרדכי מרי מעיריית חיפה. השייטים שירצו ישוכנו ב"ספינת־אהבה", שתעגון בנמל חיפה ובשעות היום תשמש כיציע צף לצופים בתחרויות — דיווחו של יוסף גלזר *** בימים אלה מלאו שלושים למותו של יואל לוציאנו (יואל תמיר), מכוכבי טניס־השולחן בארץ בשנות ה־50, שנפטר בחיפה מהתקף־לב בגיל 64. לוציאנו הצטיין במיוחד במשחקי הזוגות, יחד עם גיורא מנש (אחיה של הנצחבית חנה מנש). השניים זכו בתארים לאומיים ובין־לאומיים רבים *** אגודת הפועל חיפה ערכה בשבוע שעבר קבלת־פנים לשניים מבכירי ספורטאיה, והעניקה להם גביעי־הוקרה: לסייף אורי כרמי, שזכה במקום הרביעי באליפות העולם בלוזאן, ולאייל אסנפלד, אלוף ישראל לנוער באופניים. כרמי התרגש במיוחד כאשר מזכיר האגודה אברהם חיש, העניק לו את עתון הספורט של פולין ובו הופיעה עליו כתבה על חצי עמוד, אחרי שניצח בלוזאן את אלוף פולין וסגנו *** גניבה מפתיעה: תוך שנה וחצי נגנבה בפעם השנייה המערכת האולימפית של מכבי חיפה בהרמת־משקולות. כמחאה על היעדר אמצעי מיגון נאותים התפטר מאמן המשקולנים, אלוף ישראל, דני ולשיונבסקי. רק בלחץ יו"ר האגודה, דניאל אפשטין, חזר בו *** יו"ר איגוד ההתעמלות, שמעון ג'ובר, היה מסמר הערב במסיבת פרידה לנבחרת הבנות היוצאת לאליפות העולם בהולנד, שנערכה בביתה של המתעמלת התיפניה, רונה חרמלין. לאחר דברי ברכתו הפליא ג'ובר בשירה ובנגינה על מפוחית ***

דינוזאור בקומונה

למרות שלא היינו רוצים להיפגש עימם בסימטה אפילה, היו הדינוזאורים, בעלי־החיים הראשונים שגילו תכונות חברתיות, חיו בקומונות, טיפלו בצאצאיהם והיו ככל הנראה בעלי דם־חם

מה באמת יודע המדע המודרני על הדינוזאורים? אותה דמות המופיעה במוזיאון כאשר זנבה דומה לזנב לטאה, טלפיה הקדמיות מכוסות כשל זוחל וראשה כשל ציור דמיוני של המפלצת מ„לוך־נס״? תאוריות על גבי תאוריות נוצרו כדי להסביר מדוע נכחדו אותן חיות ענק: מחסור במזון, בעיות פוריות, מטאוריטים ושינויים באקלים־העולמי הם רק חלק מההסברים שהוצעו לתופעה. רק מעט ידוע על הדרך בה חיו בעלי־חיים אלה.

הדינוזאורים התהלכו על־פני כדור־הארץ במשך 140 מיליון שנה ומשמעו של דבר שמבחינה אבולוציונית הם היו חיות מוצלחות. אך מה בדיוק איפשר להם להסתגל ולהתקיים שנים כה רבות בעוד שמינים אחרים נכחדו במהירות? כיום מועלות השערות חדשות המנסות לפענח את סודן של חיות ענק אלה. בעוד שעד לפני זמן לא רב היה מקובל שהדינוזאורים הם בעלי דם־קר כדוגמת הזוחלים למיניהם, ישנם כיום חוקרים החולקים על הנחה זו. חוקרים אלו משערים שהדינוזאורים לפחות בחלקם, היו בעלי דם־חם ופעילים כמו העופות והיונקים. לויכוח בין חסידי „הדם הקר״ ו„הדם החם״ השלכות מרחיקות־לכת בהבנת אורחות חייהם של הדינוזאורים וסיכוייהם להישרד בתנאים משתנים.

במאובנים אין מוצאים כמובן את האברים הפנימיים, לכן קשה להסיק לגבי חילוף־החומרים של אותו בעל־חי. בנוסף, במקרים רבים כל שנותר מהמאובנים הם עצמות בודדות או חלקי־עצמות וקשה לבנות מהם דמות שלמה. לא פעם סווגו עצמות של דינוזאורים צעירים כמינים נפרדים, בעוד שיותר מאוחר הסתבר, כי הם שייכים לאותו מין. ביצי־דינוזאורים היו דבר יקר מציאות ונמצאו רק שרידים מעטים בלבד. רק בתקופה האחרונה בזכות תושייתם של כמה חוקרים צעירים והרבה מזל, התגלו מרבצי־מאובנים אשר בהם קבורים דורות של דינוזאורים.

המימצאים הללו מאפשרים זו הפעם הראשונה לנסות ולענות על חלק מהשאלות המטרידות את חוקרי האבולוציה.

הדינוזאורים נשזרו אל תוך האבולוציה אי־שם לפני כ־240 מיליון שנה. הוריהם היו ככל הנראה זוחלים בשם טקודנטס (THECODANTS) אשר עליהם ידוע אך מעט. ראשוני הדינוזאורים היו קטנים ואורכם לא עלה על כ־3 מטרים ומשקלם היה כ־30 ק"ג. רוברט ביקר, מהמוזיאון לפלאנטולוגיה של אוניברסיטת־קולרדו טוען, שהדינוזאורים היו יצורים פעילים, אוהבי־בשר ואגרסיביים. את השראתו הוא מוצא בכף־רגל מאובנת של דינוזאור בשם דיינוניקוס (DEINONYCHUS), אשר משקלו הגיע ל־90 ק"ג. כף־הרגל מעידה, כי דינוזאור זה היה טורף. לויכוח אם דינוזאור טרף בעלי־חיים אחרים או הסתפק במזון צמחוני ושאריות, יש השלכות לויכוח אודות מערכת חילוף־החומרים של החיה. בעל־חיים טורף חייב להיות פעיל, בעל יכולת תנועה רבה ואספקה סדירה של אנרגיה, בעל־חיים כזה הוא אנדותרמי, כלומר, חום־גופו מסופק על־ידי מערכת חילוף־החומרים כמו אצל היונקים והעופות. הזוחלים לעומת זאת שהינם בעלי דם־קר, תלויים במזג־האוויר לאספקת חום ואנרגיה, ולכן מטבעם הם הרבה פחות פעילים. אם אכן הדינוזאורים היו בעלי דם־חם הרי לא היו זוחלים, כפי שנטו עד היום רוב החוקרים להניח. ביקר, היחל גם בעריכת חישובים לגבי מהירות תנועתם של הדינוזאורים — המתבססים על צורת הרגל וסימני פסיעות שלהם שנמצאו. התוצאות הראו שהיו דינוזאורים אשר נעו בקצב של 4.5 קמ"ש בשעה. החוקר מסיק איפוא כי הדינוזאורים היו נודדים עם שינויי עונות־השנה. בעלי דם־קר אינם יכולים בשום אופן להיות נוודים. זיקיות ולטאות יכולות לנתר לגובה אך אינן יכולות להתקיים בתנועה ממושכת. חילוף־החומרים האיטי של בעלי דם־קר איננו מאפשר זאת.

מרבצי־דינוזאורים נמצאו בחלק־הדרומי של אפריקה וארגנטינה. ד"ר ביקר החליט לבדוק את מזג האויר ששרר בתקופת היות הדינוזאורים באותו איזור. מסתבר, לפי טבעות הגדילה של עצים שהחורפים היו קרים מדי לבעלי דם קר.

בעלי דם־חם כמונו, צורכים הרבה יותר מזון מאשר בעלי דם קר, מכאן שאם הדינוזאורים הינם בעלי דם־חם הם נזקקו לכמויות עצומות של מזון. ביקר, יצא לבדוק את שטחי המחיה של הדינוזאורים כדי למצוא סימנים לבעלי־חיים אחרים אשר יכלו לשמש כמזון. בנוסף כדי שיהיה שווי־משקל אקולוגי קיים יחס מסויים בין בעלי־חיים טורפים לצמחונים. התשובות שמצא, התאימו כולן לתאוריה שחלקם של הדינוזאורים היו בעלי דם־חם.

לביקר מתנגדים רבים ביניהם ג'ק הורנר, פלאנטולוג ידוע מהמוזיאון האוניברסיטאי של מונטנה. הורנר החליט לבדוק את הנושא בעצמו כדי למצוא הוכחות מכריעות לכאן או לכאן. הוא יצא לחפש דינוזאורים בשלבי התפתחות שונים. המעקב אחר מהירות גדילתם של עצמות בעלי־החיים יכול להצביע אם מקור העצם הוא בעל דם־חם או קר. להורנר, שיחק המזל, והוא מצא אתר מלא ביצי־דינוזאורים אשר בחלקם אף הכילו עוברים (עד אז כאמור כמעט ולא היו בידי החוקרים ביצים של דינוזאורים). כאשר הוא בחן את התפתחות העובר והפיכתו לדינוזאור צעיר ויותר מאוחר לבוגר, הוא קיבל תמונה של גדילה מואצת המתאימה יותר לבעל דם־חם. דינוזאור בשם הדרוזאור HADROSAURS למשל, צומח בשנה אחת מפעוט אשר אורכו כ־30 ס"מ ל־3 מטרים.

העובדה שנמצאו אתרים מלאים עצמות דינוזאורים, החל בצעירים ועד לבוגרים, מתאימה להשערה שהדינוזאורים גדלו בקבוצות גדולות לפי עונות־השנה. כנראה שבמקרים מסויימים בעקבות פגע־טבע כמו שיטפונות או בצורת נכחד העדר כולו.

הורנר סבור שהדינוזאורים היו הראשונים בהסטוריה שגילו תכונות חברתיות וטיפלו בצאצאיהם. מימצאים שונים, כמו איזורים בהם נמצאו שיברי ביצים מורים, שהזאטוטים נשארו לאחר בקיעתם ליד הביצים יחד עם הוריהם, ותוך כדי משחק רמסו וריסקו את הקליפות, ומכאן המשטחים של „רסק״ קליפות ביצים.

החוקרים מסיקים שהעובדה שהדינוזאורים חיו בקומונות ודאגו לצאציהם, יחד עם הידע שהיה להם להתאים את עצמם לתנאי הסביבה המשתנה, הם סוד הצלחתם האבולוציונית שאיפשר להם לשרוד 140 מיליון שנה על פני כדור־הארץ.

עצם של תינוק־מיזוזאור ליד עצם של בוגר בן עשר. הגידול המהיר מחזק את ההשערה בדבר דם־חם

גוטנברג מבעד לציקלוטרון

ממציא־הדפוס, גוטנברג, נושל מבית־הדפוס שלו על־ידי נושיו ומת שבע־רוגז ואכזבה ● מחקרים מעלים כי היה גאון בכל הנוגע לטכניקת הדפוס ● אין נביא בעירו

אחת מנקודות־השיא בסיור המודרך הניתן חינם על־ידי אוניברסיטת „ייל״, הוא ללא־ספק התנ"ך של גוטנברג, הממוקם באולם־הכניסה של הספריה לספרים עתיקים. גם מבעד למחיצות הזכוכית המגינות על הספר העתיק אפשר לראות את יופיו של הדפוס ושל העיטורים המעטרים את הספרים, יותר נכון את הדף העומד באותו יום לתצוגה, שכן לא מאפשרים למבקרים לנגוע ולעלעל בספר. גוטנברג הדפיס קצת פחות מ־200 כרכים של התנ"ך אשר מהם שרדו 48 עותקים בלבד.

יוהן גוטנברג נחשב לחסר כישרון עסקי וכנראה גם לאיש ריב ומדון. הוא הסתבך במשפטים עם נושיו ונושל לבסוף מבית־הדפוס שלו, הגם שהיה ללא־ספק גאון דפוס. הספרים שהודפסו בבית־הדפוס שלו נחשבים לעבודות מושלמות אשר מעטים כמותם גם בעידן הדפוס המודרני.

תחילתו של הדפוס איננה ברורה. יוהן גוטנברג המציא כנראה את האותיות המטלטלות וגם את מכונת־הדפוס. אולם בשום מיסמך לא נמצא ציור או תיאור של המכונות איתן עבד, כך שכיום לא ניתן לתאר את מראה מכונות־הדפוס ואת דרך עבודתן. אך חשיבותה והסטוריות של ההמצאה איננה מוטלת בספק. מכונות־הדפוס מטלטלות אשר אפשר היה להרכיבן בקלות אפשרו כפעם הראשונה להדפיס ספרים במהירות וביעילות וכך כרו את הפתח הראשון לאומת הבורות שהיתה נחלת פשוטי־העם.

בעזרת טכניקות חדשות השאולות מעולם הפיסיקה, הצליחו מדענים ממכון דיוויס, שבאוניברסיטה של קליפורניה, להבהיר פרטים רבים ותורמים אור חדש על גאוניותו של גוטנברג.

השיטות החדשות מתבססות על הציקלוטרון, ששימש בפיתוחה של פצצת־האטום, ו[illegible] אשר להתבונן בהרכב האטומי של [illegible] ושל הדיו אשר בהם השתמש יוהן גוטנברג. מנהל המחקר ד"ר תומס כהיל, מסביר בראיון לכתב־המדעי של הניו־יורק טיימס, כי במחקר התגלה שגאונייתו של גוטנברג לא הסתיימה בהמצאת מכונת־הדפוס, אלא גם בהקפדה על שלבי הדפוס השונים — החל מהדיו וכלה בתיכנון הספר. מסתבר שגוטנברג המציא דיו מיוחדת. באותה תקופה בשלהי המאה ה־15 ואפילו כיום משתמשים בדפוס בדיו על בסיס של שמנים ופחמנים. מאנליזה עולה שהדיו בספרים שהודפסו על־ידי גוטנברג עשירה בתרכובות של עופרת ונחושת. כהיל מאמין שתרכובות העופרת והנחושת הן אשר שימרו את הדפוס בספרים, כך שגם כיום לאחר למעלה מ־500 שנה נראות האותיות שחורות ומבריקות כפי שהן נראו כאשר יצאו ממכבש הדפוס.

ד"ר כהיל וצוותו החלו בהפעלת הציקלוטרון ב־1980. המכשיר פולט קרן דקה של פרוטונים לעבר המידגם אותו רוצים לבחון. כאשר הפרוטונים מתנגשים בחלקיקי אטומים כבדים הם פולטים קרני X בעלות אנרגיה שונה. למכשיר מחובר גלאי המודד את כמות האנרגיה המשתחררת ובעזרת הנתונים הללו יכול מחשב לחשב בדיוק את סוג וכמות החומר ממנו מורכבים הדיו או הנייר. הקרינה המשתחררת בעקבות קרן הפרוטונים היא ייחודית לכל סוג אטום והיא כעין טביעת־אצבע אשר איננה ניתנת לזיוף.

מן המבדקים שנערכו לדיו אשר בה השתמש גוטנברג, עולה, שהיה מירשם כללי אשר על־פיו היו עובדי הדפוס אמורים להכין את הדיו, אך היו כאלה שהתרשלו בהכנת התערובת.

הציקלוטרון יכול גם למצוא הבדלים בנייר שבו השתמשו להדפסה. לעיתים באותו תנ"ך מופיעים ניירות אשר מקורם בתערובות נייר שונות. מעקב אחר סוגי הנייר והדיו השונים והשילובים ביניהם איפשר לחוקרים לעקוב אחר העבודה בבית־הדפוס, כאילו הם עצמם שהו במקום בעת ההדפסה.

המעקב הראה שלכמה צוותים עבדו במקביל על אותו הספר, תוך תיכנון [illegible] השטה [illegible] המכונה תנ"ך 42 השורות [illegible] מיוחד. בכל אחד מ־1286 דפי־הספר 2 טורים בכל טור 42 שורות. כדי למנוע חיתוכן של מילים בסוף שורה דחסו או ריווחו את המילים בכל שורה לפי הצורך. כמובן שכדי להגיע לעימוד המושלם היה צורך בתיכנון קפדני מראש, וברוב המקרים עמדו המתכננים במשימה. יש כמובן פה ושם יוצאים מהכלל.

מדעני מכון דיוויס משתמשים בציקלוטרון כל אימת שעולה שאלה בקשר לעתיקותו של מיסמך זה או אחר. בין המקרים שנבדקו על ידם נמצא גם התנ"ך אשר נמצא ברשותו של יוהן סבסטיאן בך. שולי הספר מלאים בהערות בכתב־ידו של המלחין. אך נמצאו הערות שקשה היה לסווגן כמקוריות. למרות שבך השתמש בסוגים רבים של דיו, הגיעו המדענים למסקנה שההערות והביאורים בשולי התנ"ך מקורם כולם בבך עצמו.

גוטנברג מת ב־1468 שבע־רוגז ואכזבה וגם עשיר גדול כנראה לא היה. כיום נחשבת הביבליה של גוטנברג בין ספרי־הדפוס היקרים ביותר. [illegible] אנג'לס [illegible] אחד תוך זמן [illegible]

גוטנברג, תגליות מאוחרות

הפוליטיקה של שושנת יריחו

הסכם מדעי משולש בין ישראל, מצרים וארה"ב לחקר ומניעת מחלות המועברות על ידי חרקים חודש לאחרונה למשך חמש שנים. מדובר בעיקר במחלות המועברות במזרח־התיכון ובצפון־אפריקה.

הסכם זה הוא המשך [illegible] שנחתם ב־1982, ואשר [illegible] שיתוף־פעולה בין מכון [illegible] מחלות מידבקות [illegible] לרפואה של האוניברסיטה העברית בירושלים.

חוקרים מאוניברסיטת [illegible] בקהיר, וחוקרים [illegible] לבריאות של ארה"ב [illegible] בנושאים כמו [illegible] בלשמאניאסיס [illegible] „שושנת יריחו״ [illegible] האפריקני.

שביל הבריחה

פאראגואי מהווה מקום מקלט לפושעים

מאת שלמה סלוצקי, בואנוס איירס

ארבעים שנה לאחר שפאראגואי נתנה מקלט לרבים מראשי המכונה הנאצית, בתום מלחמת העולם השניה, פאראגואי ממשיכה לתת מקלט פוליטי־בלבלי לפושעים מכל הסוגים ומכל העולם. תמיכות ורווחים שלרוב נשארים רחוק מהעין, גם אם קרוב לכיסו של נשיאה הדיקטטורי הגנרל ממוצא גרמני — אלפרדו סטרוסנר.

מדינתו של הרודן סטרוסנר האגדי, שבמשך כ־40 שנה זכה בבחירות עם מועמד אחד לנשיאות ודיכאה בצורה אלימה כל נסיון להתארגנות פוליטית, היתה מוכרת מזה זמן רב בעקבות החסות הגלויה שנתנה כמו מנגלה, בורמן ואחרים, ובמקביל לעסקות סמים רבות היקף. אלא שלאחרונה, היחסים המצויינים שהיו למשטרו של סטרוסנר עם ארגנטינה — בתקופת הגנרלים שהסתיימה ב־'84 — הולכים ומתדרדרים עד לכדי עימות חזיתי.

ההתדרדרות האחרונה החלה בבריחתו של חבר פארלמנט פרוניסטי מבוקש ע"י המשטרה ובתי המשפט בארגנטינה לפאראגואי, וקבלת המקלט המדיני האוטומטי (מעין „חוק השבות לפושעים״). מדובר במי שהיה שומר ראש ומנהיג כנופיה של הימין הפאשיסטי שבתוך הפרוניזם, שהיה ביחסים טובים עם המשטר הצבאי הקודם בארגנטינה וניצל ממשפט רצח כאשר חזרה הדמוקרטיה לארצו, בבחירתו לפארלמנט כחלק מהשיבה הפרוניסטית באוקטובר 1883 (ראה אצלנו פלאטו שרון).

אותו חבר פארלמנט מפוקפק השתמש בחסינות הפארלמנטרית לאורך תקופת כהונתו, וכאשר בית המשפט הכין צו הבאה ליום לאחר תום כהונתו, הוא הופיע בפאראגואי וביקש מקלט פוליטי „מהמרכסיסטים שהשתלטו על ארגנטינה״. ביקש וקיבל.

סוגיה אחרת — אבל קשורה בטבורה לקודמת — היא זו של הילדים שנחטפו מהוריהם בארגנטינה בעת שאלו נכלאו ע"י הצבא והועברו לאימוץ אצל משפחות אנשי צבא ומקורביהם, או נמכרו בכסף, או תמורת טובות הנאה. המקרה שתואר בסרט „הסיפור האמיתי״ הופך שוב למציאות מעל גבי העיתונים בארגנטינה, המתארים מספר רב של מקרים של ילדים המתגוררים עם משפחות של אנשי צבא שקיבלו מקלט בפאראגואי והוכח שהם אותם התינוקות אשר נולדו בשבי או נלקחו בעת חטיפתם של הוריהם ע"י הצבא.

המפורסם בין המיקרים הוא זה של הרופא הצבאי נורברטו ביאנקו, אשר בבעלותו שני ילדי „נעדרים״ שנרצחו בינתיים. „הרופא״ ביאנקו, עסק במשך שנות הדיקטטורה בעינויים ופיקוח „רפואי״ על החקירות ונודע באכזריותו הרבה. בעוד שבית־המשפט הארגנטיני דורש את הסגרתו לפחות את החזרת הילדים למשפחת הוריהם. התובע הראשי של פאראגואי, קלוטילדו חימס בניטס טוען, שמדובר ב„רדיפה פוליטית ברורה״ ו„התערבות גסה של בית־המשפט הארגנטיני בענייניה של פאראגואי״. התערבות שמטרתה, כביכול, „למסור את הילדים לארגון המרכסיסטי־לניניסטי המתקרא „הסבתות של כיכר מאי״, כדברי שליחו של סטרוסנר בבית המשפט של פאראגואי.

במדינה שנתנה (נותנת?) מקלט לד"ר מנגלה הנאצי, ד"ר ביאנקו המענה הארגנטיני הוא רק מתלמד...

המסר של אוויטה

אחת הסיסמאות ההיסטוריות של הפרוניזם היתה והינה: „פרון ממשיך לחיות בלב עמו הארגנטינאי״. אלא שלאחרונה פרון ואוויטה חיים מאד, מעל גבי כותרות העתונים.

לא מדובר כאן בניצחון הסוחף של הפרוניסטים בבחירות שהתקיימו ב־6 בספטמבר, וכל מה שסביב להן, אלא בחילול גופתו החנוטה של הגנרל פרון, ממנה ניכרתו לפני כארבעה חודשים שתי ידיו, בלי להשאיר עיקבות ובלי להשאיר — עד כה — קצה חוט שיאפשר את תפיסתם של מחללי הקברים. משקיפים פוליטיים ממשיכים לראות בפעולה זו, שקיבלה ביקורת נוקבת מכל נציגי המפלגות — נסיון אחרון של קבוצות אנטי־דמוקרטיות של הימין הקיצוני, להפריע ולמנוע את קיומו של אקט הבחירות שהתקיים ב־6 לחודש.

שונה לחלוטין היתה החזרה של אוויטה פרון לכותרות העיתונים בימים האחרונים (24.3) כאשר ספר פרי עטה שהוכתב ותוקן על ידה בחודשים האחרונים לחייה ב־1952, הוצא למכירה סומבית 35 שנה לאחר כתיבתו. הספר הקצר (79 עמודים ו־26 פרקים) קיבל מאויטה את השם „המסר שלי״, ואמינות היחוס לאויטה נבדקה ע"י היסטוריונים וגראפולוגים שבדקו את המקור, עם התיקונים וההוספות פרי־ידה של „אויטה של העניים״ כפי שנקראה בשעתו ע"י ההמונים.

את הספר הכתיבה אויטה בעת היותה מגועה אנושות ע"י סרטן הדם. זהו ספר שבו היא אומרת בגלוי, שהיא מרגישה שימיה הולכים ונגמרים, לכן עליה לומר דברים ברורים, בלי ההכללות שבהן דיברה בנאומיה וספריה הקודמים. מכאן מובן הלהט והמוטבי שמכניסה אויטה בכל פרק בספר שלבטח יהפוך לרב־מכר בארגנטינה.

שלמה סלוצקי

בולים ובולאים | **מאת יהושע מרקוס**

סיוע לספורט

גרמניה המערבית הנפיקה בחודש פברואר 1987 סידרת בולי ספורט עם ערך מוסף המיועד לסייע לספורט ולספורטאים מצטיינים.

סידרה זו כוללת ארבעה בולים. שני בולים שהונפקו על־ידי הדואר של גרמניה המערבית מוקדשים לענף השיט (בערכים של 80+40 פנינג), לרגל אליפות העולם בשיט שתתקיים בחודש יולי 88 בקיל שבגרמניה, ולענף ספורט חסקי באיזור הצפוני (בערכים של 120+55 פנינג).

יתר שני הבולים הונפקו על־ידי הנהלת הדואר של ברלין המערבית והוקדשו לאתלטיקה, לרגל תחרויות התעמלות שתקיימו מ־31 במאי עד 7 ביוני 88 בברלין (בערכים של 80+40 פנינג), ולאליפות העולם בג'ודו שתתקיים בחודש נובמבר השנה בהאסן שבגרמניה המערבית (בערכים של 120+55 פנינג).

בול וגליון מזכרת ל„אספניה 87״

הנהלת הדואר בדנמרק הנפיקה בול וגליון מזכרת לרגל תערוכת הבולים הבינלאומית „האספניה 87״ שתיפתח בשבוע הבא בדנמרק. הבול וגליון המזכרת הופיעו ב־27 באוגוסט ומוקדשים לציון 75 שנה לבניין הדואר המרכזי בקופנהגן. הבול והגליון צוירו על ידי מארס סטאג' ואת הגלופה חרט צ'סלאב סלאניה. ערכם הנקוב הוא 2.80 קרונים דניים, אולם הנהלת הדואר הדני הנהיגה חידוש ולגליון המזכרת צמוד כרטיס כניסה לתערוכת הבולים. רוכשי הגליון שילמו 45 קרונים (הגליון 2.80 קרונים ו־42.20 קרונים — כרטיס הכניסה לתערוכה.

התכתבות והחלפת בולים

משה קול (קלמן) מקיבוץ להב בנגב כתב לנו שבקיבוץ שובל קיים חוג לאספני בולים בגילים 9־15 בהדרכתו. הוא ביקש מהמדור הבולאי לסייע לאספנים צעירים אלה להתכתב ולהחליף בולים מישראל ומחו"ל. ילדים שמעוניינים יפנו למדריך החוג לפי הכתובת: משה קול (קלמן), קיבוץ להב, ד.נ. נגב מיקוד 85335.

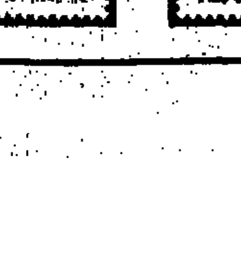

סידרת בולי ספורט בגרמניה

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

בעריכת נחום דוניצה

הלודאים נתנו ריחם

בלוד עדיין נזכרים בנימת נוסטלגיה בימים הגדולים של סניף מפ"ם המקומי ● כיום קשה להוציא את האנשים מאדישותם אבל בהרבה עבודה אפורה, הרחוקה מהכותרות, מצליחים בכל זאת לשנות משהו

בין התצלומים על שולחנו של יוסף פלומי, מזכיר סניף מפ"ם בלוד ואיש האיגוד המקצועי, מונחת תמונה אחת שצולמה אי־אז בתחילת שנות ה־60. במבט מקרוב מזהים שם את אלי גורליצקי בקדמת במת הנואמים. מאחוריו, חמורת סבר, יושבת גילה אלמגור ושורה נוספת של מכובדים.

„כך״, אומר פלומי. „הם לא היו היחידים שפעלו איתנו במסגרת התנועה הצעירה. בסניף התרכזו רבים וטובים שנהלכו אחרי שלטי מפ"ם מאותם ימים של הפגנות ה„לחם־עבודה״ שארגנו״.

מאבקי העובדים שינו מאז את אופיים, נעשו אלימים יותר, סוערים יותר, מצולמים ומסוקרים יותר. גם לוד השתנתה. חלק גדול מילדי הוותיקים עזב לטובת העיר הגדולה תל־אביב, או לכיוון טובות ההנאה שהצליחו ערי הסביבה, ובעיקר ראשון־לציון, להציע.

פלומי נשאר בלוד. פה הלבינה שערה, שם נשרה אחרת, והוא וחבריו ממשיכים להיאבק. לא יודעים בדיוק איך להגיע לתקשורת, ואם תשאל אותם הם בעצם גם לא מעוניינים בחשיפה. מעדיפים לעבוד בשקט והשכר היחידי שלהם הוא עצם הידיעה שהצליחו לעזור במשהו.

ככה היה עת הושבת מפעל „דובק״ בעיר — „סיגריות לוד״, לפני כשנה, לך היה עת נוהלו מאבקי עובדים על מקום עבודתם, במפעל בת של „עלית״ — „קסקו״. המפעלים, נכון להיום, ממשיכים בייצור הסדיר. פלומי זכה להירשם ב„ספר הזהב״ של הוועדים וועדי העובדים עצמם, של שני המפעלים, הצטרפו לשורה ארוכה של ועדים שהצטרפו למפ"ם.

„העבודה בהחלט קשה״, אומר פלומי, „לפעמים מתסכלת וכפויית טובה, אבל חייבים לעשות אותה. קשה להגיע לחלק מהאוכלוסיה ואין ספק שהשנים הארוכות בהן ישבנו במסגרת המערך בכנסת לא הועילו לנו במיוחד, כיום, מתוך 12 מנדטים שיש למערך במועצת הפועלים, למפ"ם יש שלושה נציגים. אם תוסיף בעיות חיצוניות הקשורות באופיה של לוד כעיר לוויין, עיר שרבים רואים בה רק מקום שבאים לישון בו־הרי שאפשר יהיה להבין מה פשר ההסתגרות בבית והאדישות לבעיות מקומיות שאנו לפעמים נתקלים בהן ומנסים להתמודד עימן״.

זאב קופרמינץ, המזכיר הטכני בסניף, מאשר אף הוא שקיים פער. גם הוא כפלומי, תושב לוד ותיק. קרוב ל־30 שנה הוא חי את הבעיות היומיומיות בלוד, או, כפי שהוא מגדיר זאת „מודע לכל פיפס בעיר״. כואב לו המצב כפי שהוא כיום. „יש כאן תהליכים שהייעט ואי־אפשר לעצור״, הוא מרגיש, „חסר כלום לסוף ומרבית הצעירים מגלים חוסר איכפתיות. הם מעדיפים בגמר יום עבודה לצאת ולבלות בתל־אביב או לשבת בבית לצפות בווידאו ובכבלים. כשאנו קוראים להם לבוא לסניף, להצטרף למהלכים שאנו יוזמים בנושאי עובדים, בקריאה לחינוך שוויוני לכל או בפתיחת בתי עסק בלילות שישי — קצת קשה לאתר את האיכפתניקים. שמוכנים לצאת איתנו לרחוב ולהיאבק״.

זאב קופרמינץ (מימין); יוסף פלומי וסטיבן מזי — ממשיכים להיאבק

צעירים מסוג אחר

אלא שיש גם צעירים מסוג אחר. סטיפן מזי, לדוגמה. יליד לוד שמעיד על עצמו כי הוא כיום אחד הבודדים ממחזור, מ„חבר'ה של אז״, שעדיין נשארו בעיר. עד 81 שימש כמורה לציור. אחר־כך ניהל ואירגן סדנת תיאטרון ואף הוא בעל פאב, שהיווה במשך תקופה ארוכה מקום מפגש לצעירים המקומיים בכל ימות השבוע, כולל ערבי שישי. כשנסגר המקום, נותרה לוד בלא מקומות בילוי הפתוחים בשבתות.

את המרץ הוא מוציא בתפקידו הנוכחי כרכז התרבות במועצת הפועלים מטעם מפ"ם. בעבר הלא רחוק, כשהיו שואלים אותו לעמדתו, היה נוהג להגדירה כ„א־פוליטית״. אמנם בבית הוריו גדל על עקרונות השוויון והסוציאליזם, אבל תקופה ארוכה ניסה לפעול לבדו ולשנות דברים בכוחות עצמו. לבסוף הגיע למסקנה שעם גיבוי מפמג"ק יוכל לעשות יותר, לפעול יותר למען העיר וצעיריה. „יש סלידה בקרב הצעירים מכל סממן של הפוליטיקה המקומית. מעדיפים לשמור מרחק ממנה. הרבה מהחברים שלי לא מוכנים לשמוע על הצטרפות למפלגה מסויימת, גם לא מפ"ם, למרות שאם תשאל אותם לדעותיהם בנושאים שונים, יוכיחו שהם מחזיקים בדיעות מפמני־קיות למרות שהם אינם מודעים לכך...״ אומר מזי.

בעת האחרונה מנסה סטיפן מזי להעמיד על רגליו מחדש את מועדון „צוותא״ המקומי, לגייס אמנים להופעות, להביא לפתיחת מקומות בילוי גם בערבי שבת. מנסה למנוע את בריחת הצעירים, בהם הוא רואה „פוטנציאל אדיר״. נכון לעכשיו, לא בהצלחה יתרה. לעיר המוגדרת כ„עיר שינה״ קשה לעכל חידושים וחדשנים. קשה גם למשוך את האנשים לפעילות מקומית. גם העובדה שיש מספר גדול של מסורתיים ודתיים, גורמת לרתיעה מסויימת. „מכאן אפשר לברוח בקלות לבלות בתל־אביב״, אומר מזי. „אלה שנשארים הם מיעוט שקט שלא מפריע לו שהעיר מושבתת כולה בשבת, או שאם זה מפריע לו, הרי שהוא לא קם איתנו למחות נגד כך. בינתיים מניחים פה ושם עוד מרצפות, מייפים חוצות, שמים עמודי תאורה וצובעים „אלקטורטים״. הבעיות האמיתיות המציקות לצעירים ולאחרים, אינן מטופלות על פי רוב, כיאות״.

להוציא מהאדישות

גם אבי חיון מקיבוץ נחשון מנסה להוציא אנשים מהאדישות, מנסה לעורר אותם על־ידי מתן הדוגמה האישית. הוא עובד בצמוד לסטיפן ומטפל במסגרת זו בקבוצות צעירים תושבי המקום. את הפעילות, הממלאת חלק לא מבוטל מזמנו, כשלושה־ארבעה ערבים בשבוע, הוא מבצע בהתנדבות, לאחר שעבר יום עבודה מלא בקיבוץ. „מניעה אותו תחושת שליחות ואיזה מן רצון לתת מעצמו לאחרים״, מעידים עליו הפעילים בסניף. בימים אלה ממש אף נבדקת האפשרות להעביר את אבי ומשפחתו לתקופת פעילות מלאה בעיר.

בסניף המקומי ממשיכים בינתיים בפעילות השקטה. מאמינים בכוחה של הצניעות. עורכים חוגי בית, מכנסים פעילים לשמוע הרצאות, להשתתף בדיונים עם הנהגת מפ"ם ומנסים להוציא את האנשים לרחובות, להיאבק על זכויותיהם, לקבל את המגיע להם. מאמינים שלא יתכן שציבור כה גדול לא יתעורר יום אחד ויבין את שקורה מסביב. הם היו מוכנים לרגע הזה.

הצעירים „מסתערים״ על עכו

הגרעין הצעיר של סניף עכו ממשיך „לפעול״ במלוא הקיטור, כפי שהתבטאו, באחד האירועים האחרונים שקיימו הצעירים, דמות מקומית מוכרת.

לפני כחודשיים, עת עם ישראל היה עסוק באריזת המזוודות לקראת הנהירה הגדולה לחו"ל, היו 50 החבר'ה מעכו עסוקים. הם „הסתערו״ על העיר, פרשו דוכני התחמה ואספו כ־2000 חתימות „למען השלום״.

את פעולותיהם הם מקיימים בכל מרחב השיפוט העירוני של עכו, אך מתמקדים בעיקר בשכונות. לא מכבר נבחרה יושבת ראש לתא חברות, תמי זהבי, והפעילות בשכונות החדשות, המורכבות מאוכלוסיה צעירה, קיבלה משנה תוקף.

מספר יעקב וייסברג, רכז הדור הצעיר בסניף עכו: „אנו נכנסים לשכונה, מדברים עם האנשים, מקיימים חוגי בית ולפעמים אפילו מופתעים מההיענות הרבה. הפגשנו נשים עם רעיה רטיג, ועם חייקה גרוסמן ובעת אף מתוכננת פעילות משותפת עם נעמת.

„בשכונות המזרחיות של העיר, גילינו הרבה חבר'ה צעירים בעלי מודעות פוליטית גבוהה. רבים מקורבים לדעותינו וניסינו למצוא „דרך״ להפעלתם, למרות הבעיות הטכנולוגיות הכרוכות בכך״, ביגסבר „מזכירות קטנה שמחליטה על תיגבור מיבצעים (כדוגמת העצומה לשלום), והתמקדויות לסניף, טיולים משותפים והגיע בתוכנית גם סוף שבוע באחד הקיבוצים באיזור״.

וייסברג רואה חשיבות רבה בשילוב פעילות עם הקיבוצים. היה רוצה לראותם מעורבים יותר בחיי היום־יום בשכונות. הוא מודע לקשיים אך מציין, שיש בהחלט פתיחות משני הצדדים.

בקרוב הוא מתכנן להוציא בסניף עלון מקומי שיחולק ברחובות העיר, עלון שיביא את דבר מפ"ם לציבור. עד אז ממשיכים לחרוש בשטח, בית אחר בית, עוברים, משוחחים, מחליפים דיעות ורואים תוצאות. יותר צעירים מצטרפים וממוצע הגילים בסניף ממשיך לרדת. וייסברג עצמו נכנס לתפקיד מזכיר האיגוד המקצועי של הטקסטיל והקרמיקה ורכז הבטחון הסוציאלי במועצת הפועלים, במקום חבר שפרש לגימלאות.

„אין ספק שהרוח החדש שורר כאן תורם רבות״ הוא אומר, „אני מלא הערכה לפעילות קודמנו ויודע שהחדשים ישתדלו לא לבייש את הפירמה״.

המאבק על התכלת

[illegible]

אדם וביתו

בעריכת צביה בן־שלום

לא פטנט של מרידור

בהתקרב החורף מפרסמים אירגוני צרכנים טבלאות של עלויות החימום והניצולת של מכשירי חימום שונים. למרבה הפלא במקום הראשון צועדים המזגנים, שניצולת החמום שלהם גבוהה מ־100 אחוז. נשמע כמו המצאת מרידור, אבל זה דווקא נכון.

חום הוא מעין צורה של אנרגיה. „מעין" — כי כל תהליך של שימוש באנרגיה מלווה בשחרור חום, ואם נחזור עליו הלוך וחזור מספיק פעמים, נשאר בסוף ריק עם החום. ונטילטור, המסתובב ומעיף רוח — מתחממת; מערכת סטריאו המנגנת — מתחממת; נורה חשמלית (אפילו פלורסצנטית) פולטת חום, בנוסף לאור ואפילו מזגנים ומקררים, שנועדו לקרר, מתחממים בצידם האחורי.

נצילות המכשיר החשמלי מוגדרת כיחס בין תפוקתו, שבה אנו מעוניינים (לאור מנורה חשמלית, כוח ממנוע של מיקסר, אוויר הזורם ממאוורר...) לבין האנרגיה, שאנו משקיעים בו, הנמדדת, כדרך כלל, בקילוואט־שעה. נצילות מירבית המכשירים הביתיים נעה בין 20 ל־30 אחוז. כלומר, נורה חשמלית של 100 ואט מספקת 20 ואט אור ו־80 ואט חום. המכשיר היחיד הפועל בניצולת של 100 אחוז הוא התנור, כל ואט המושקע בו — הופך לחום.

המזגנים והמקררים, בניגוד לרוב מכשירי החשמל, אינם משמשים להפיכת אנרגיה חשמלית לאנרגיה מיכנית (מנוע) או לחום (תנור), אלא להעברת חום ממקום למקום. מבלי להיכנס לעובי הטרמודינמיקה ונפלאות מרידור, ניתן לומר, שבתהליך העברת חום ממקום למקום, תמיד תהיה נצילות הקירור קטנה מ־100 אחוז, כלומר, כמות החום שהמזגן או המקרר נפלט בצידו האחורי תהיה גדולה מזו שהוצאנו מהחדר או מחלל המקרר (וזאת מידת הקור שהשגנו בעצם).

תוספת החום תבוא, כמובן, מהפסדי הניצולת של המזגן. נשמע די עצוב, אך אלו עובדות החיים, כפי שקבע הפיזיקאי הצרפתי קרנו לפני שנים רבות, וכל עקרת בית יודעת שאם תשאיר את דלת המקרר פתוחה, המטבח יתחמם ולא יתקרר.

מצד שני יש יתרון בעניין. כאשר מפעילים מזגן במצב של חימום, כמות החום שהוא יפיק תהיה גדולה מזו שיפיק תנור בעל אותו הספק. התנור יהיה בניצולת של 100 אחוזים. כל האנרגיה החשמלית תהפוך לחום, ואילו המזגן יהפוך לחום את כל האנרגיה החשמלית שהושקעה בו, ובנוסף לכך יכניס עוד חום מבחוץ. נשמע אבסורדי, אך תוספת החום שמעל 100 האחוזים תבוא על חשבון האוויר שמחוץ לבנין, שיתקרר עוד יותר (עד לגבול התיאורטי, כאשר בחוץ תרד הטמפרטורה לאפס מעלות קלווין — שהן מינוס 273 מעלות צלסיוס).

תהליך חימום זה על ידי מערכת, המקררת את הסביבה החיצונית על מנת לחמם במקום להפוך ישירות את האנרגיה החשמלית לחום, נראה שאיבת חום. השימוש במשאבות חום יעיל מאוד, אבל ההשקעה במכשיר יקרה. המזגן, למשל, המשמש גם הוא כמשאבת חום יקר פי כמה וכמה מתנור חימום ביתי, ובדרך כלל ניקנה כדי לקרר את הבית בקיץ ולא כדי לחממו בחורף. מערכות שאיבת חום המיועדות הן לקירור והן לחימום הותקנו בעבר רק במבנים גדולים, שבהם קיימת מערכת מיזוג מרכזית אחת, וצנרת לכל חדר וחדר. לאחרונה החלה חברת „אנרגיות ה־90" בשיתוף עם חברת אמקל מפתח־תקווה, לייצר ולשווק מערכות מיזוג אוויר ביתיות בשם „משחום", המיועדות לוילות, בתים פרטיים, דירות מרווחות חדרים וכו'. המערכת כוללת יחידה מרכזית, שבה משאבת החום המותקנת על גג הבית או בחצר, וממנה יוצאת צנרת מי קירור והסקה למפזרי חום וקור, הנמצאים בחדרים השונים. בעזרת המערכת ניתן לווסת טמפרטורות שונות בכל חדר, ולחמם או לקרר חדר אחד על חשבון האחרים. מערכות לדוגמה הותקנו בשכונות תלפיות ורמות בירושלים, ונבדקו בחורף על ידי משרד השיכון והמעבדה לפיסיקה של משרד התעשייה והמסחר בראשותו של ד"ר שוראקי, התברר כי עלות הפעלת המערכת עשוייה להיות זולה עד כדי 60 אחוז משיטות קיימות אחרות וכמות החום המופקת מה„משחום" מגיעה לפי 2.23 מהאנרגיה המושקעת (נצילות של 223 אחוז). לדברי היצרן המערכת ניתנת להרכבה קלה ומהירה ללא פגיעה למראה החיצוני של הבית. המחיר גבוה למדי — 10,000 ש"ח למערכת מושלמת (למיזוג 5 חדרים), אך בהשוואה ל־5 מזגנים נפרדים, זה נשמע די סביר.

אמיר בן־שלום

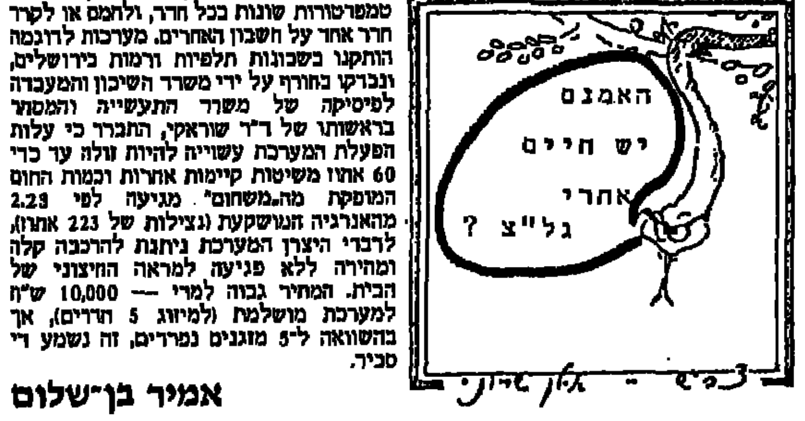

כמה זה שוקל

במירשמים — אפילו בסיפרי בישול ערוכים היטב — לא תמיד מקפידים על אחדות המידות. פעם אנו נדרשים להכין כך וכך כוסות קמח (או כמות סוכר, או כפיות שמן) ולפעמים — מציינים ברייקנות את הגרמים. המשקל, כמובן, מדוייק יותר, אבל למי יש סבלנות לשקול ל־8 מיצרכים, כל אחד בכלי אחר, מה שמחייב איזון של מאזנים אחרי כל שקילה, ולפעמים גם אין בבית מאזני בית מרקחת, המדוייקים במחות מ־50 גרם. סיפור.

רצוי איפוא להחזיק בבית (אצלי זה מודבק על דלת המקרר) טבלת השוואה בין מידות למשקל. ראיתי כמה לוחות כאלה, מסתבר שיש הבדלים, לפעמים אפילו עד 10 גרם לכוס. אולי מדדו בכוסות שונים, אולי הלחות ביום המדידה היתה אחרת. אולי שקלו שמן אחר, ריבות אחרות, סוכר אחר.. במקרים אחרים של הבדלים משמעותיים (בקמח, בסוכר, במלח) טרחתי ובדקתי: יצא לי בכלל משהו שונה, אולי מפני שהמאזנים שלי אינם מדוייקים וקשה לאזן אותם. מסקנה: לא להתרגש. הבדלים של 5־15 גרם אינם משמעותיים, במרבית המקרים. כאשר המירשם דורש דיוק מירבי — אין ברירה אלא לשקול במאזנים מדוייקים, או לוותר. תתפלאו, אבל לכל דבר יש תחליף.

בטבלה המובאת כאן (בלי אחריות לדיוקה) המשקל (בגרמים) מתייחס לחומרים הממלאים את הכלי (כוס כף, כפית) עד השוליים (מיישרים בסכין), ואינם דחוסים בו. הכוס היא של 1/4 ליטר, הכף והכפית ממערכת הכמות הבינלאומית, כלומר — כאלה סטנדרטיים.

(צב"ש)

כמה שוקל

המוצר	כוס	כף	כפית
אבקת סוכר	150	10	4
אורז	220	20	(*)
אפונה יבשה	230	(*)	(*)
גריסי פנינה	200	10	5
דבש	380	40	20
כוסמת	200	10	5
מלח שולחני	(*)	20	8
סוכר	210	20	6
סולת	180	10	5
עמילן תירס	160	10	4
פירורי לחם	180	20	7
קמח חיטה (לבן)	150	12	4
קמח תפוחי אדמה	190	10	4
ריבה	320	40	20
שבולת שועל	80	10	(*)
שמן	250	30	4
שמנת חמוצה	270	20	10
שעועית קטנה, יבשה	220	20	(*)
תה בתפזורת	(*)	(*)	5

זה מה שיש

דרושים מתנדבים

אגודת מיח"א — מחנכי ילדים חרשים — זקוקה ברחיפות למתנדבים שיסיעו, פעם בשבוע או יותר, ילדים חרשים מאיזור מגוריהם למרכז מיח"א ברמת־אביב. פעולת איתור נרחבת של תינוקות, חלוקים בשמיעה והמודעות ההולכת ומתפתחת בציבור לחשיבות הנושא — מביאים לטיפול במיח"א תינוקות וילדים בגיל הרך. במרכז שברמת־אביב הם מטופלים על ידי צוות מקצועי מיומן, לומדים שפה ודיבור, המכשירים אותם להשתלב בחברה השומעת, בלימודים, בעבודה, בהתנדבות בצבא. אלא שהמימון העומד לרשות מיח"א, לאוסף את הילדים מבתיהם, אינו מספיק להתגבר על המשימה, על כן פונה האגודה לציבור הרחב ומבקשת מתנדבים. המעוניינים יפנו אל טובה , במרכז מיח"א, טל. 03.415147.

ההפקדה תוחזר

בישיבת בית המשפט לתביעות קטנות נדונו שש תביעות של לקוחות מת"מ בנושא החזר דמי ההפקדה. צרכנים אלו שלמו דמי הפקדה עבור רכישת מכשירים שסופקו ע"י חברת דינמיק. בארבעה מבין שש התביעות היו הצרכנים מיוצגים ע"י עורכת דין בתיה מילר, יועצת משפטית ברשות להגנת הצרכן בהסתדרות. בפשרה שקבלה תוקף של פסק דין הוחלט שחברת דינמיק תשיב לצרכנים את דמי ההפקדה בצרוף הפרשי הצמדה, וזאת מתום שנה להשלים דמי ההפקדה. באותה ישיבה נדונו גם שלוש תביעות נוספות של צרכני חברת מת"מ, כנגד חברת פאז־אל בגין תשלום דמי הפקדה למקררים שלא סופקו. גם צרכנים אלו היו מיוצגים ע"י הרשות להגנת הצרכן בהסתדרות. פסק הדין בעניינם יינתן בימים הקרובים — מוסר דובר הרשות להגנת הצרכן.

אדם ומעונו בירושלים

עכשיו, בחול המועד סוכות, נערך בבנייני האומה בירושלים היריד „אדם ומעונו". מדי ערב מתקיימים מופעים בידור, תצוגות אופנה, מכירות פומביות ואטרקציות אחרות. לאינטלקטואלים: תצוגה מיוחדת של מוזיאון עתיקות הגולן. היריד יימשך עד ה־15.10, אומרים שהאירועים נמשכים עד מאוחר בלילה, בקנה מידה ירושלמי, כמובן.

אם אתם כבר בירושלים, ועוד עם ילדים, רישמו לפניכם שבגן החיות התנ"כי המשופר ישנם מתקני לונה פרק, ביניהם רכבת על מסילה, מכוניות מתנגשות, אגם עם סירות פדלים ווועות אחרות. בימי א—ה פתוח מ—9 עד 17.30, ביום ו' וערב חג — עד 14.

מעשים טובים

* התצלום הגיע אלי באיחור, אבל על הידיעות על מעשים טובים לא חל חוק התיישנות. וכבן, כמו בכל שנה, גם בראש השנה הנוכחית יצאו חניכי „שמע" לצומת תל־השומר כדי לחלק לחיילים עוגות ושתייה קרה. זה רק אחד המבצעים למען הזולת,

המתוכננים לשנה הקרובה על ידי „שמע". האירגון מתכנן להרחיב את חוגי החברה וההעשרה, שבמסגרתם ילמדו ילדים לקויי שמיעה דרמה, מחול, מלאכת יד, צילום, ספורט, טיסנאות, אלקטרוניקה וכו'.

* 150 ילדי פנימיות בתל־אביב ימו טסו, ערב ראש השנה, בשמי הארץ, במטוס ראש 7 של חברת „ארקיע". הילדים טסו מעל הרי ירושלים בשלוש המראות, שארכו כחצי שעה כל אחת. הטסת הילדים נעשתה במיסגרת מבצע „טוס בשמי הארץ", ביוזמת מועדון אינטרליין, המאגד 500 מעובדי חברות התעופה. הילדים, המתחנכים בפנימיות של עיריית תל־אביב (בית הנוער העירוני, בית הילד העירוני ובית הנערה) באים מבתים הרוסים ומתנאים סוציו־אקונומיים קשים, לכולם זאת היתה הטיסה ראשונה, והם קבלו אותה בהתלהבות.

* מאות מנעולי בטחון חולקו לקשישים על ידי תנועה „עם יפה עם אחר". את המנעולים העניקה חברת חוסן (יבואני הובר, שואב אבק), הם עשויים פלדה, מצויידים בשרשרת בטחון, המתחברת לאזעקה. את השרשרת אפשר להשאיר סגורה גם כשאיש אינו בבית. לחיצה על הדלת מפעילה את השרשרת ואת פעמון האזעקה בבת אחת. מחיר כל מנעול מגיע ל־83 ש"ח, אך הם מחולקים חינם במסגרת „מגן לגיל הזהב". לא נמסרו לי פרטים נוספים, על מספר הקשישים, הכלולים במבצע או הקריטריונים של בחירתם.

לוח הארבעים

לא כל המפיקים של לוחות־השנה זכרו, שבתשמ"ח חוגגת ישראל את שנתה ה־40. אל־על זכרה. לוח השנה של החברה מוקדש כולו ל־40 שנות המדינה, ואין ספק הושקעה מחשבה רבה לתת לכך ביטוי מקורי.

בלוח 6 דפים (חודשיים בכל דף), צבעוניים, על רקע כסף, כל דף משקף את ה„כמעט יובל" מזווית אחרת. הדף הראשון מציג רפליקות של כרזות יום העצמאות, שהוצאו לאור משנת 1949 ועד לזו שהוכנה לתשמ"ח. הכרזות נלקחו מאוסף הפרטי של דוד טרטקובר; הדף השני מוקדש לירושלים, והנושא מוצג באמצעות ציורי ילדים מהתחרות „ילדי העולם מציירים את ירושלים"; הדף השלישי מתאר את הישגי ישראל, כפי שהם משתקפים בבולי דואר; הדף הרביעי מעוטר בדגלי ישראל, שצויירו על ידי ילדים ובני נוער; הדף החמישי צריך לשקף היסטוריה, אולי הדרך לעשות זאת באמצעות שלטי רחובות (שמות של אנשים, אירגונים ואירועים) איננה מדוייקת, אבל היא מאוד מקורית; בדף השישי מחייכים אלינו הרבה הרבה פנים של ילדים, שנועדו לסמל את העתיד.

לוח יפה. עוצב על ידי דן תורן מחברת ו. טורנובסקי, הודפס בדפוס „מלאי" ב־60 אלף עותקים, מחציתם תופץ בחו"ל. את הטקסטים בכל דף — קצרים ולא במיוחד מפוטים — כתב חיים חפר. הלוח הוא גדול, רוחבו 50 ס"מ אורכו מטר, לא בדיוק משהו לתלות על הקיר של דירה פרטית. מתאים מאד למשרד. את זה שקבלתי תרמתי למשרד צבאי אחד, שם פרקו אותו לגורמים ותלו את חדשים על הקיר בנפרד, זה לצד זה, כי חבל לא לראות את כולם בבת אחת.

(צב"ש)

מזכרות מקומראן

אם יש לכם אורחים מחו"ל קחו אותם למערות קומראן, יש שם פונדק וכו' חנות מזכרות, לכבוד החגים ניתנים אפילו הנחות של 15%. בין המזכרות: כלים לבשמים מזכוכית חברון, כלי קרמיקה מקבוץ כרמים, כלי נחושת רקועים, תכשיטים מעץ זית, תכשיטי כסף, וכל מיני פריטי לבוש עם סמלים על האתר. גם בלי אורחים מחו"ל תוכלו להנות שם. הפונדק שייך לקיבוץ קליה, פתוח בימי א—ו בשעות 8—17 ובשבת 8—18. אפשר לאכול ארוחה ב־7.50 ש"ח. מבטיחים הנחה של 10% לקבוצות. המזמינות מראש. הספציאליטה של המקום: הם תמרים ומיץ תפוזים טרי, נסחט על המקום. בתמונה בת קיבוץ קליה מציעה תמרים, אבל היא לא תמיד שם.

מסע גיבוש ליהודה הצעיר

יותר ממאה חניכי תנועת הנוער של הדסה, „יהודה הצעיר", הגיעו ארצה מכל רחבי ארה"ב, לשנת השתלמות ולבדיקת אפשרות של עלייה. הצעירים (בני 17־19) מקבלים הכשרה בלימודי עברית, בנושאים ציוניים, הכרת ארץ ישראל וכו' וגם מתנדבים לעבוד בעיירות פתוח ומושבים. במיסגרת הפעילות המשלבת היכרות הארץ עם חויה חברתית — מסע גיבוש ורגלי מירושלים ללטרון, שפתח את שנת ההשתלמות. (בתמונה).

נעמת עם עודד גרא

לסיום מגבית נעמת ת"א—יפו ולרגל פתיחת אירועי הסתיו—חורף מארגנת התנועה תצוגת „אופנה של עודד גרא, ב—19.10 במלון שרתון. זאת רק ההתחלה, כי בתוכנית השנתית הצגות גאלה בתיאטרון ובקולנוע, הפנינג להורים ולילדים, שוק פורים ועדלאידע בשכונות.

מחוות לתעשיית האופנה

12 תעשיינים ישראליים הנחשבים למובילים בתחום הטכסטיל נבחרו להציג את יצירותיהם במופע, שייקרא „מחווה לתעשיית האופנה הישראלית" במיסגרת חגיגות ה־40 למדינה, בחסות מטה החגיגות והשתתפות אח"ם מהממשלה. היצירות יוצגו במופעי ענק והם שיערכו במלון הילטון ב־19, 20 ו־21 בנובמבר ביוזמת גיליה (בשות יהלומנים). אחר כך יוצג המופע את האטרקציה של אירועי יום העצמאות כלוס אנג'לס ויוצג ב־28 באפריל במלון סנצ'ורי פלאזה, בחסות השגרירות ובהנחיית אליזבת טיילור. במופע ישתתפו כ־20 דוגמניות(ות), כולל רקדנים, זמרים, נגנים ופנטומימאים. המפיק הוא איתמר גורביץ ועל תיאום האופנה מופקדת שלי ורטהיים.

פתוח עד עשר בלילה

משהו שעשוי לעניין אנשים עסוקים מאוד הרוצים לנסוע לחו"ל אבל אין להם פנאי לטפל בסידורים: שתטפל את כל הסידורים במשרד הנסיעות. ובכן, בקניון איילון (תרמו? גבי ...) משרד נסיעות בשם „אסקולה", הוא פתוח מ־9 בבוקר עד 10 בלילה, גם במוצאי שבת. המשרד ... יחסית, (שנה ... אבל ...) בתואר: העסק התיירותי המוביל 1987.

מה ● מתי ● היכן

טלוויזיה

08.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות. 09.05 שעת כושר. 09.15 קסים קסם – הפכים. 09.40 נחשון – רב החובל אודל המיהולל. 09.45 הכלכשות הגריניגוג – פרק 3 – סבא מסביר לילדים מהו הגריניגוג. 10.10 מועד כאן – רפי מירע טלטקסט לחג – כולל חידות לצופים נושאות פרסים. 10.15 הרפתקאות בגן החיות – פרק 3. 10.40 מסב רוח רענן – שחזור דרמטי של חיי הצייר האנגלי סטנהופ פורבס. 11.20 ליונל האמפטון ותזמורתו. 14.00 טלטקסט – עד כאן – חדשות. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: 1. מעולם הכימיה – עיבוד חומרים תרמו־פלסטיים. 2. ניהול משאבי אנוש – בניית צוות. 3. ניהול השיווק – מרוע קונים? 15.00 היום בו הסתנה היקום – פרק 10 – עולמות בלא גבול – פרק אחרון ומסכם. 15.50 מאתיים שניות – דפוס. 15.55 רחוב סומסום. 16.25 ילדת הפלא – פרק 16. 17.00 ערב חדש – מנחה דן מרגלית. 17.30 „תהילה" – שם הפרק „חברים כל כך טובים" לירדו מנסה ליצור קשר רומנטי עם לידיה, אך היא מחבבת אותו בתור ידיד ומאוהבת באחר. 18.20 סרט הנפשה. 18.32 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 „רוצה פתרון" (ערבית). 18.45 „חידושים והמצאות" 1. מחקר כדור הארץ. 2. השתלת רקמת מוח (ערבית). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 „עד סוף" – והפעם על נוסטלגיה. גרסאות חדשות ללהיטים ישנים בצד להיטים כאווירה „של פעם". המבצעים ברוס ויליס, ה„פט רויס" עם ה„ביץ' רויס" ולהקת אי בי סי. להקת „יורי" וג'ז חטגר מלונקמס. מגישה: ענת דולב. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 „לקראת שידור". 21.50 „שושלת". (ראה הפניה). 22.40 „סוף ציטוט" – תכנית רדשבועית בענייני ספרות מנחה: ירון לונדון. 23.45 „אלפרד היצ'קוק מגיש" – שם הפרק: „אסירים" אסיר נמלט, שחודר לביתה המסודר להפליא של אישה, משנה חאת חייה לחלוטין כשעות שהייתו שם מבוקר עד רדת הלילה. 23.45 ספוקו של יום חדשות הלילה.

ערוץ 2

19.00 החתול שמיל – עם תיאטרון הבובות של אריק סמית. 19.30 אלגרו. 20.30 מבט שני: פסטיבל עכו 21.00 פום 2.

רדיו

קול המוסיקה

06.00 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר – דבהאק: סימפוניה מס' 8 בסול מג'ור; שוברט: שמיניה בפה מג'ור לכלי קשת ולכלי נשיפה; וכר: קונצ'רטו מס' 1 לקלרנית ולתזמורת; דירדן סונטה לפסנתר ברו מג'ור; מוצארט: סימפוניה מס' 39 במי במול מג'ור. 22.57 פינת השיר – משירי יונק ולך. 12.00 אמנים באולפן • כדש כרמן – ססנתר: סקרלאטי סונטות ק. 11"20 ב. ב. אורגר: דרכים ומחוות; פרנק: פרלוד ופוגה וריאציות. 13.05 בהאזנה נינוחה – חמישייה לכלי נשיפה מס' 3 בלה מג'ור; ר'נריו סוויטה בסגנון עתיק לחצוצרה שני חלילים וכלי קשת; מוצארט: חמישייה במי במול מג'ור; מקיקאן: פתיחה קונצרטית; ווהן־וויליאמס: סרנדה למוסיקה; סטרווינסקי: סקרצו פנטסטיק. אנדרו לויד וובר: רקויאם. 15.00 מוסיקה כאן ועכשיו – ג'אזן וויליאמס: דיוקן מוסיקאלי – 1. תהריט: גלגולת המיל של הנרי מור; 2. שמשון; 3. שמשון הגיבור; 4. בדרך שהמצאנו זה לזו; 5. מחווה קטנה לזכרו של המלחין מרטון פלרמן. 16.00 מוסיקה ליום ראשון – באך: קנטטה מס' 148 הבו לה' כבוד שמו; רוסיני: מיסה הגיגית קטנה; ברהמס: שלושה מוטטים אופ. 110. 18.00 למי סידורה לה סה סול – (ש"ח). 19.00 מוסיקה קלאסית קלה. 20.05 אינטרלוד – רצף מוסיקלי. 20.27 פינת השיר. 20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי – ווקליזה – עבר פסח תשמ"ז, קונצרט הסיום כואן אל עומרן (ש"ח). 22.30 מן המקורות – תחנונים ועליצות בפיוטי שמחת תורה. 23.00 מחוורי יצירות – שירים של מאהלר ומוסיקה קאמרית של שנברג.

רשת א'

07.30 רדירקל – תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 הוגה – עם בני הנדל. 08.05 טלרדיו – שירות מידע למאזינים. 10.05 שידיקור – מחולות ושירים משלנו. 11.05 פניני בוקר – מגישו גדעון הוד. 12.05 מעורב ירושלמי – עם תפני כהן. 13.00 חדשות ותוכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותוכניות בצרפתית. 14.05 כראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה – צרפתית למתקדמים. 16.05 רדיו־עשרה – מגזין נוער. 17.10 צבעי הקשת – שירים לאחר־הצהריים: מסורת ממערב וגם משלנו. 18.06 מנחת ערב – משדר יומי להווי דתי ומסורת. 19.30 שידורים לעולים. 22.05 רדיו־דרמה – מילה אפרת – מאת י. גורדין, עיבוד: מישא נתן. בימוי: עידן בניאל משתתפים: מרים זוהר, רפי גולדווסר, סוניה שפטל, שמואל רודנסקי, אני ליטון, לאה שלנגר, מישא נתן טל קורנפלד, שידור ביידיש עם דברי קישור בעברית. 23.18 שירים עבריים.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין – עם נכי גוית ושלום קיטל. 09.05 בראש צעיר – תכנית לילדים בהפסקה. 10.05 כל צבעי הקשת – מגזין יומי. 12.10 אלף־אלף ב־בית – עם אתר מנור. 13.05 בחצי היום – חדשות ופזמונים. 14.05 לראות או לא לראות – יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק – תווי וזמנה. 15.05 הבעי קסם. 16.05 יומן כלכלה. 16.30 שעה קלה עם אסתר עופרים. 17.05 תוצרת הארץ – שירים עבריים. 17.55 קראתי ספר – קוראים ממליצים. 18.06 שירים עבריים. 18.45 היום בספורט היום הזה. 19.35 עם ישראל – מוסף לענינים יהודיים בעולם. 20.05 אמר בשבחין – פיוטים ופרקי חזנות ספרדיים. 22.05 ביניו לבין עצמנו – שיחות עם מאזינים בשידור חי – מנחה: אלכס סלמור. 00.15 להאזין בחלום – סיומים לסיומו של יום.

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר. 06.30 פוקחים עין. 07.00 סבב אסס קבע – עם צביקה ספירא. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר • עם אלי ישראלי. 10.05 מוסיקה – אורלי יניב. 11.05 נכון לעכשיו – עם רפי רשף. 13.05 אחר אחר – להיטים עבריים. עורכת ומגישה: שירה גרא. 14.05 עכו־חיפה – מולי ספירא מגיש תכנית מיוחדת המוקדשת למתרחש בפסטיבל לתיאטרון אחר בעכו ולפסטיבל הקולנוע בחיפה. 16.05 קו פתוח – לראש עירית ת"א – מאזיני גלי צה"ל שואלים ושלמה להט משיב. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 שעה קלה על כלכלה. 18.45 משולש – עימות יומי בענייני השעה. מנחה: יוסי עוורר. 18.57 הודעות לחיילים. 19.05 רדיו ספורט – מגאזין ספורט. 20.05 עושים מרינה – עורך ומגיש: דודו דיין (ש"ח). 21.00 מבט לחדשות. 21.30 לילה לא שקט. 22.05 על הדבש ועל הכיפאק – שירים שהחברה אוהבים. 23.05 עשרים וארבע־היום שהיה. 23.55 שיחת העת – עם המשטן אלי זוהר. 00.00 ציפורי לילה – עם לאה עוורבשידור ישיר מהאולפנה של גלי־צה"ל שיוצב ברחבת אתר הפסטיבל לתיאטרון אחר בעכו. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר. שידורי צה"ל 19.2 FM רדיו רדיו • עם יואב קטנר. 20.05 סבבבבסים – מידע, רשיים, משחקי רדיו ומוסיקה. 22.05 הפסקת עשר – עם מיכל ניב. 23.05 קול חנ'אח הזה.

רשת ג'

00.04 כחורה לאושר – להיטים ותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר – שירים עבריים. 09.05 מה, כבר תשע? – עם אבי אתגר. 10.05 דברים טובים – עם שמירה אימבר. 11.05 שבעים מי יודע – שירי שנות השבעים. 12.05 אהבה יומיומית – עם יוסי סיאס. 13.05 רק בימי חול – עם מנחם פרי. 14.05 לי ולך – שיר וברכה. 15.05 חדש, חדיש ומחודש 16.05 הצגה יומית 18.05 מצעד הפזמונים הלועזיים 21.05 ארוס עתיק – עם דן כנר בפסטיבל הסרטים בחיפה. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב 9.30 ,7.15 ,4.30

אסתר: הטורף 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: אשה מסורה 9.30 ,7.15 ,5
בן־יהודה: הבלתי משוחדים 9.30,7.00 ,4.30
גת: המכשפות מאיסטוויק 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: טוויסט וצעקה 9.30 ,7.00
דקל: האלמנה השחורה 9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: ילדים חורגים לאלוהים 7.45
הוד: השוטר מבברלי הילס 9.30 ,7.15 ,5
תעשית הישראלית:
מרי פופינס 16.00 ,10.30
מונטנגרו 24.00 ,21.50
ליمור חדש: מעקב חושני 9.30 ,7.15 ,4.30
מוזיאון ת"א: בית האמיצים 9.30 ,7.30
9.30 ,7.15 ,4.30
סינמה 1: פעולות נקם 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: משפחת סלודר 9.30 ,7.15 ,5
פאר: לא עם זין 9.30 ,7.30 ,5
פאריס: לא יכולה בלי זה 12, 2, 5, 7.15, 9.30
רב־חן:
חן 1: מטאלג'אקט 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: ליבו של אנגל 9.45 ,7.35 ,5
חן 3: פגישה עיוורת 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: הנוכל האוהבת והמאהבת 9.45, 7.40, 5, 2, 11
חן 5: אני והחברה 11, 2, 5, 7.40, 9.45
שחף: הבלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: רובוקופ 9.30 ,7.15 ,5
תכלת: החנות מעבר לפינה 9.35 ,7.00 ,4.30
לב 1: המשפחה 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 2: גברים גברים 2, 5, 8, 10.00
לב 3: משפחת המלוכלכים 2, 5, 8, 10.00
לב 4: חימו מלך ירושלים 2, 5, 7.50, 10.00

רמת־גן

אראזיס: פגישה עיוורת 9.30 ,6.40 ,4
לילי: מרבץ לוהט 9.30 ,7.15
ארמון: הטורף 9.45 ,7.30 ,5
רב־גן:
גן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.40 ,7.20 ,5
גן 2: הנוכל, האוהבת והמאוהבת 9.40 ,7.20 ,5
גן 3: מעקב חושני 9.15 ,6.15
גן 4: אני והחברה 9.40 ,7.30 ,5

ירושלים

אדיסון: השוטר מבברלי הילס 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: לוחם עם כבוד 9.15 ,4.30
בית אגרון:
הקוסם מארץ עוץ 10.00
ציטי ציטי בנג בנג 11.45
ג'יימס בונד — בשרות הוד מלכותה 13.30
הקוסם מארץ עוץ 16.00
סיפור הפרברים 18.00
שבלול 20.30
ג'ושוע אתמול והיום 22.00
כל מה שרצית לדעת על המין 24.00
כסיר: הבלתי משוחדים 9.30 ,7.00 ,4.00
אורגיל: מטאל ג'אקט 9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: המשפחה 9.00 ,7.00
סמדר: אני והחברה 9.30 ,7.00
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
אוריון:
אור 1: הב רטוב 9.15 ,7.15 ,4.30
אור 2: חימו מלך ירושלים 9.30 ,7.15 ,4.30
אור 3: לא יכולה בלי זה 9.00 ,7.00 ,4.30
אור 4: לא עם זין 9.00 ,6.30
אור 5: 007 באזור המסוכן 9.00 ,7.00 ,4.30
עדן: רובוקופ 9.00 ,7 ,4.30
תיאטרון ירושלים: מותו של סוכן 21.45 ,18.45

חיפה

אורות: השוטר מב. הילס 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: פגישה עיוורת 9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון 1: רובוקופ 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: גבר מאוהב 9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 3: ילדים חורגים לאלוהים 9.15 ,7.00 ,4.30
רון: הבלתי משוחדים 9.00 ,6.30 ,6
אמפי: משפחת סלודר 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: הזנות מעבר לפינה 9.15 ,6.45
קרן אור המחודש: לא עם זין 9.15 ,7.00
פאר: הטורף 9.30 ,7.30 ,5.00

נתניה

שרון: המכשפות מאיסטוויק 9.15 ,7 ,5
סטודיו: רימון זהב 9.15 ,7 ,5

חולון

מגדל: רובוקופ 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: הטורף 9.00 ,6.00
רינה: תתיך אמריקאי 9.30 ,7.30 ,5
ארמון: קרוקודיל דנדי 9.30 ,7.30 ,5

בת־ים

עצמאות: סוד ההצלחה 9.30 ,7.15 ,5

הרצליה

היכל: השוטר מבברלי הילס 9.30 ,7.15 ,5
מלון דניאל – האנריטיוזיום: א', ב', ג' – שירותים אישיים 9.30 ,7.45

באר־שבע

חן: שומר ראש 9.30 ,7.30 ,4.30

פתח־תקוה

היכל 1: השוטר מבברלי הילס 2 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: רובוקופ 9.30 ,7.15 ,5.00
היכל 3: משפחת סלודר 9.30 ,7.15

כפר־סבא

בית ברל: פרוט בבתי הקולנוע 12.00 ,10

עפולה

מפתרון: הזנות קטנה מטריפה 9.00

גבעתיים

הדר: רובוקופ 9.30 ,7.15

ראשון־לציון

רון 1: השוטר מבברלי הילס 2 9.30 ,7.15
רון 2: משפחת סלודר 9.30 ,7.15

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 11.10
המלך מתיא הראשון: 18.45 ,16.00
הדוד וניה: 20.30

צוותא — להרבות מתקדמת
יום א' 11.10 בשעה 20.30
„רכוש נטוש"

שרותים ● עזרה ● התחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים–חולון
גני בת־ים — הנביאים 3.

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.

נתניה
נתניה — הרצל 11.

פתח־תקוה
כפר גנים — לוחמי הגטו 6.

רמת־גן
קופ"ח כללית — המיתר 25.

תל־אביב
בני — דיזנגוף 174. אפרסמון — קופ"ח מכבי, יהודה הלוי 110.

חיפה
יבנה — אבן סינא 7.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ד', ו' – כירורגיה ופנימית, ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

ביקור חולים – כירורגיה. הדסה ע"כ – ילדים, עיניים, אא"ג. שערי צדק – פנימית. הדסה ה"צ – נשים, אורטופדיה.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד יעמוד מידע טלפוני בימים א'־ה' ב־08.00–20.00, בימי ו' 08.00–15.00 טלפונים: 03"438500.

ער"ן ער"ן – אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה
ירושלים – 02"243356
ת"א – 226027 (24 שעות)
חיפה – 04"229486 (11.00–20.00)
גליל מערבי – 04"922222
קו פתוח להורים במצוקה – בימי ב' ו־ד' – טל. 222732.
„קו פתוח" – אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03"221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טלי 523366. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00–24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 5 (ליד המשביר) קומה א', טל: 294869, 03"285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואזור השרון, טל' 052"32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02"227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03"5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03"261113
ער"ן חיפה — טל' 04"672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057"416111
ער"ן נתניה — טל' 053"35316

סלולק מיטורדים
מוקד עמ"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, לוד/רמלה — 101, טל' 08"221022, עפולה — טלפון 065"93334, טבריה — 101, טלפון 04"931401, נהריה — טל' 04"823333, בת־ים — טל' 5511111, באר־שבע — טל' 057"74767, שח"ל בגוש דן, טל' 03"330846.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100, באר־שבע, גדרה, נתניה, נצרת – טל' 100, אילת — 244, חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו': 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.31, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.55
* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

קולק בעדותו: נעניתי לבקשתו של רפי לוי לסייע לבני משפחת קנדו

במשך יותר משלוש שעות העיד ראש עיריית ירושלים טדי קולק, בעד הגנה במשפטו של מי שהיה הממונה על מחוז ירושלים במשרד־הפנים רפי לוי.

בתוך עדות זו נשמעה במשך חצי שעה עדותו של רפי לוי מאחורי דלתיים סגורות.

טדי קולק נשאל על קשריו עם רפי לוי ועל עבודתם השוטפת. כמו־כן נחקר על מעורבותו בפרשות שונות שבהם הואשם רפי לוי בקבלת שוחד ובהפרת אמונים.

„אני רואה בתמורה רבה קבלת שוחד", אמר טדי קולק, והוסיף: „אני מקבל עשרות זרים וסלסלות שי בכל חג. אני מעביר אותם לבתי־אבות ובתי־חולים. לא לוקח לעצמי. כותב פתק לשולחי השי שאני מודה על שימת הלב ושהעברתי לצדקה. מתוך תקווה שיחדלו מכך בעתיד" — השיב טדי קולק כשנשאל לנורמות ההתנהגות של איש ציבור. עם זאת אמר, כי הוא מקבל מתנות רבות, בעיקר מאוכלוסיה ערבית.

קשרים עם סוחרי עתיקות

טדי קולק הורה במהלך עדותו שהוא אוסף עתיקות והוא עומד בקשר עם משפחת קנדו מבית־לחם שבני משפחתה סוחרי עתיקות. לטענתו, גם משה דיין עמד בקשר עם אותה משפחה והוא ידע על קשרים דומים שהיו לרפי לוי עם אותה משפחה. (רפי לוי מואשם כי תמורת עתיקות שקיבל מבני המשפחה העניק להם הקלות והטבות שונות. בין השאר הפעיל את השפעתו לאשר לבני המשפחה להעביר את אמת המים העתיקה שעברה בשטחם לירושלים, כדי לבנות במקום בניין).

טדי קולק אישר בעדותו כי רפי לוי פנה אליו וביקש שיפגוש בבני המשפחה וינסה לסייע להם. טדי קולק אכן נפגש עם בני המשפחה ואחר־כך ביקש את חוות דעתו של האוצר הראשי במוזיאון ישראל, פרופ' יעקב שורר, אם ניתן להעביר את האמה. לאחר שפרופ' שורר קבע כי לא ייגרם בכך נזק ארכיאולוגי, פנה טדי קולק לסמנכ"ל משרד־הביטחון וביקש עבור משפחת קנדו שישקלו שנית את מתן האישור לבנייה במקום.

אשר לתוכנית בניית הבריכה במלון הר ציון בירושלים, שרפי לוי מואשם שקיבל שוחד מבעל המלון בתמורה לאישור התוכנית, אמר טדי קולק, כי לעירייה היה אינטרס שהתוכנית תאושר והוא עצמו אף ביקש מרפי לוי שיזרז את אישור הבנייה.

(עתים)

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה – מנצח
רוולינד פלאורייט – סופרן
התכנית:
הינדמית: „מאתיס הצייר"
ברליוז: „מות קליאופטרה"
מוצרט: סימפוניה מס' 36 („לינץ")
ליסט: „הפרלוידים"
סדרה ה': הערב, 11.10.87

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה – מנצח
רוולינד פלאורייט – סופרן
התכנית:
קמינסקי: פתיחה סימפונית
ברליוז: „מות קליאופטרה"
פרוקופייב: סימפוניה מס' 5
סדרה ו': יום ב', 12.10.87
סדרה ז': יום ג', 13.10.87
סדרה ח': יום ה', 15.10.87

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה – מנצח
רוולינד פלאורייט – סופרן
התכנית כמו בתל־אביב סדרה ה'
סדרה ב': יום ד', 21.10.87
סדרה ג': יום א', 25.10.87
סדרה ד': מוצ"ש, 17.10.87

ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב, יום ג', 20.10.87
קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה – מנצח
רוולינד פלאורייט – סופרן
התכנית כמו בתל־אביב סדרה ח'

תל־אביב, היכל התרבות, 9.00 בערב
יום א', 18.10.87
קונצרט מיוחד
30 שנה להיכל התרבות
זובין מהטה – מנצח
מאוריציו פוליני – פסנתרן

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט
פילוקלסיקה מס' 1
יום ב', 19.10.87
זובין מהטה – מנצח
ברוס וינשטיין – אבובן
ריצ'ארד לסר – קלרניתן
זאב דורמן – נגן באסון
ג'פרי לאנג – נגן קרן
התכנית:
מוצרט: הפתיחה ל„רחמי טיטוס"
מוצרט: סימפוניה מס' 38 („פראג")
מוצרט: סימפוניה קונצרטנטה לכלי נשיפה

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט מוסיקה
קלסית קלה מס' 1
מוצ"ש, 24.10.87
זובין מהטה – מנצח
רוולינד פלאורייט – סופרן
התכנית:
ליסט: ראפסודיה הונגרית מס' 4
מוניושקו: „האלקה"
אריות לסופרן משל: ספונטיני, בויטו, ורדי, בליני

החברה להגנת הטבע מבקשת לעכב ביצוע גזר־הדין נגדה

החברה להגנת הטבע ביקשה מבית־המשפט העליון ביום ו' לעכב את ביצוע גזר־הדין המחייב אותה לשלם פיצויים בגובה של 6.8 מיליון דולר לאזרח אמריקני בן 23 שנפגע בראשו במהלך טיול של החברה להגנת הטבע ברמת־הגולן בשנת 1984

כזכור, פסק בית־המשפט המחוזי בחיפה לפני ימים אחדים, כי החברה להגנת הטבע תשלם 6.8 מיליון דולר פיצויים ו־800 אלף דולר שכר טירחת עו"ד לאזרח האמריקני שנפגע במהלך הטיול.

בעקבות גזר־הדין הטיל בית־המשפט המחוזי בחיפה גם עיקול על כנסי החברה עד תשלום הפיצוי.

החברה להגנת הטבע טענה בבקשה שהגישה ביום ו', כי היא מתכוונת לערער לבית־המשפט העליון על גזר־דין זה, ומבקשת כי עד סיום ההליך בבית־המשפט העליון יעוכב ביצוע התשלום. החברה טוענת בבקשה, כי גזר־הדין הינו חריג מכל גזר־דין אחר שנפסק בפגיעות דומות, ואם יבוצע — הדבר עלול למוטט את החברה מבחינה כלכלית. עוד נטען, כי אם יבוצע גזר־הדין בטרם יבחן בערכאת ערעור, ייגרמו לחברה להגנת הטבע נזקים בלתי הפיכים.

החברה מבקשת להסיר את העיקול הזמני על נכסיה, שאינו מאפשר לה עבודה תקינה ועלול לגרום קשיים רבים. אין כל חשש, טוענת החברה, כי היא תבריח כספים, ועל כן אין טעם וצידוק לעיקול הזמני.

טרם נקבע מועד לדיון בבקשה זאת, מאחר שבית־המשפט המחוזי בחיפה עיכב את ביצוע גזר־הדין עד ה־15 בחודש זה, והחברה להגנת הטבע מבקשת למעשה להאריך את עיכוב הביצוע. (עתים)

בג"ץ יחליט היום בעניין חסינותו של ח"כ מיעארי

שופטי בית־המשפט העליון יפסקו היום האם לחורות לכנסת להחזיר לח"כ מוחמד מיעארי את חסינותו כחבר כנסת, לאחר שמליאת הכנסת שללה ממנו חסינות זו במחצית נובמבר 1985.

ח"כ מוחמד מיעארי עתר לבג"ץ לפני כשנתיים נגד יו"ר הכנסת ומליאת הכנסת לאחר שברוב של 39 קולות חברי הכנסת נגד 22, החליטה המליאה להסיר את חסינותו מפני מעצרים וחיפושים. הסרת החסינות באה לאחר שח"כ מיעארי נאם במכללת אל־איבראהימיה שבמזרח־ירושלים, שם הביע תמיכה באש"ף ובקואאסמה. בעקבות כך ביקש ח"כ מיכאל איתן מוועדת הכנסת להמליץ בפני המליאה להסיר את חסינותו של מיעארי. הוועדה המליצה והחסינות, כאמור, הוסרה.

ח"כ מיעארי טען בבג"ץ באמצעות עו"ד יוסף ברד, כי הסרת חסינותו הינה למעשה הענשתו האישית והענשת הציבור אותו הוא מייצג בשל מחשבותיהם או דבריהם, תוך פגיעה גסה ביותר ביסודות המשטר הדמוקרטי שעיקרם חופש המחשבה וחופש הבעת הדעה.

פרקליטות המדינה טענה בפני בג"ץ, כי הכנסת החליטה להסיר את חסינותו של ח"כ מיעארי כדי לקדם פני ניצול לרעה אפשרי של חסינותו. זאת משום שמיעארי עורנו מזוהה עם הגרועים שבאוייבי המדינה.

הפרקליטות קראה לבג"ץ שלא להתערב בהחלטת מליאת הכנסת ולדחות את העתירה.

פסק־הדין בעניין יינתן כאמור היום, על־ידי נשיא בית־המשפט העליון מאיר שמגר, המשנה לנשיא מרים בן־פורת והשופטים מנחם אילון, אהרון ברק ושלמה לוין. פסק־הדין יכריע בשורה של סוגיות עקרוניות, בין היתר בעניין מהותה של חסינות חברי כנסת, ויקבע ככל הנראה אמות מידה לפגיעה בחסינות זו.

(עתים)

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן (להלן — הוועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה כנכס. בגוש 6142, חלקה 214, רח' עוזיאל מס' 9. רמת־גן. הקלה 6% משטח החלקה. על המעונין והרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. התנגדות צריכה להימסר לידי הוועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.
בכבוד רב,
אורי עמית, ראש העיר
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן

יום שלישי (חוה"מ) 13/10/87 בשעה 09:00
לכל מי שאופניים קרובים לליבו...
אגודת "לב אל לב ישראל" מזמינה את כל חובבי האופניים להשתתף
ב"כיף כפליים באופניים"
בתאריך 13.10.87
המסע ייערך ב־6 צירים
והיעד הסופי הוא פארק אפק (ליד פ"ת)
דמי הרשמה - 10.- ש"ח.
(ההרשמה מקנה גם חולצת האגודה)
רוכבי אופניים
קבוצות ובודדים, ממרכז הארץ
מוזמנים לקחת חלק במסע
ובאירועי "ההפנינג" בפארק אפק
הסעה לרוכבים ולאופניים בתום האירועים
בשעה 16.00 לערך (ע"פ הרשמה מראש בלבד)
"לב אל לב ישראל"
האגודה הישראלית למלחמה במחלות הלב
פרטים והרשמה:
"לב אל לב ישראל"
ת.ד. 38, כפר־סבא 44102
טלפונים: 052-916179; 052-24758; 052-31580

בפלילים

הכדורגלן שלמה שירזי נעצר כחשוד בפלילים

משטרת מרחב ירושלים עצרה ביום ו' בצהריים את שחקן של בית"ר ירושלים, שלמה שירזי, בעקבות מידע מודיעיני ולאחר שבחיפוש בביתו התגלו רימון־יד ומזרקים ששימשו לפי החשד לביצוע עבירות סמים.

הכדורגלן נחקר בסוף השבוע וככל הנראה יובא היום בפני שופט להארכת מעצרו.

(עתים)

הדוגמנית מיכל עבדי חשודה בעבירות תנועה

דוגמנית הצמרת מיכל עבדי (19) מחולון, שהתפרסמה בתקשורת כ„דוגמנית שחזרה למוטב", שבה ביום שישי האחרון לבית־המשפט לאחר שהוחשדה בנהיגה ללא רשיון ברכב גנוב אשר ניירותיו מזוייפים.

איתה ברכב נתפס יוסף גטניו (21), אסיר משוחרר, שטען כי לדוגמנית אין קשר לקבלת הרכב.

ביום ד' עצרה המשטרה מכונית ב.מ.וו. ברחוב סוקולוב בחולון. בבדיקה התברר לשוטרים כי לנהגת, מיכל עבדי, אין רשיון נהיגה. כמו־כן הם גילו כי מסמכי הרכב אינם תואמים למספר המכונית, המנוע, ועלה חשד שהרכב גנוב.

בהחלטתו ציין השופט יצחק בר־אז שיש חשד סביר נגד שני החשודים. עם זאת הוא הורה לשחרר את הדוגמנית מיכל עבדי בערבות של 1,500 ש"ח ולעצור את יוסף גטניו ל־5 ימים להשלמת החקירה.

(עתים)

20 אלף ש"ח נשדדו מפקידת סופרמרקט

מאת אשר שילוני, כתבנו בחולון

20 אלף שקל — הפדיון היומי של הסופרמרקט. בקריית־שרת בחולון — נשדדו בצהרים על־ידי אלמוני שחטף את תיקה של פקידת הסופרמרקט בדרכה להפקיד את הכסף בבנק. התיק הכיל גם מספר רב של צ'קים.

המשטרה פתחה בחקירה.

לחנצ'ה ולכל המשפחה
משתתפים באבלכם במות האח
צבי רייז
קיבוץ מרחביה

למשפחת רייז
ולקיבוץ עין־המפרץ
אתכם באבלכם במות
צבי רייז
בית יסעור

לאמציה רייז
אתך באבלך הכבד במות אביך
צבי רייז
חברים בקיבוץ בית ניר

משתתפים באבלו של
יגאל תיבון ומשפחתו
על מות
האם
קיבוץ עין־שמר

ליצחק רייס ולמשפחתו
משתתפים בצערכם במות
האח
קיבוץ יד־מרדכי

פרקליטו של נקש ינקוט צעד משפטי חדש למניעת הסגרתו

מדובר כנראה בפנייה לבית־הדין האירופי לזכויות האזרח ● המשטרה חוקרת איומים על חייו של היועץ המשפטי לממשלה

מאת כתב „על המשמר" לענייני משפט וסוכנות עתי"ם

פרקליטו של ויליאם נקש, עו"ד רולנד רוט, עומד לנקוט צעד משפטי חדש למניעת הסגרתו של נקש לצרפת.

עו"ד רוט אמר אמש, כי מדובר בצעד משפטי שלא ננקט עד כה ואשר עשוי להקשות על שר־המשפטים להסגיר את נקש לצרפת. הוא סירב לפרט מהו הצעד המשפטי שבדעתו לנקוט אולם ציין, כי הדבר נעשה בתיאום עם נקש. הערב עומד פרקליטו של נקש לכנס מסיבת עיתונאים כדי להודיע על פרטי צעדו המשפטי.

גורמים משפטיים העריכו אמש, כי הצעד המשפטי שפרקליטו של נקש מתכוון לנקוט הוא פנייה לבית־הדין האירופי לזכויות האזרח. בבקשה שיוציא צו ביניים ויורה לצרפת להשעות את בקשתה להסגיר לידיה את ויליאם נקש. נראה שעורך־דין רוט ירגיש בבקשתו כי יש לנקוט בצעד זה משיקולים הומאניטריים.

בינתיים ממשיך צוות בפרקליטות המדינה בהכנת העתירה לבג"ץ נגד בית־הדין הרבני האיזורי בירושלים, בדרישה שיצווה על בית־הדין לבטל את צו עיכוב היציאה מהארץ שהוציא נגד נקש. קרוב לוודאי שהעתירה תוגש לבג"ץ אחרי חג הסוכות.

איומים על חיי חריש

קצין בטחון של משרד־המשפטים הגיש ביום שישי תלונה למשטרה, בעקבות איומים על חיי היועץ המשפטי לממשלה, אם יורה להסגיר את ויליאם נקש לצרפת.

בערב החג התקבלה שיחת טלפון מאלמוני בלשכתו של היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש. מזכירתו שענתה לטלפון שמעה קול של אלמוני האומר, כי אם ויליאם נקש יוסגר לצרפת — יפגעו בחייו של היועץ המשפטי לממשלה.

המשטרה פתחה בחקירה נמרצת, וכבר נגבתה עדות ממזכירתו של היועץ.

כתבנו מוסיף, כי לפני כמה שבועות הניח אלמוני מכתב על מיטת אשתו של חריש המאושפזת בבית־החולים ובו נאמר בין השאר: „אם בעלם יפעל למניעת הסגרת נקש תהיה לך רפואה שלמה במהרה".

הוועד המחוזי של לשכת עורכי הדין בירושלים פירסם ביום ו' הודעת גינוי נגד התוקפים את היועץ המשפטי לממשלה על פעולתו בעניין ויליאם נקש.

מסך ראשון מפסטיבל עכו

על ערבים ויהודים

לקט מקרי של שלוש הצגות ראשונות בערב הפתיחה של פסטיבל עכו לתיאטרון אחר מצביע על הכיוון שבו מתרכזות ההצגות, והוא הנושא המרכזי של חיינו, שרבים כל כך ממאנים להתייחס אליו ברצינות: בעיות יחסי יהודים וערבים.

„עותים" מאת מוטי בהרב ובבימויו מתאר את נסיונותיו של ארי יהונרב פרלמן ברמות מין סטנלי קובלסקי עם ראש הגיוני ולב במקום הנכון, פועל מהשטחים המנסה איכשהו להתפקר בנבכי העיר העברית, וחבורת עמיתיו, במסכת שלמה של סצנות ריאליסטיות ומכאיבות. זו הצגה טובה שאני מניח שהיא תרוץ גם מחוץ למסגרת הפסטיבל, כי זה תיאטרון טוב, אם כי לאו דווקא „אחר".

„זונה ציונית" מאת חגית יערי ובבימויה מתיימר לעסוק בנושא רומה. חבר כנסת (יעקב אגיוב) משדל זונה לזנות ממין לא כל־כך רגיל, הלשנה על ערבי שלא עשה דבר, כדי להציל את בן אחותו מאשמת רצח. הדמויות של הפוליטיקאי והזונה המסכנה (ג'ולי גודלשטיין) משכנעות בהתחלה, אבל אופיו המלודרמטי — ועל כן התמים מדי — של המחזה מונעות ממנו כל משמעות המתייחסת לדילמות האמיתיות של החיים. זהו מין מותחן בעל יומרות, תפל ומאד לא „אחר", לצערי.

ב„מקובליטסמוס" מתארים בעסק גדול קבוצה של היפים מזוקנים שכאילו נותרו באיזו שמורת טבע משנות ה־60, במבטא דרום־אמריקני, לא רק בתחום הלשון אלא בכל הגישה הבימתית המגוזמת והעשויה לא תמיד בטעם טוב של המחזאי דניאל גלאי והבמאי חורחה אינס.

אבל זה רק „הסיפתח" ועוד נכונו לנו הצגות רבות בעכו.

גיורא מנור

פסטיבל הסרטים בחיפה

יומם של ההונגרים

פסטיבל הסרטים הבינלאומי הרביעי של חיפה נפתח אמש בהקרנה חגיגית של הסרט הישראלי „חימו מלך ירושלים" בהשתתפות ראש העיר אריה גוראל ושר־הכלכלה־והתקשורת גד יעקובי.

השחקן האוסטרי ברונו גאנץ והבמאי השווייצרי לוק בונדי כיטלו את בואם, אך אמש הגיעו ארצה שאר אורחי הפסטיבל וביניהם הבמאי היווני הנודע טיאו אנגלופולוס שנכח בהקרנת סרטו החדש „מגדל הדבורים".

המשלחת ההונגרית הגדולה אף היא הגיעה אמש ובתוכה הבמאים גיולה גארזאק ופטר גארדוש, אשר סיפרו על תעשיית הקולנוע המפותחת בארצם הנתמכת ונשלטת על־ידי משרד־התרבות. „החברה ההונגרית כיום מלאה סתירות. מצבו של האמן בחברה פחות קונטרברסלית אולי יותר קל, אבל החיים בחברה כמו שלנו מאפשרים תנאי יצירה מעניינים יותר" — אמר הבמאי פטר גארדוש, שסרטו „אני, את והמהפכה", אשר יוקרן היום, מבקר את הכיבוש הסובייטי בשנת 1956, עם השלכות לימינו.

ביקורת חברתית סמויה מופיעה גם בסרטו של גיולה גארזאק: „סיפור אגדה הונגרי", שאף יוקרן היום. זהו סיפור אלגורי ופיוטי גדוש בסמלים, המתרכז סביב חיפושו של ילד יתום אחר אביו, כאשר האלגוריה משרתת את הסאטירה על אודות הביורוקרטיה ההונגרית.

היום הראשון של הפסטיבל הוא גם יומם של הסרטים ההונגריים. כדאי לראות גם את „נערות יפות", שהוא סרט דוקומנטרי על מאחורי הקלעים של תחרות מלכת היופי ההונגרית, את „הדור הרגול", ואת „התצלום" — כולם סרטים הונגריים המשקפים את תור הזהב בקולנוע ההונגרי של השנים האחרונות.

יעל ישראל

הפגנה נגד חקירת כומר על עבירות מוסר

מאת קובי מגדל, כתבנו בחיפה

מאות מבני העדה היוונית קתולית מהגליל וחיפה הפגינו אתמול לראשונה בתולדות העדה מול ביתו של הארכיבישוף מקסימוס סלום בחיפה המשמש כראש העדה.

המפגינים קראו לארכיבישוף למנוע נסיעתו של הכומר פאוזי חורי לבירור אצל הפטריארך חכים הנמצא עתה באיטליה, לאחר שוועדה שחקרה חשדות לביצוע עבירות בתחום המוסר שביצע כביכול הכומר הגיעה למסקנה שאין בהם ממש.

הוועדה הוקמה בכנסיה היוונית קתולית לפני כשבוע ימים לחקור חשדות לפיהם בצע הכומר פאוזי עבירות בתחום המוסר, לאחר שחשדות אלה פורסמו בעתונות המקומית בשפה הערבית בצפון הארץ. בתום דיוניה קבעה הוועדה, כי הכומר זכאי.

הפרשה נודעה לפטריארך חכים השוהה בימים אלה באיטליה ואשר מקום מושבו הקבוע בסוריה, וזה זימן את הכומר לבירור על־פי המלצתו של הארכיבישוף סלום.

לראשונה מאז ימי ייבוש הביצות — מלריה קשה אובחנה אצל צעיר ישראלי

לראשונה מאז ימי ייבוש הביצות התגלתה בישראל מחלת מלריה אצל צעיר ישראלי בן 26, שמעולם לא עזב את ישראל.

הצעיר, תושב מרכז הארץ העובד בתעשייה האווירית, היה בחודש ספטמבר בשירות מילואים באיזור באר־שבע, אושפז לפני כשבועיים וניצל ממות הודות לטיפול מהיר בבית־החולים.

הצעיר מאושפז עתה במחלקה הפנימית בביה"ח שיבא בתל־השומר ומצבו טוב. הוא החל לפתח סיבוכים קשים, ותודות להבחנה זריזה ועיקשת של ד"ר חיים סטרו, שהיה בתורנות ביום הכיפורים, אובחנה אצלו מלריה, רוקחת בית־החולים הוזעקה מביתה כדי לספק את תרופת „ארלן", הניתנת לחולי המלריה.

הצעיר הגיב טוב לתרופה, חלה הקלה במצבו, והוא ישוחרר בימים הקרובים לביתו.

בשיחה עם כתבת עתי"ם אמר ד"ר חיים סטרו, כי מדובר בסוג המלריה הקשה והקטלנית ביותר מבין ארבעת סוגי המלריה הקיימים. כיוון שבארץ אין מודעות לקיומה של מחלת המלריה, ויש מקום, בעקבות גילוי מקרה זה, לעורר מודעות בקרב רופאי בתי־חולים, הנתקלים במקרים שסימני המחלה דומים, ולבצע בדיקה מיוחדת לגילוי מלריה. „ייתכן שהמחלה קיימת גם בקרב אנשים נוספים, מבלי שהרופאים יתנו על כך את הדעת" – אמר.

ד"ר סטרו ציין, כי הוא עצמו חזר לא־מכבר מדרום־אמריקה, ושם בקולומביה ובמדינות אחרות נתקל בעשרות מקרים של מלריה. עובדה זו סייעה בידו, ככל הנראה, לחשוב על האפשרות כי מדובר במלריה גם בישראל. ישנם רופאים ישראליים, ציין ד"ר סטרו, שאינם מכירים את מחלת המלריה בישראל, ואלה נטו לחשוב כי מדובר בסוג של טיפוס. „יפה שעה אחת קודם, לחשוב גם על האפשרות לגילוי מחודש של מחלת מלריה בישראל" – הוסיף הרופא.

(עתים)

3 אנשים נהרגו וצעירה נפצעה קשה בתאונה בכביש דימונה־סדום

6 אנשים נהרגו ו־12 נפצעו ב־4 תאונות קטלניות שהיו באיזור זה בשבוע שעבר

שלושה בני־אדם נהרגו וצעירה נפצעה קשה בתאונת דרכים קטלנית שאירעה ביום שישי אחר הצהרים בכביש דימונה־סדום.

שמות שלושת ההרוגים, בהם שני תיירים ממילאנו ואדם נוסף, טרם נמסרו לפירסום.

התאונה התרחשה סמוך לשעה 3 אחר־הצהרים, כחמישה ק"מ דרומית לדימונה.

מחקירת המשטרה עד־כה מתברר, כי בתאונה היו מעורבות שתי מכוניות שכורות מסוג „סיאט מלאגה" ו„דייהטסו שרייד". מכונית ה„מלאגה" נסעה בכביש מכיוון סדום לדימונה. ברכב זה ישב זוג התיירים מאיטליה, מן העבר השני הגיעה מכונית ה„דייהטסו" ובה ישבו גבר ואשה. בנסיבות שטרם הוברדו התנגשו שני כלי־הרכב בצורה חזיתית. ארבעת הנוסעים נלכדו בכלי־רכבם ואנשי שירותי הכיבוי של דימונה עמלו כדי לחלצם.

הצעירה שישבה במכונית ה„דייהטסו" נפצעה קשה והועברה לבית החולים „סורוקה" בבאר־שבע, משם נמסר כי היא נותחה וסובלת משברים באגן, ברגליים, בעצמות הפנים ומחבלות בגוף.

ראש לשכת התנועה במשטרת מרחב הנגב, רב־פקד יעקב פיטוסי, אמר, כי זוהי התאונה הקטלנית הרביעית המתרחשת באיזור בתוך שבוע. בתאונות אלה נהרגו 6 בני־אדם ו־12 נפצעו. רפ"ק פיטוסי הודיע, כי שוטרי לשכת התנועה נמצאים באיזור בנוכחות מוגברת וכן הוצבו 4 מכמונות מהירות בקטעי הכביש שבין דימונה לסדום ובין סדום לאילת.

פיטוסי הזהיר, שהמשטרה לא תתפשר עם נהג שיעבור עבירות תנועה. נהג שיעבור את המהירות המותרת ולו בקמ"ש אחד — יוגש נגדו דו"ח.

המשטרה גם קראה לנהגים להשתמש בתחנות הריענון המוצבות בכביש הערבה מסדום ועד אילת.

(עתים)

● שני בני מיעוטים העובדים כשומרים במפעל „נשר" שליד חיפה נחקרו בסוף השבוע כחשודים בכתיבת כתובות נאצה נגד המדינה במפעל.

ראש אגף תברואה בעיריית ר"ג שם קץ לחייו

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

סגן אלוף (מיל.) שרגא טל, ש' שימש כראש אגף התברואה בעיריית רמת־גן, שם ביום ו' קץ לחייו ביריית כדור אקדח ברקתו סמוך למושב גן סורק.

אחר הצהריים גילה אורח, שעבר במקרה ליד בית נטוש במושב גן סורק, מכונית סובארו ובה גופתו של שרגא טל, תושב שיכון הצנחנים ברמת־גן.

ככל הנראה התאבד האיש בשל פיטוריו ממקום עבודתו. הוא לא השאיר מכתב אחריו.

מזג אוויר

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 12 עד 27, רמת־הגולן 19 עד 29, נהריה 20 עד 28, חיפה 20 עד 30, טבריה 17 עד 32, נצרת 17 עד 29, עפולה 14 עד 30, שומרון 15 עד 29, תל־אביב 18 עד 29, נמל תעופה בן־גוריון 18 עד 28, יריחו 16 עד 32, עזה 20 עד 27, באר־שבע 14 עד 28, אילת 20 עד 34.

(עתים)

„תיאטרון אחר" בפסטיבל עכו — הפגנות רחוב

מאת ציפי שוחט, כתבת „על המשמר"

רבבות אנשים מילאו אמש את חוצות העיר עכו עם פתיחת הפסטיבל הישראלי לתיאטרון אחר. סמוך לרחבת החאן אל־אומדן התקיימה הפגנה ביוזמת הליכוד נגד ההצגות המתמודדות עם שאלת הערבית ישראלית, ביניהן הצגות כמו „זונה ציונית", „אלמנות" ו„עותים".

בכרוזות שחולקו על־ידי המפגינים נאמר בין היתר: „הציונות — זונה, החייל – רוצח, החרב חדה והשוחט זורח", ו„מהרסיך ומחריביך — ממך יצאו".

קצפם של המפגינים יצא על המסרים האנטי־ציוניים שבהצגות אלו ונושאות לדעתם.

הרוחות התלהטו בין אנשי הליכוד למערך גם על רקע הנפת דגלי הלאום בחוצות העיר ובעיקר הנפת הדגל על בניין החאן אל־אומדן.

הרקע לכך הוא הורדת דגל הלאום לפני שנתיים מהבניין שעה שתיאטרון אל־חכוואתי הופיע. אחד המפגינים אמר לי: „לעיריה נגמרו הדגלים לכן הליכוד דאג להביא דגלים" ואמנם כמה מאות מפגינים הניפו את דגלי הלאום כהפגנת כוח.

גם נציגי תנועת ר"צ הגיעו למקום והפגינו בעד חופש הביטוי ו„נגד סתימת פיות".

בפתיחה החגיגית שנערכה במקום אמר ראש העיר דה־קסטרו: „עכו אינה גטו אלא חלק בלתי נפרד ממדינת ישראל. חופש הביטוי הנהוג בה הוא מגן הסובלנות ויסודה. פסטיבל עכו מאפשר חופש ביטוי ויצירה לכל גווני החשיבה בישראל ואין מניעה שיוצגו בו הגיגים ורעיונות מכל גווני וקצוות הקשת".

הוסיף על כך, אבנר שלו, ראש האגף לתרבות במשרד החינוך „אני מצטער צער מיוחד שאני שם מהצד הפוליטי לוקחים טרמפ על המפעל הזה שנקרא פסטיבל עכו. כל נושא ששנוי במחלוקת ייבחן על־ידי הקהל שיבוא למופע".

שישה אנשי תנועת „כך" נעצרו אמש על־ידי המשטרה כאשר התפרעו מול האודיטוריום של עכו בעת שעמדו להציג את ההצגה „זונה ציונית" במסגרת הפסטיבל.

על פטירתו של החבר
צבי רייז ז"ל
אנו משתתפים בצער המשפחה
וקיבוץ עין המפרץ
קיבוץ כפר מסריק

לאלי, לאה והמשפחה
אתכם באבלכם הכבד במות האב
מרדכי מילר
בית להב